lavola

POUM DE BANYOLES

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

AVANÇ DE PLANEJAMENT

Barcelona, juliol del 2014

Ajuntament de Banyoles

1 INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS 5
1.1 MARC NORMATIU 5
1.2 DESCRIPCIÓ GENERAL DE L'ÀMBIT D'ESTUDI 5
1.2.1 MARC TERRITORIAL 7
1.2.2 XARXES DE MOBILITAT 7
1.3 DESCRIPCIÓ DEL PLA 8
1.4 RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES 8
1.4.1 EL PLA TERRITORIAL GENERAL DE CATALUNYA 9
1.4.2 EL PLA TERRITORIAL PARCIAL DE LES COMARQUES GIRONINES 9
1.4.3 PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DEL PLA DE L'ESTANY 13
1.4.4 PLANEJAMENT SECTORIAL 15

2 REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS 18
2.1 MATRIU DE CARACTERITZACIÓ AMBIENTAL DEL MUNICIPI 18
2.2 ANÀLISI AMBIENTAL DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS 24
2.3 DIAGNOSI AMBIENTAL I DEFINICIÓ DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT SIGNIFICATIUS 79

3 OBJECTIUS I PROPÒSITS AMBIENTALS DEL PLA 82
3.1.1 OBJECTIUS DE PROTECCIÓ AMBIENTAL PREDETERMINATS 82
3.1.2 OBJECTIUS AMBIENTALS DEL PLA 86

4 DESCRIPCIÓ I AVALUACIÓ D'ALTERNATIVES 101
4.1 ALTERNATIVES CONSIDERADES 101
4.1.1 ALTERNATIVA ZERO: PLANEJAMENT VIGENT 101
4.1.2 ALTERNATIVA 1 102
4.1.3 ALTERNATIVA 2 104
4.2 AVALUACIÓ I JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ALTERNATIVA SELECCIONADA 106

5 TRÀMIT I CONCLUSIONS 109

1 INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS

1.1 MARC NORMATIU

La incorporació de criteris de sostenibilitat en el planejament urbanístic pren importància i concreció a Catalunya a partir del Text refós de la **Llei d'Urbanisme i el seu reglament** (Decret Legislatiu 1/2010 i Decret 305/2006), que es pronuncia clarament a favor d'un **desenvolupament urbanístic sostenible**, sobre la base de l'ús racional del territori, per a comptabilitzar el creixement i el dinamisme econòmic necessari amb la cohesió social, el respecte al medi ambient i la qualitat de vida de les generacions presents i futures.

Des d'aquesta perspectiva el primer objectiu de la Llei és impregnar les polítiques urbanístiques de l'exigència de conjugar les necessitats de creixement amb els imperatius del desenvolupament sostenible. Relacionat, doncs, amb aquesta primera premissa, la Llei també esmenta, en el seu article 59.1, en el seu apartat f), que entre la documentació necessària dels Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) hi ha d'haver la documentació mediambiental adequada i, com a mínim, **l'informe de sostenibilitat ambiental (ISA)**.

D'altra banda la **Llei 6/2009**, de 28 d'abril sobre l'avaluació ambiental de plans i programes, que transposa a la legislació catalana la Directiva 2001/42/CE de 27 de juny relativa l'Avaluació Ambiental Estratègica de plans i programes i desenvolupa la Llei estatal 9/2006, de 28 d'abril, estableix l'obligatorietat d'avaluar els efectes ambientals de l'ordenació territorial i del planejament urbanístic.

Així doncs, d'acord amb el marc normatiu anteriorment esmentat, a continuació es presenta **l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar del POUM de Banyoles**.

1.2 DESCRIPCIÓ GENERAL DE L'ÀMBIT D'ESTUDI

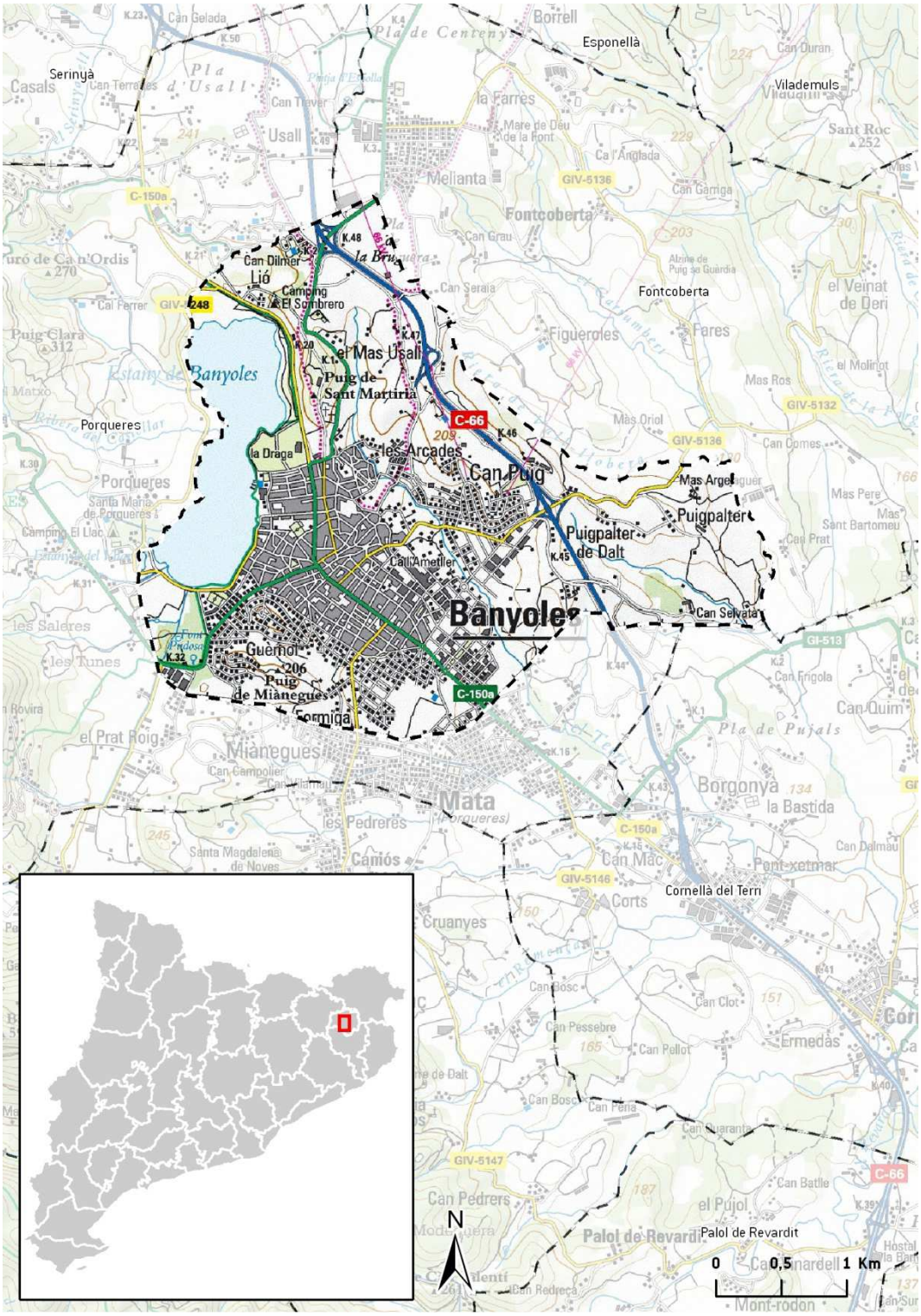
L'àmbit d'estudi es referirà fonamentalment al terme municipal de Banyoles,el qual presenta les següents característiques bàsiques:

Taula 1 Dades bàsiques del municipi

ÀMBIT: BANYOLES	
Població:	19.119 hab. (2013)
Superfície:	11 Km^2
Densitat:	1.733,8 hab/km^2
Municipis limítrofes:	Fontcoberta, Porqueres i Cornellà de Terri
Comarca	Pla de l'Estany

Font: Idescat

Figura 1. Situació del terme municipal de Banyoles

Font: lavola a partir de bases de l'ICC

1.2.1 MARC TERRITORIAL

La configuració urbana de Banyoles ve marcada per la limitada superfície del terme municipal, fet que implica que el nucli urbà n'ocupi una superfície molt considerable. La resta del sòl del terme municipal s'ocupa principalment per usos agraris lligats bàsicament a conreus herbacis orientats a l'alimentació de la ramaderia, localitzats principalment al nord del municipi. A banda, s'ha de tenir en compte lògicament l'existència d'un element rellevant en la configuració del municipi com és l'Estany de Banyoles.

A nivell territorial és remarcable la conurbació de Banyoles amb els seus municipis limítrofes, especialment cap al sud amb els municipis de Porqueres i Cornella de Terri. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte l'existència del Pla Director Urbanístic del Pla de l'Estany, el qual estableix criteris generals per a tota aquest continu urbà. D'ençà de la redacció del Pla territorial i del Pla director, s'han revisat els planejaments municipals de Cornellà del Terri, Porqueres i Serinyà. L'any 2012, el Pla de l'Estany comptava amb una població total de 31.463 habitants, del quals un 82% (26.089 habitants) es concentren en els municipis que formen la conurbació central, Banyoles, Porqueres i Cornellà del Terri.

Pel que fa a les necessitats de sòl per activitat econòmica, Banyoles disposa de 7,30 hectàrees de sòl urbanitzat mentre que a la resta de municipis entre el que té vacant i el que preveu el planejament se'n recompten 63,88. Es a dir que la superfície de sòl potencial al Pla de l'Estany és de 71 hectàrees, 20 per sota de les previstes pel Pla territorial.

A nivell urbà de Banyoles, és destacable el paper de gran polaritat urbana que suposa l'estany de Banyoles, si bé és necessari posar de manifest que es detecta una certa desvertebració d'aquest espai amb el centre de la ciutat. Així, malgrat la proximitat geogràfica no existeix una permeabilitat fluïda entre aquests dos punts referents de la ciutat.

Un altre element rellevant de la configuració urbana de la ciutat és la presència d'una extensa xarxa de recs que creuen la ciutat, connectant l'estany amb la riera de la Canaleta i el riu Terri.

Finalment, cal esmentar, especialment a partir del que es desprèn dels processos de participació ciutadana una certa manca d'espais lliures i equipaments en certs barris de la ciutat.

1.2.2 XARXES DE MOBILITAT

L'eix vertebrador de comunicació de la comarca del Pla de l'Estany, i en conseqüència del nucli de Banyoles el constitueix la C-66 que connecta Banyoles amb Girona al sud i amb la C-26 al nord. Aquesta via disposa d'una variant al nucli de Banyoles fet que dota de caràcter urbà al pas de la C-150a per l'interior de la ciutat de Banyoles.

A un segon nivell ho trobem la GI-524 de connexió amb Olot, la GI-513 de connexió amb la N-II i l'AP-7 a l'alçada d'Orriols. Finalment, existeixen vies de caràcter local de connexió amb els nuclis de l'entorn (GIP-5121,GIV-5132, GIV-5248, GIV-5247, GIV-5147 i GIV-5136)

Figura 2. Xarxa viària a l'entorn de Banyoles

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat (TES)

Pel que fa a la mobilitat a peu i en bicicleta, el centre urbà presenta en general una adequada configuració per als desplaçaments de vianants, mentre que pels desplaçaments en bicicleta, la xarxa d'itineraris per a bicicletes és notable, especialment si es compara amb d'altres ciutats de dimensions similars. És destacable l'elevat nivell d'utilització de la bicicleta pels desplaçaments interns a la ciutat.

En relació al transport públic, i tal com s'indica a l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada, tenint en compte els fluxos de mobilitat actual, l'oferta de transport col·lectiu resulta força adequada en relació a Olot, millorable en relació als municipis de l'entorn immediat i deficient en relació a Figueres, Girona, Porqueres i Barcelona

1.3 DESCRIPCIÓ DEL PLA

1.4 RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES

A continuació es recopilen aquells plans i programes més significatius dels quals s'ha tingut coneixement per tal de recollir aquelles actuacions significatives o requeriments que afectin al territori objecte d'ordenació i d'identificar aquells casos en què la seva superposició, entre si, i amb el POUM, pot representar impactes acumulatius rellevants que s'hagin de tenir en consideració en l'avaluació d'aquest Pla.

A aquests afectes es consideraran els següents grups de plans i programes:

- Instruments de planejament territorial i urbanístic

- Plans territorials sectorials

Es descriuen a continuació els instruments de planejament territorial i urbanístics que afecten al municipi de Banyoles: El Pla Territorial General de Catalunya, el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines, el Pla Director Urbanístic del Pla de l'Estany, així com d'altres plans territorials sectorials.

1.4.1 EL PLA TERRITORIAL GENERAL DE CATALUNYA

El Pla Territorial General de Catalunya (PTGC), aprovat per la Llei 1/95, té com a objectius definir l'equilibri territorial d'interès general per a Catalunya, i orientar les accions a emprendre per crear les condicions adequades que atreguin l'activitat econòmica als espais idonis.

El PTGC adscriu el municipi de Banyoles al sistema d'articulació i desenvolupament de nivell 1 de Banyoles, el qual està estretament relacionat amb el sistema de reequilibri territorial de nivell 1 de Girona – Cassà. Els àmbits funcionals territorials i els àmbits d'articulació i desenvolupament tenen polítiques globals de proposta comuna, que permetin una dependència mínima d'aquest enfront del lloc central i que generin una oferta de sòl, no tan sols per al seu propi desenvolupament sinó també per a l'activitat i residència que busquen localitzacions alternatives al sistema central metropolità, a causa de la seva congestió.

- Afavorir el desenvolupament de sòl per a usos de tot tipus: residencial, industrial i terciari, classificant-lo o executant-lo segons les circumstàncies; en tot cas evitant que la manca de sòl disponible els representi un estrangulament o coll d'ampolla per al seu desenvolupament

- Cal que aquest augment de l'activitat i de la població vagi acompanyat de la dotació suficient d'equipaments, serveis i parcs urbans que possibilitin que els seus usuaris i residents assoleixin una bona qualitat de vida.

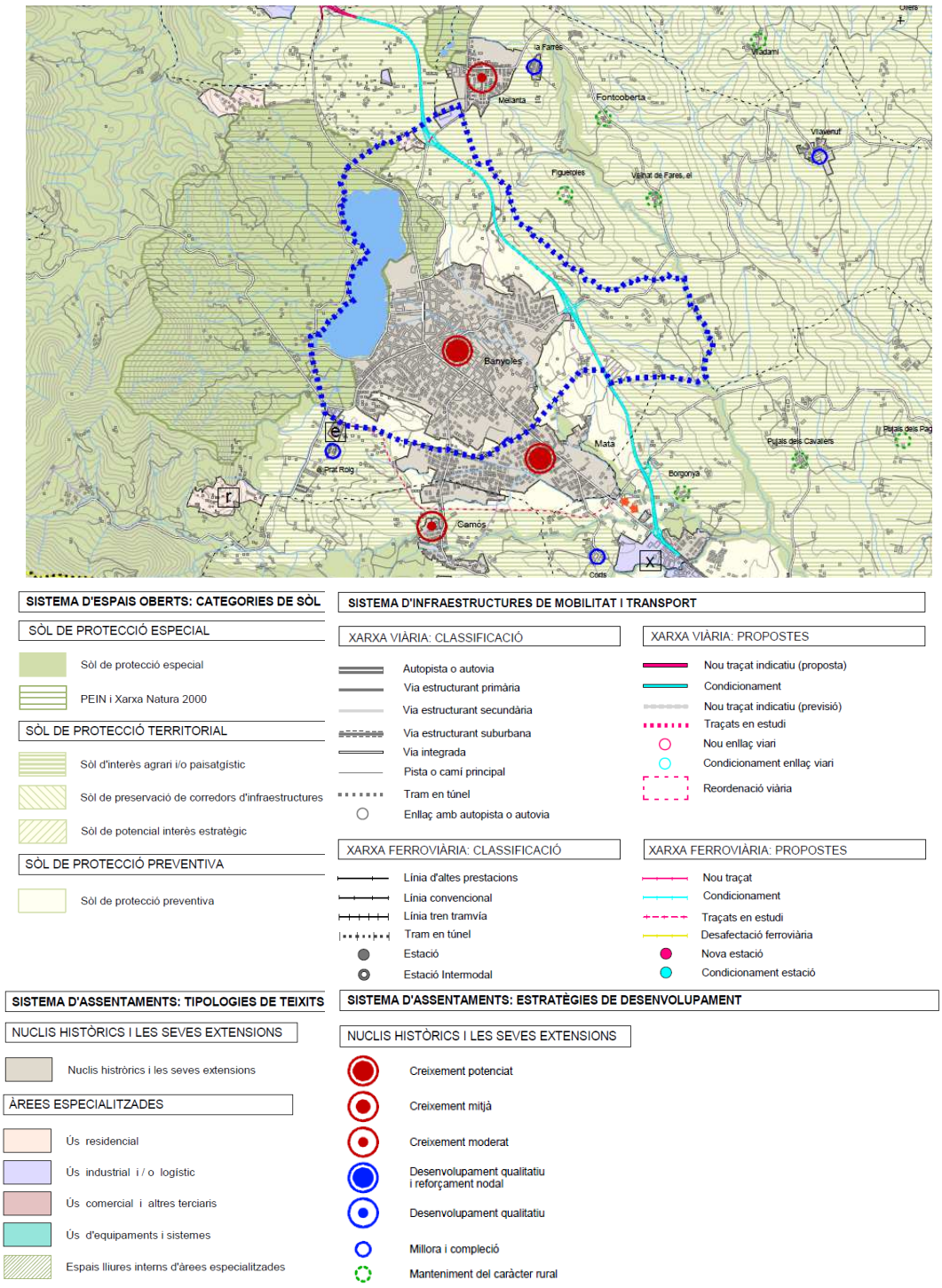
Els aspectes ambientals queden poc recollits en el PTGC i en general té poc nivell de concreció, cosa que impedeix una anàlisi dels efectes en l'escala local, o fins i tot comarcal.

1.4.2 EL PLA TERRITORIAL PARCIAL DE LES COMARQUES GIRONINES

Aprovat definitivament en data 14/09/2010 , inclou dins del seu àmbit de planejament les comarques de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, el Pla de l'Estany, la Garrotxa i el Ripollès. El PTPCG estableix les determinacions relatives a espais oberts, a assentaments i a infraestructures per a tot aquest àmbit territorial.

En la següent imatge es resumeixen de forma gràfica les determinacions que per a l'àmbit de la Banyoles estableix el Pla, tant pel que fa al sistema d'espais oberts, a les estratègies dels assentaments i a les actuacions sobre les infraestructures.

Figura 3. Espais oberts, estratègies d'assentaments i actuacions d'infraestructures previstes al PTPCG

Font: Departament de Territori i Sostenibilitat (TES)

Pel que fa al sistema d'**espais oberts** el Pla estableix la següent classificació del sòl que queda fora dels àmbits integrats en els sistemes d'assentaments o infraestructures:

Taula 2. Sistema d'espais oberts PTPCT al terme municipal de Banyoles

CLASSIFICACIÓ DEL SÒL		SUPERFÍCIE	ÀMBITS
Sòl de protecció especial		4,86 Ha	Riberes del Terri i del Garrumbert
Sol de protecció territorial	D'interès paisatgístic o agrícola	297,19 Ha	Zona agrícola al nord-est del municipi
Sòl de protecció preventiva		189,43 Ha	Àrees a l'entorn del nucli de la Banyoles

Font: Pla territorial parcial del Camp de Tarragona(PTPCT) – Departament de Territori i Sostenibilitat

Pel que fa al **sistema d'assentaments** el Pla atorga al nucli de Banyoles una estratègia de creixement potenciat. Pel que fa a les estratègies globals s'incorporen els objectius que es marquen en el Pla Director Urbanístic del Pla de l'Estany i es concreta que Les característiques del territori del Pla de l'Estany i la seva proximitat del sistema urbà de Girona, un dels elements bàsics de l'estructuració nodal de Catalunya, han aconsellat que s'adopti la figura del Pla director urbanístic per establir amb una major concreció les directrius de coordinació de l'ordenació urbanística, les determinacions sobre el desenvolupament urbanístic sostenible, les mesures de protecció dels espais oberts, la concreció i la delimitació de les reserves de sòl per a les infraestructures necessàries.

Pel que fa al **sistema d'infraestructures**, es determina que la mobilitat en transport col·lectiu en aquest àmbit es podria beneficiar en un futur d'una millora substancial si es concreten les propostes del PITC sobre un tren tramvia Girona-Olot que podria transcórrer en paral·lel a l'eix de la C-66.

Pel que fa a la xarxa viària, el Pla proposa la compleció del desdoblament de la C-66 Girona-Besalú, amb un sub-tram de nou traçat al nord de Banyoles, i la millora de la comunicació Banyoles-Figueres per Esponella i Crespià.

A la **memòria ambiental** del Pla s'estableixen les determinacions per l'avaluació ambiental del planejament urbanístic de l'àmbit del Pla, les quals es sintetitzen en:

- Hauran de tenir en compte i justificar adequadament la seva adequació o coherència amb els objectius ambientals d'aquest Pla Territorial, sense prejudici dels objectius ambientals específics que s'hagin de determinar per al pla o programa en qüestió.

- En els punts que el Pla identifica com crítics per la connectivitat el planejament urbanístic i sectorial, així com els projectes de noves infraestructures o adequació d'infraestructures existents hauran d'estudiar amb detall aquesta situació i preveure alternatives o mesures preventives, compensatòries o correctores de les noves actuacions per tal de millorar la connectivitat de manera específica en aquestes àrees i prestant especial atenció a les determinacions que en aquest sentit conté la normativa del Pla.

- Les noves trames urbanes d'extensió o reforma respondran als criteris d'estalvi de sòl i deproporcionalitat entre població i llocs de treball localitzats interpretats en el conjunt de l'àmbit municipal.

- El disseny de les noves àrees urbanes incorporarà criteris de qualitat paisatgística, d'eficiència energètica, d'estalvi d'aigua, de mobilitat sostenible, d'afavoriment de la biodiversitat en la vegetació urbana, de prevenció de la contaminació i de gestió dels residus.

- De manera específica, caldrà que les noves actuacions urbanístiques en l'àmbit del Pla Territorial apliquin aquelles mesures viables tècnicament i econòmica encarades a assolir l'autoabastament energètic dels sectors, el tancament del cicle de l'aigua dintre dels sectors, i un canvi modal radical del sistema de mobilitat. Concretament, els nous desenvolupaments hauran de preveure les mesures necessàries que permetin que el reg de zones verdes es dugui a terme mitjançant la recollida de les aigües pluvials, aigües grises o drenatges de les infraestructures soterrades.

- Caldrà estudiar vies per a que, en la mesura del possible, els nous creixements siguin neutres en carboni.

- Les noves trames urbanes s'adequaran a les condicions topogràfiques de l'espai on s'ubiquin i, sense perjudici de les solucions concretes d'ordenació adequades en cada cas, establiran relacions de continuïtat i harmonia formal amb les trames existents. Caldrà extremar l'observança d'aquests criteris en aquelles àrees i nuclis que per la seva visibilitat són components significatius del paisatge.

- Els plans o projectes que es desenvolupin en sòl de protecció preventiva i que es situïn a menys de 250 metres de distància d'espais naturals protegits o de zones humides protegides hauran de justificar que no afecten negativament els valors pels quals aquests espais són objecte de protecció i en qualsevol cas hauran de preveure mesures específiques per a minimitzar el seu impacte ambiental. El planejament urbanístic haurà de regular i delimitar amb major precisió aquestes zones tampó i, si s'escau, ampliar-les a sòls urbans o urbanitzables, o sòls de protecció territorial.

- L'ordenació de sectors de sòl urbanitzable, o de sòl urbà no consolidat, que siguin confrontants amb masses d'aigua (rius, rieres, canals, llacs, estanys o la vora del mar) així com amb sòls de protecció especial o territorial agro-paisatgístic, hauran de considerar la presència d'aquests elements i preveure espais de transició paisatgística entre el front edificat i aquells elements. En aquest espai de transició s'hi hauran de localitzar de manera preferent els sòls de cessió per a espais lliures i s'ha de tractar amb cura la composició urbana dels fronts edificats per la seva especial visibilitat.

- Els municipis de l'àmbit del Pla hauran de preveure en els seus plans d'ordenació urbanística municipal corredors específics per a les infraestructures de transport i distribució elèctrica que permetin travessar, si és indispensable, els sòls de protecció especial d'interès connector amb el menor impacte sobre la connectivitat ecològica.

- El planejament urbanístic avaluarà l'existència d'altres sòls aptes per desenvolupar i que ja tinguin la condició d'urbanitzables abans de fer un canvi de classificació dels sòls de protecció preventiva que estableix el Pla. En el cas que no es disposi de més sòl i que s'hagin d'afectar a sòls de protecció preventiva caldrà que el planejament urbanístic o derivat analitzi amb detall els valors que hi concorren i cerqui la comptabilització màxima dels mateixos amb les actuacions que es prevegin.

- El planejament urbanístic delimitarà amb precisió les zones de risc o afectació i ha de determinar, si escau, les mesures específiques de protecció i prevenció que siguin adequades d'acord amb l'ordenació proposada i la normativa d'aplicació en cada cas.

- Els municipis podran preveure en el seu planejament urbanístic municipal que, quan malgrat l'observació de les condicions generals de protecció previstes pel Pla Territorial, una nova infraestructura afecti sòls d'elevat valor natural o paisatgístic, s'hagin de preveure com a mesures compensatòries actuacions de custòdia del territori que afectin a una superfície equivalent a l'afectada per la nova infraestructura. Aquestes actuacions podran implicar la necessitat d'adquirir terrenys i d'establir contractes o convenis de custòdia amb organitzacions que garanteixin, a mig i llarg termini, una gestió adequada dels terrenys així com el seguiment de l'efectivitat de les actuacions.

- El desenvolupament dels creixements urbanístics i de les renovacions urbanes previstes no només s'ha de subordinar a l'execució prèvia o simultània de les infraestructures necessàries per atendre les necessitats d'abastament d'aigua que generin, sinó que s'ha de condicionar a una garantia prèvia de l'abastament que asseguri l'existència del recurs i el seu subministrament, en base a un ús sostenible d'aquest. A més, el creixement urbanístic municipal ha d'internalitzar el cost global de la disposició, distribució i garantia del nou abastament previst derivat del seu desenvolupament.

- A l'hora de desenvolupar una àrea especialitzada o una extensió de la mateixa, caldrà tenir en compte les determinacions específiques que estableix la normativa del Pla en estratègies per les àrees especialitzades.

- En l'ordenació del planejament derivat caldrà tenir en compte els espais lliures interns que defineix el Pla Territorial, així com els espais obligatoris de separació entre els creixements urbans o zones verdes urbanes a mantenir i potenciar el seu paper connector.

1.4.3 PLA DIRECTOR URBANÍSTIC DEL PLA DE L'ESTANY

Aprovat en data 22/04/2010, inclou els onze municipis de la comarca del Pla de l'Estany: Banyoles, Camós, Cornellà del Terri, Crespià, Esponellà, Fontcoberta, Palol de Revardit, Porqueres, Sant Miquel de Campmajor, Serinyà i Vilademuls.

En funció del que s'estableix a al Text Refòs de la Llei d'Urbanisme correspon als Plans Directors Urbanístics:

- Les directrius per coordinar l'ordenació urbanística d'un territori d'abast supramunicipal

- Determinacions sobre el desenvolupament urbanístic sostenible, la mobilitat de les persones i mercaderies i el transport públic.

- Mesures de protecció del sòl no urbanitzable, i els criteris per a l'estructuració orgànica d'aquest sòl.

- Concreció i reserva de sòl per a grans infraestructures.

- Programació de polítiques supramunicipals de sòl i habitatge per garantir la solidaritat intermunicipal.

Aquests objectius es concreten en propostes concretes pel que fa a espais oberts, assentaments i infraestructures i equipaments. Tot seguit es cercarà sintetitzar els principals elements d'afectació per Banyoles, tenint present que per la seva incidència directa, la coordinació amb aquest PDU haurà de ser constant i transversal tant els documents del POUM com en el present procés d'avaluació ambiental estratègica.

Pel que fa al sistema **d'espais oberts** estableix una distribució en protecció especial, territorial i preventiva. Aquesta estructura s'ajusta majoritàriament a l'exposada pel Pla territorial parcial de les Comarques Gironines. Tot i això, l'escasa resolució dels documents disponibles en la web del Departament de Territori i Sostenibilitat dificulten la reproducció dels mateixos.

Pel que fa al sòl de protecció especial es diferencia entre el sòl integrat figures de protecció ambiental (PEIN i XN2000), en aquest cas el corresponent a l'Estany de Banyoles, i el sòl de valor natural i connectiu bàsicament associat als connectors fluvials (el Terri i el Garrumbert).

Pel que fa al sòl de protecció territorial es diferencia entre sòl d'interès agrari i paisatgístic (sector nord-est del terme municipal), i el de corredors d'infraestructures (desdoblament de la C-66).

Pel que fa al sòl de protecció preventiva es localitza a l'entorn del nucli de Banyoles existint una àrea al sud del nucli on es delimiten les àrees de possible creixement residencial.

Finalment es marquen unes zones amb estratègia específica d'ordenació de l'espai lliure en nuclis urbans, entre les que es troba l'àrea dels Horts del Monestir de Banyoles, per la que es marca la necessitat de que el planejament general tingui en compte la protecció del sistema de recs i hortes, en especial a la zona de sota el Monestir, pel seu valor ecològic i patrimonial.

Pel que fa al **sistema d'assentaments** el PDU estableix referències quantitatives específiques per a la determinació de les previsions de sòls d'extensió per a la conurbació central (Banyoles – Mata – Cornella de Terri), amb la voluntat de reforçar aquesta conurbació central per motius socioambientals. En els plànols d'ordenació es detallen aquestes àrees d'extensió i que en el cas de Banyoles són:

- S de Banyoles i N de Mata: (12,5 Ha de sòl residencial)

Pel que fa a estratègies específiques, n'indica una de canvi d'ús i reforma interior centrada en el sòl industrial localitzat a l'interior de Banyoles, i en concret:

- Actual localització industrial a l'extrem S de l'Estany de Banyoles, al costat de la Font de Puda

- Zona industrial al NE de Banyoles. S'indica que la delimitació final serà determinada pel POUM de Banyoles, i s'indica que aproximadament fa referència al sòl urbanitzable industrial UP-5 i el sòl urbà industrial UA5a i els àmbits del Pla Especial II i el Pla Especial III de l'actual POUM de Banyoles.

Pel que fa a les **infraestructures i els equipaments** assumeix les actuacions previstes en el PITC (bàsicament desdoblament de la C-66), i pel que fa a la xarxa secundària en relació a Banyoles efectua les següents consideracions:

- Reconsideració de la via comarcal C150a com a eix cívic d'entrada a Banyoles.

Inclou així mateix, propostes relacionades amb la mobilitat no motoritzada:

- Via verda aprofitant la traça del "tren petit" entre Girona i Banyoles.
- Carril bici Melianta – Banyoles – Borgonyà

En quant a equipaments proposa la previsió d'un equipament sanitari – assistencial – sociosanitari d'abast comarcal a Banyoles.

Pel que fa a les determinacions per a planejament derivat incloses a la **memòria ambiental** es detallen el següent conjunt d'elements a integrar en aquests documents, entre els que s'inclou la present revisió del POUM de Banyoles:

Residus

- Preveure explícitament els espais públics i privats necessaris per poder gestionar correctament la recollida de residus municipals (ubicació i superfície física necessaris per a la recollida selectiva

1.4.4 PLANEJAMENT SECTORIAL

Per la seva incidència en l'àmbit d'estudi es destaquen el següents plans sectorials amb afectació al terme municipal de Banyoles.

1.4.4.1 PLA D'INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT DE CATALUNYA

El Pla d'infraestructures de transport de Catalunya (en endavant PITC) és el Pla Territorial Sectorial que defineix la xarxa d'infraestructures viàries i ferroviàries necessàries per a Catalunya, tant pel que fa al transport de viatgers com de mercaderies, en coherència amb les directrius del planejament territorial vigent i amb una visió sostenible de la mobilitat. El PITC té caràcter de Pla territorial sectorial, d'acord amb la Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial, i de Pla específic als efectes d'allò que estableix la Llei 9/2003, de 13 de juny, de la mobilitat.

Les actuacions amb afectació a l'àmbit de Banyoles són les següents:

Infraestructures ferroviàries:

- Nou tren-tramvia Olot – Girona: actuació incorporada al PITC sense assignació pressupostària i sotmesa a estudi de viabilitat
- Xarxa viària:
- Desdoblament de la C-66 entre Banyoles i Besalú
- Dins la xarxa bàsica ciclista es preveu l'eix Camprodon - Olot – Girona – Sant Feliu de Guíxols.

1.4.4.2 PLA DE TRANSPORT DE VIATGERS DE CATALUNYA (2008-2012)

És el Pla territorial sectorial que defineix les directrius i les línies d'actuació per als propers anys en relació amb l'oferta dels serveis de transport públic a Catalunya i la gestió del conjunt del sistema. Té caràcter de pla territorial sectorial i els seus continguts i actuacions s'emmarquen dins la normativa i el planejament vigents i, particularment, desplega el Pla d'infraestructures de transport de Catalunya.

El Pla incorpora una millora significativa de les xarxes d'autobusos interurbans de relació entre Banyoles amb Girona.

1.4.4.3 PLA DIRECTOR DE MOBILITAT DE LES COMARQUES GIRONINES

L'objecte dels PDM és el desenvolupament territorialitzat de les Directrius Nacionals de Mobilitat i defineixen els objectius i les línies prioritàries de mobilitat a nivell de vegueria. El Pla Director de Mobilitat de les Comarques Gironines es troba en procés de redacció (va ser aprovat inicialment el 16 de març de 2010), fet pel qual no es poden concretar les propostes que poden tenir relació amb el terme municipal de Banyoles.

El Pla proposa un seguit de mesures per la gestió de la mobilitat a les comarques gironines, les quals de forma directa o indirecta tenen relació amb el sistema de mobilitat de Banyoles.

1.4.4.4 ALTRES INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ SECTORIAL

Altres instruments de planificació sectorial que poden tenir incidència a l'àmbit de Banyoles són els següents:

- Pla de carreteres de Catalunya (1985, revisat el 1995).
- Pacte Nacional per a les Infraestructures
- Directrius nacionals de Mobilitat (Decret 362/2006, de 3 d'octubre)
- Pla estratègic de la bicicleta a Catalunya (aprovat definitivament 07/01/2009)
- Planificació d'espais fluvials (PEF)
- Pla de Gestió de l'aigua a Catalunya
- Programa de reutilització d'aigua a Catalunya (juny 2009)
- Pla Especial d'Emergències per Inundacions a Catalunya (INUNCAT)
- Pla de gestió de sequeres (en redacció)
- Pla de regadius de Catalunya 2008-2020
- Pla de l'Energia i Canvi Climàtic de Catalunya 2012-2020

- Programa de Sanejament d'Aigües Residuals Industrials (PSARI 2003)
- Programa de Sanejament d'Aigües Residuals Urbanes (PSARU 2005)
- Programa de gestió de residus industrials de Catalunya (PROGRIC 2007 - 2012)
- Programa de gestió de residus municipals de Catalunya (PROGREMIC 2007 - 2012)
- Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de Gestió de Residus Municipals de Catalunya
- Programa de gestió de residus de la construcció de Catalunya (PROGROC 2007 - 2012)
- Pla d'acció per a la gestió dels residus municipals a Catalunya 2005-2012
- Pla d'ordenació ambiental de les instal·lacions de telefonia mòbil i de radiocomunicació (2001)

2 REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS

En aquest apartat es pretén realitzar una descripció sintètica de la situació actual del medi ambient de l'àmbit d'estudi, així com de la seva probable evolució en cas de no produir-se variacions significatives en el marc de planificació estratègica i, concretament en el planejament urbanístic vigent. En qualsevol cas, aquest apartat vol ser més una diagnosi des del punt de vista ambiental que no pas una descripció enciclopèdica de la realitat territorial del municipi.

És important assumir la forma del territori com a principal criteri d'ordenació, i veure quins són els principals requeriments ambientals que ens permetran definir les propostes del Pla, atenent especialment al procés de construcció del sòl rústic, als espais naturals d'interès rellevant, al paisatge de l'agricultura, als corredors ecològics, a l'ordenació dels recursos naturals, entre d'altres.

La present diagnosi es basarà en la identificació sintètica d'aquells elements que caracteritzen ambientalment l'àmbit i que es considera tindran afectació en l'ordenació que prevegi el document del Pla d'Ordenació Urbana Municipal. Un cop identificats aquells elements rellevants des del punt de vista ambiental, es concretarà i ampliarà la informació relativa a l'estat actual d'aquests elements. Amb aquesta metodologia es pretén descriure aquells elements rellevants de l'àmbit d'estudi, cercant una anàlisi sistematitzada i que permeti cercar la interrelació entre els diferents elements que caracteritzen ambientalment al terme municipal.

Aquesta descripció molt sintètica es concretarà en una diagnosi centrada en aquells elements clau a tenir en compte, des del punt de vista ambiental, en la proposta d'ordenació del POUM.

2.1 MATRIU DE CARACTERITZACIÓ AMBIENTAL DEL MUNICIPI

Amb la finalitat de realitzar una anàlisi prèvia d'identificació dels elements ambientals rellevants al terme municipal sense caure en una llarga descripció enciclopèdica, es presenta a continuació una matriu de caracterització que permet identificar aquells elements ambientals presents al municipi i que serà necessari desenvolupar en els següents capítols del present informe de sostenibilitat ambiental.

Així, en la següent taula es fa una anàlisi de la presència o no d'elements ambientalment significatius, se'n determina la seva presència o no al terme municipal i se'n valora si aquesta presència és rellevant des del punt de vista ambiental. En cas de que no es consideri rellevant, en aquesta mateixa taula es justifica el perquè d'aquesta consideració com a no rellevant.

Per a aquells elements rellevants s'indica la fitxa posterior en que s'analitza de forma més detallada.

ELEMENT AMBIENTAL		PRESÈNCIA AL MUNICIPI	DESCRIPCIÓ / ELEMENTS	CARTOGRAFIA	RELLEVÀNCIA	JUSTIFICACIÓ DE NO RELLEVÀNCIA	ANÀLISI COMPLEMENTÀRIA D'ELEMENTS RELLEVANTS
Ocupació i consum de sòl	Usos agrícoles o ramaders rellevants	Sí	Presència de sòls de valor agrícola en la zona nord del terme municipal.	Plànol I2: Usos del sòl	Sí		Fitxa 01 Ocupació i usos del sòl
	Usos forestals rellevants	No			No	Existeixen masses forestals aïllades, que si bé s'analitzaran per tal de protegir-les no esdevenen masses forestals rellevants. S'analitzen en més detall en l'apartat d'elements de valor ambiental local.	
	Zones cremades a partir de 2003	No	L'anàlisi de perímetres d'incendis per any disponibles a la cartografia oficial del DARPAMN [1] descarta la presència de zones cremades a partir del 2003.				
	Actvitats extractives	No	No existeixen a partir d'anàlisi de cartografia oficial del DTES [2]				
Hàbitats i espècies protegides	HIC no prioritaris	Sí	- Pinedes mediterrànies - Alzinars i carrascars - Aigües estagnants oligomesotròfiques, dures, amb vegetació bentònica de carofícies	Plànol I3: Hàbitats	Sí		Fitxa 02 Anàlisi d'hàbitats
	HIC prioritaris	Sí	- Aiguamolls calcaris amb mansega (entorn de l'Estany)				

[1] Capa Incendis 1986 - 2011 (Incendis forestals ocorreguts durant el període 1986-2011) - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
[2] Capa Activitats extractives (Límit dels espais afectats per activitats extractives a Catalunya) – Departament de Territori i Sostenibilitat

	Espècies protegides o en extinció	Sí	Presència d'Espècies amenaçades i espècies protegides incloses al Decret 2/2008. Es detallen en la fitxa corresponent d'anàlisi. :		Sí		Fitxa 03 Flora i fauna
	AIFF	Sí	Fauna: *Lutra lutra* (llúdriga) Flora: *Thelypteris palustres, Ranunculus lingua, Potamogeton perfoliatus*[3]		Sí		Fitxa 03 Flora i fauna
Espais naturals protegits	Espais PEIN	Sí	PEIN: Estany de Banyoles	Plànol I8: Figures de protecció	Sí		Fitxa 04 Espais protegits
	Espais XN2000	Sí	Estany de Banyoles	Plànol I8: Figures de protecció	Sí		Fitxa 04 Espais protegits
	ENPE	No	No existeixen a partir d'anàlisi de cartografia oficial del DTES ([4])				
	Arbres monumentals	No	No existeixen a partir d'anàlisi de cartografia oficial del DARPAMN [5]	Plànol I8: Figures de protecció			
Altres espais de rellevància ambiental	Zones humides	Sí	Zones humides: Estany de Banyoles	Plànol I8: Figures de protecció	Sí		Fitxa 04 Espais Protegits
	Forest del CUP	No	No existeixen a partir d'anàlisi de cartografia oficial del DARPAMN [6]	Plànol I8: Figures de protecció			
	Patrimoni geològic: Espais d'interès geològic	Sí	Conca lacustres Banyoles – Besalú	Plànol I8: Figures de protecció	Sí		Fitxa 04 Espais Protegits
	Altres elements locals de	Sí	Zones d'hortes en entorn urbà	Plànol I10:	Sí		Fitxa 06 Elements locals

[3] A partir d'informació subministrada pel Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals - Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

[4] Capa Espais naturals de protecció especial (Límit dels espais naturals de protecció especial i altres espais) – Departament de Territori i Sostenibilitat

[5] Capa Arbres Monumentals (Capa de punts on s'ubiquen els arbres i les arbredes monumentals de Catalunya des de la primera Ordre de declaració de l'any 1987 (DECRET 214/1987 sobre declaració d'Arbres Monumentals) fins la de l'any 2005 (Ordre DMAH/228/2005, DOGC 4393 de 2 de maig de 2005)- Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

[6] Capa Forests Públiques (Forests públiques) - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

		valor ambiental	Sí	Elements lligats a l'anella verda del municipi: Bosc dels Casalots (arbre interès local), Pla de Bruguera, Puigpalter, Puig de Guèmol, Puig de Sant Martirià, Bosc de Can Puig, Camí dels Prats, Serra del Vell.	altres elements de valor ambiental			de valor ambiental
Connectivitat ecològica		Presència de connectors d'abast territorial	Sí	Presència connector delimitat pel PTPCG	Plànol I9: Connectivitat ecològica	Sí		Fitxa 07 connectivitat ecològica
		Eixos de connectivitat local	Sí	Connectors fluvials (Terri i Garrumbert)		Sí		
Riscos naturals		Presència d'àrees amb riscos geològics	Sí	Riscos d'esfondrament a l'entorn de l'Estany de Banyoles[7]	Plànol I7. Pendents	Sí		Fitxa 08 Riscos naturals
		Presència de zones de risc d'incendi alt o molt alt	No	No existeixen a partir d'anàlisi de cartografia oficial del DARPAMN [8]	Plànol I5. Risc d'incendi			
		Urbanitzacions aïllades en contacte amb zones forestals	No	Es descarta la seva presència al treball de camp				
		Existencia d'àrees d'inundables	Sí	Inundabilitat vinculada a Estany de Banyoles i cursos fluvials		Sí		Fitxa 08 Riscos naturals
Riscos tecnològics		Risc químic	No	Es descarta la seva presència a partir de consulta del Mapa de Protecció Civil [9]		No	El Mapa de protecció civil del Departament d'Interior descarta la presència d'aquests riscos al TM de Banyoles.	
		Risc nuclear	No			No		
		Risc radiològic	No			No		
		Risc contaminació marina	No			No		
		Risc contaminació sòls	Per analitzar	S'ha efectuat consultat a ARC				
		Problemes de qualitat en aigües superficials	Sí	Problemàtiques identificades a Riu Terri i Riera de Garrumbert. ([10])		Sí		Fitxa 5.1 Cicle de l'aigua – Aigües Superficials

[7] Estudi d'identificacióde riscos geològics (IGC)
[8] Capa Mapa de perill bàsic d'incendi forestal (Mapa estatic que defineix un estat del territori estimatiu de la freqüencia i la intensitat en que si pot produïr el perill d'incendi) - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
[9] Mapa de Protecció Cívil de Catalunya (Departament d'Interior)
[10] A partir de dades IMPRESS

	Subterrànies	Aqüífers protegits	No	No existeixen a partir d'anàlisi de cartografia oficial del DTES[11]				
		Problemes de qualitat en aigües subterrànies ([12])	Sí	Masses lligades a l'estany de Banyoles. Problemes derivats de contaminació per nitrats.		Sí		Fitxa 5.2 Cicle de l'aigua – Aigües Subterrànies
		Zona vulnerable per nitrats	Sí	Inclòs com a municipi vulnerable per contaminació de nitrats pels Decrets: 283/1998, 476/2004 i Acord de Govern de 28 de juliol de 2009		Sí		Fitxa 5.2. Cicle de l'aigua – Aigües Subterrànies
	Instal·lacions	Problemes d'abastament	A concretar	Si bé cal un estudi en major detall, caldrà garantir la suficiència del sistema d'abastament		Sí		Fitxa 5.3.Cicle de l'aigua - Abastament i sanejament
		Problemes de sanejament	Sí	Segons dades del Consell Comarcal del Pla de l'Estany l'EDAR del Terri es troba propera al seu límit de capacitat.		Sí		Fitxa 5.3. Cicle de l'aigua - Abastament i sanejament
Ambient atmosfèric		Problemàtica de qualitat de l'aire ([13])	No	L'anàlisi dels informes de qualitat de l'aire dels darrers 5 anys de la ZQA a que pertany Banyoles descarten afectacions derivades de la qualitat de l'aire ([14]). Únicament apareixen afectacions derivades de superacions en els nivells d'ozó als anys 2007,2008,2009 i 2010 i no detectades al 2011 i a més en punts de mesura allunyats de Banyoles.				
		Existència d'instruments de planificació i gestió acústica	No					

[11] Capa Aqüífers protegits (Delimitació del aqüífers protegits de les conques internes litorals) - Departament de Territori i Sostenibilitat
[12] A partir de dades IMPRESS
[13] Dades informes qualitat de l'aire per a la ZQA 8 Comarques de Girona dels anys 2007 a 2011

	Problemàtica de contaminació acústica	Sí	Impacte acústic de establiments industrials en nucli urbà		Sí		Fitxa 09 Ambient atmosfèric
	Zones estratègiques de soroll	No					
	Zones sensibles de contaminació llumínica	Sí	Zona a l'entorn de l'Estany	Plànol I6: Zonificació llumínica	Sí		Fitxa 09 Ambient atmosfèric
	Instal·lacions que generin camps electromagnètics						
Paisatge i patrimoni	Elements interès patrimonial	Sí	Xarxa de recs i elements catalogats. Veïnats en sòl no urbanitzable.		Sí		Fitxa 10 Elements d'interès patrimonial
	Eixos rellevants de connectivitat social	Sí	Pas del GR-1 (Tram català: Empúries - el Pont de Montanyana)		Sí		Fitxa 10 Elements d'interès patrimonial
	Vies pecuàries	No	Es descarta la seva presència a partir de la cartografia oficial del DTES		No		
	Elements paisagístics rellevants	Sí	Entorn de l'Estany. Zona agrícola. Paisatge urbà. Unitat de paisatge "Estany de Banyoles" del Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines		Sí		Fitxa 11 Valors paisatgístics

2.2 ANÀLISI AMBIENTAL DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS

Un cop identificats aquells elements de valor ambiental rellevants presents al municipi de Banyoles es passa a continuació a realitzar una descripció concisa del seu estat actual, amb l'objectiu d'identificar els trets i característiques que hauran de ser tinguts en compte en la definició dels elements ambientalment significatius del municipi, i que esdevindran la base per a la determinació dels objectius ambientals del POUM. Per cadascun dels elements s'adjunta una fitxa en que es determina la descripció general de l'element ambiental, l'anàlisi de les seves característiques, un plànol de localització (en cas de que es disposi d'informació cartogràfica, imatges gràfiques, el nivell de protecció i estat de conservació, els principals impactes i amenaces i el grau de sensibilitat ambiental que presenta cada element.

En relació a la taula d'identificació d'elements ambientals rellevants, s'inclouen, en el cas de Banyoles, les següents fitxes:

- Fitxa 1: Ocupació i usos del sòl
- Fitxa 2: Anàlisi d'Hàbitats
- Fitxa 3: Flora i fauna
- Fitxa 4: Espais protegits
- Fitxa 5: Cicle de l'aigua
    - Fitxa 5.1: Aigües superficials i subterrànies
    - Fitxa 5.2: Abastament i sanejament
- Fitxa 6: Elements locals de valor ambiental
- Fitxa 7: Connectivitat ecològica
- Fitxa 8: Riscos naturals
- Fitxa 9: Ambient atmosfèric
- Fitxa 10: Elements d'interès patrimonial
- Fitxa 11: Valors paisatgístics

FITXA 1: OCUPACIÓ I USOS DEL SÒL

Contingut

Anàlisi i descripció de la distribució d'usos del sòl, posant l'èmfasi en aquells que s'hauran de tenir en compte en l'ànàlisi ambiental del municipi.

Descripció i anàlisi

El terme municipal de Banyoles es situa a la riba oriental de l'estany amb el mateix nom i presenta un terreny de forma fonamentalment horitzontal d'una 11km^2. Així doncs, la plana de Banyoles suposa, per la seva vessant S, un enllaç amb la de l'Empordà tot contrastant de manera notable amb el massís de Rocacorba, situat a la riba oposada de l'estany. Tal com s'observa al mapa d'usos del sòl d'aquesta fitxa, al sòl de Banyoles hi conviuen majoritàriament els usos urbans amb els conreus, posant de manifest la important antropització que ha sofert aquest territori en els darrers temps.

En efecte, destaca de manera significativa l'ocupació de sòl per usos urbans, protagonisme que es veu reforçat pel fet de tractar-se d'un terme municipal de reduït tamany. En concret, 438,85 ha es destinen a usos urbans, situats de manera força aglomerada, tot i que no densa, al quadrant SO del municipi. En aquest sentit, el domini del sòl urbà pot comportar dificultats alhora de preveure noves àrees de creixement residencial.

Dins d'aquesta (relativament) extensa taca urbanitzada s'hi instauren diversos espais d'horta familiar, que ocupen 25,35ha , destacant la franja que separa el nucli principal del barri de Can Puig i la Canaleta (zona de Sotamonestir).

D'altra banda, l'espai agrícola, que es situa al territori directament circumdant al nucli urbà, també pren molta rellevància ja que ocupa un 1113,33 ha del sòl municipal. Convé destacar la presència de sòls d'interès agrari al N de Banyoles que, per les seves característiques, cal que siguin preservats del desenvolupament urbanístic. Segons les dades corresponents al cens agrari del Pla de l'Estany, Banyoles disposa de 480 hectàrees corresponents a conreus. La gran majoria de parcel·les es destinen a conreus de secà per al subministrament d'alimentació per la ramaderia, activitat que ha guanyat pes darrerament. També hi ha zones destinades al conreu de regadiu, aprofitant els recs existents, associats a l'estany, tot i que representen una superfície menor. En aquest àmbit de sòl agrari no urbanitzable és remarcable la presència de diversos veïnats i masos que presenten un valor important des del punt de vista patrimonial i per esdevenir elements de referència en l'organització i configuració d'aquest espai no urbanitzable del municipi de Banyoles. Així, zones com Puigpalter o el Pla de Bruguera esdevenen punts d'alt interès per la seva configuració agrícola i paisatgística.

Pel que fa a sòls forestals, aquests es disseminen pels dels sòls agrícoles, conformant un paisatge en mosaic agroforestal al voltant del nucli urbà.

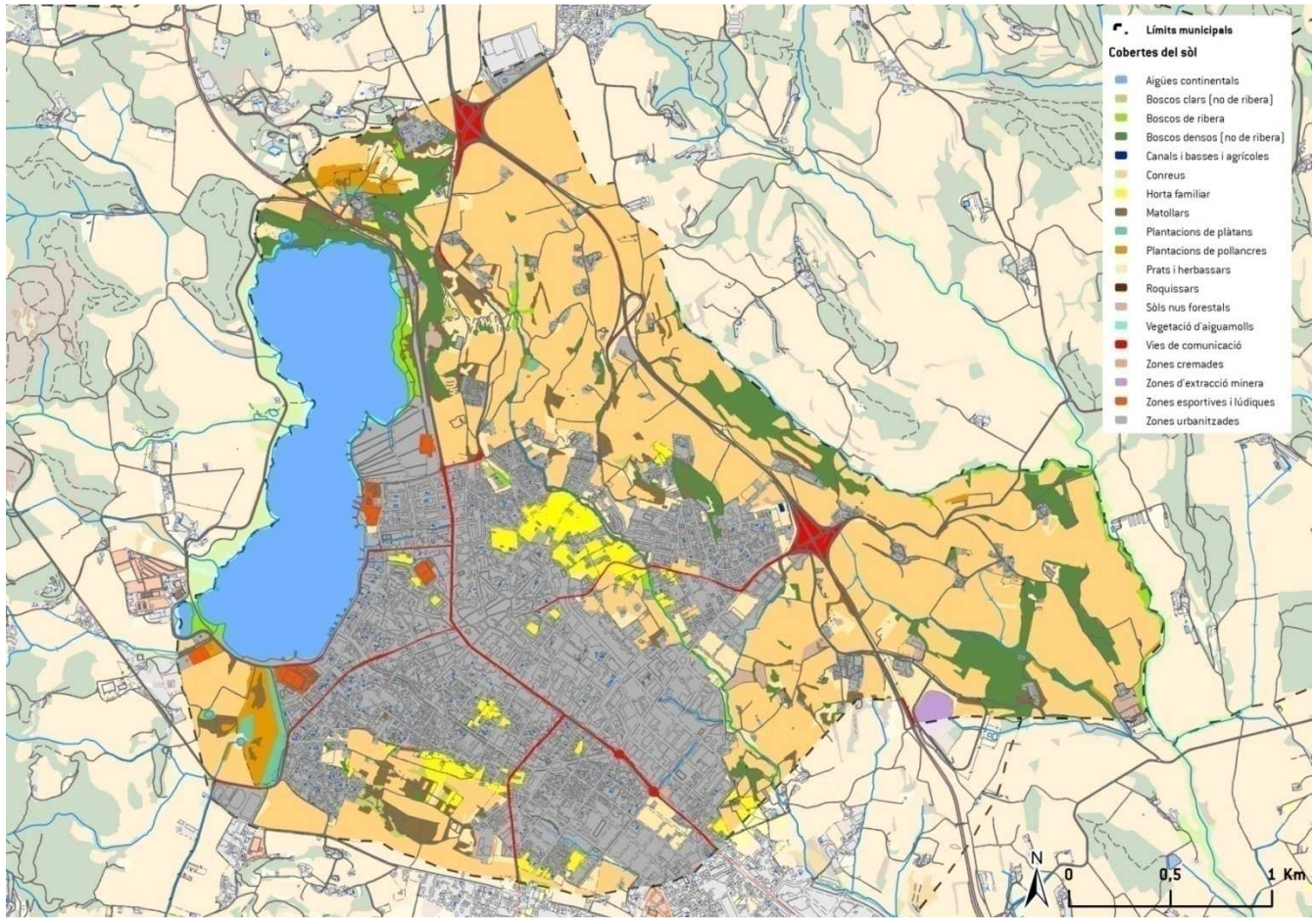
Finalment, cal fer esment al sòl ocupat per l'estany de Banyoles, l'element protagonista del municipi, per la seva importància a diferents nivells i també, en aquest cas, per la porció de superfície municipal que ocupa.

Representitivitat territorial

USOS DEL SÒL	SUPERFÍCIE OCUPADA
Aigües continentals	0,13
Boscos clars (no de ribera)	4,72
Boscos de ribera	36,05
Boscos densos (no de ribera)	56,54
Canals i basses i agrícoles	0,09
Conreus	1113,33
Horta familiar	25,35
Matollars	35,00
Plantacions de plàtans	5,64

USOS DEL SÒL	SUPERFÍCIE OCUPADA
Plantacions de pollancres	12,8
Prats i herbassars	52,98
Sòls nus forestals	7,95
Vegetació d'aiguamolls	3,93
Vies de comunicació	80,29
Zones d'extracció minera	2,86
Zones esportives i lúdiques	8,26
Zones urbanitzades	438,85

Plànol. Mapa de Cobertes del sòl (Font: CREAF i ICC)

Imatges

Figura 4. Matriu agroforestal a la zona de Puigpalter (SNU)

Font: Treball de camp

Figura 5. Zona urbana i periurbana de Banyoles

Font: Treball de camp

Diagnosi				
Grau de protecció	Alt	**Mig**	Baix	
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	• En general, el terme municipal de Banyoles pateix una destacada extensió dels sòls urbanitzats, reduint les possibilitats de futurs creixements. • Proliferació d'edificacions disperses en el terreny agroforestal • Abandonament de les activitats agrícoles i de les masses forestals			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	**Alta(*)**	Moderada	Baixa

(*) Depenent dels elements

FITXA 2: HÀBITATS

Contingut

Estudi de la presència al municipi d'hàbitats d'interès comunitari, especialment aquells de caràcter prioritari. .

Descripció i anàlisi

Lligat als usos del sòl, l'anàlisi dels hàbitats dominants de l'àmbit d'estudi permet afirmar que, sense tenir en compte l'àrea urbana, els majoritaris són els conreus herbacis de secà, envoltant el nucli urbà. És important senyalar aquí la presència d'una rellevant superfície de conreus abandonats. Pel que fa als hàbitats forestals, trobem boscos mixts d'alzines i roures, freixenedes de terra baixa i pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquies o garrigues.

Tot i l'elevada extensió relativa de les àrees urbanitzades i dels terrenys destinats a ús agrícola, al terme municipal de Banyoles s'hi localitzen 4 Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC), segons l'Annex I de la Directiva 97/62/CE, un dels quals es considera prioritari. En conjunt, els hàbitats inclosos en la Directiva representen vora un quart de la superfície total del municipi de Banyoles. Convé tenir en compte que gairebé totes les comunitats vegetals presents a la comarca del Pla de l'Estany, estan considerades hàbitats d'interès comunitari.

En concret, l'HIC prioritari correspon a "**Aiguamolls calcaris amb mansega** (*Cladium mariscus*)", associat a l'estany de Banyoles i situat a la zona nord d'aquest. Es tracta d'un hàbitat format per herbassars densos de poca alçada, dominats per la mansega i altres ciperàcies, que vegeten amb la base submergida dins l'aigua. La conservació d'aquest hàbitat està amenaçada per la contaminació de l'aigua i el canvi d'ús de l'espai (urbanització, obertura de camins,...).

Els altres HIC presents al terme municipal són:

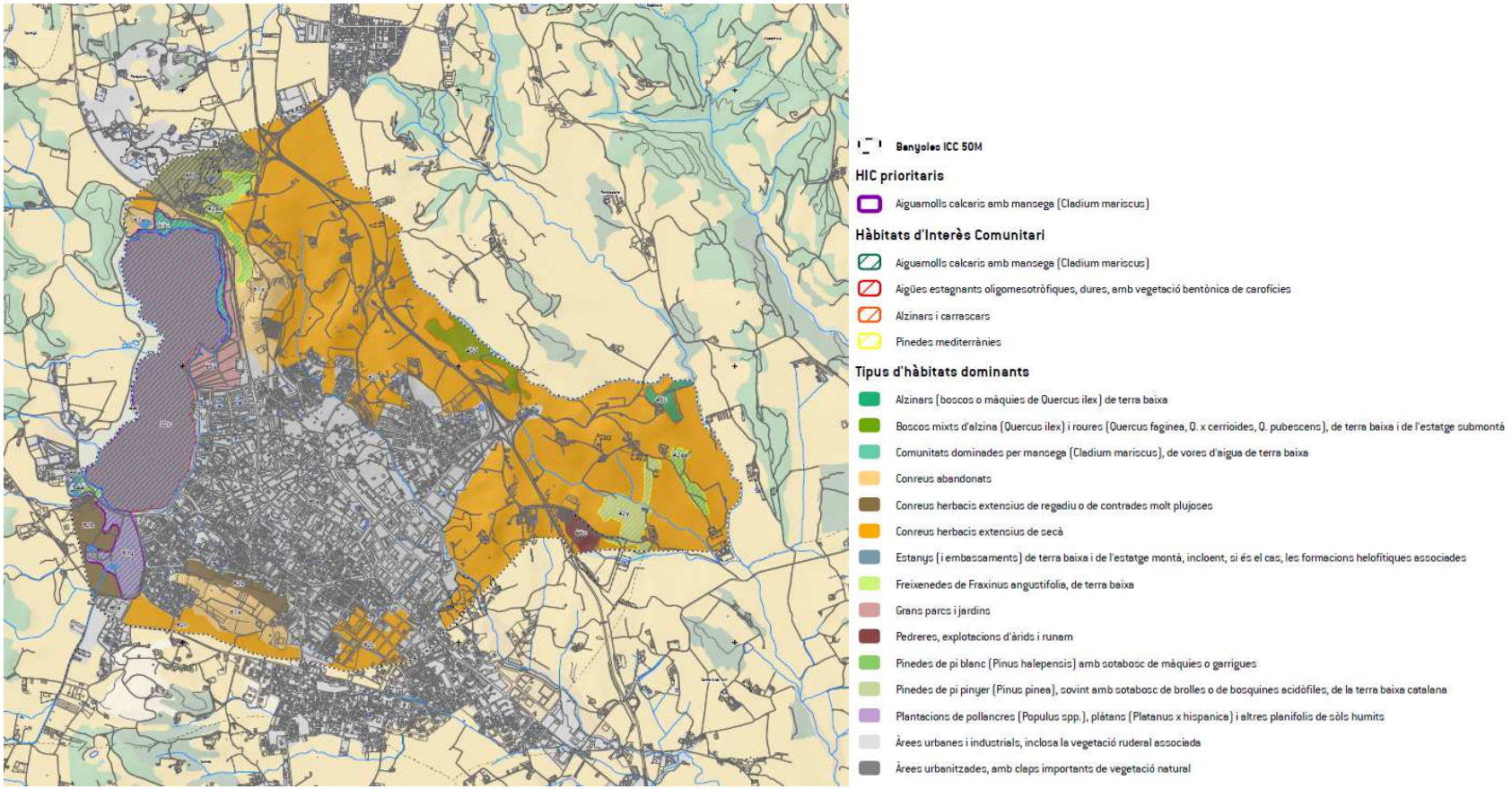
- **Aigües estagnants oligomesotròfiques, dures, amb vegetació bentònica de carofícies**: estanys i basses permanents, amb una fondària que sol moure's entre 10 i 20 m amb formacions denses d'asprelles (*Chara* spp. i *Nitella* spp.*)*. Lògicament, aquest hàbitat es troba al propi estany.
- **Pinedes mediterrànies**: Aquest hàbitat es localitza als terrenys situats directament al nord de l'estany i, d'altra banda, a la zona est del territori municipal
- **Alzinars i carrascars:** formacions forestals denses i ombrívoles, dominades per l'alzina o la carrasca, amb estrat arbustiu poc dens i estrat herbaci divers. A Banyoles, és present al límit NE del terme.

Representitivitat territorial

HÀBITAT (HIC)	CODI	TIPUS D'HÀBITAT	SUPERFÍCIE OCUPADA (HA)	PERCENTATGE (%)
Aigües estagnants oligomesotròfiques, dures, amb vegetació bentònica de carofícies	3140	No prioritari	111,01	10,09
Pinedes mediterrànies	9540	No prioritari	86,74	7,89
Aiguamolls calcaris amb mansega	7210	Prioritari	42,35	3,85
Alzinars i carrascars	9340	No prioritari	25,94	2,36

Plànol: Hàbitats del municipi de Banyoles

Font: Lavola a partir de bases del DARPAM i ICC

Imatges

Figura 6. Zones d'aiguamoll i entorns de l'Estany

Font: Treball de camp

Diagnosi

Grau de protecció	Alt	**Mig**	Baix	
Estat de conservació	**Bo**	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Si bé la gran part dels HIC es troben en zones protegides, cal estar atent a la seva evolució i als impactes derivats de l'acció antròpica o dels efectes de canvis derivats del canvi climàtic. Les zones forestals no són d'una entitat important, fet que implica que estiguin en una situació de fragilitat.			
Grau de sensibilitat ambiental	**Molt alta(*)**	**Alta(*)**	Moderada	Baixa

(*) HIC prioritaris Molt alta – HIC no prioritaris (Alta)

FITXA 3: FLORA I FAUNA

Contingut

En la present fitxa s'identifiquen aquelles espècies de flora i fauna presents al terme municipal de Banyoles, destacant aquelles que es troben sota alguna figura de protecció.

Descripció i anàlisi

Banyoles manté una estreta relació amb l'estany i, en aquest sentit, l'aigua ha esdevingut un element clau que ha proporcionat l'establiment, en el conjunt del terme municipal, d'una important riquesa florística i d'una gran varietat de fauna. La proximitat a les activitats antròpiques fa necessari un anàlisi detallat de la flora i la fauna presents, sobretot d'aquelles espècies que presenten alguna mena de protecció.

Als voltants de l'estany, la vegetació es caracteritza per presentar una riquesa i diversitat especialment ben conservada a les ribes occidental i septentrional. Com a conseqüència del gradient hídric, les ribes s'estructuren en una zonació típica: la vegetació de plantes submergides *(Potamogetonetum densonodosi)*, la vegetació helofítica dels canyissars *(Phragmition australis)* a les terres inundades de les vores de l'Estany, les comunitats herbàcies de grans ciperàcies *(Magnocaricion elatae)* i prats i jonqueres *(Molinietum caeruleae)* dels sòls humits però emergits.

D'acord amb l'article 9 de la Llei 12/1985, l'espècie de la flora *Thelyoteris palustris* té consideració d'estrictament protegida dins del PEIN. Es tracta d'un pteridòfit molt estrany a Catalunya que troba a l'estany de Banyoles una zona de refugi.

La fauna presenta també un important component antròpic, ja que abunden les espècies que toleren bé la presència humana o aquelles que hi han estat introduïdes. Tot i que els sistemes càrstics no són molt productius- degut a la quantitat baixa de nutrients de les seves aigües netes i transparents- i no poden albergar una gran producció i per tant una gran quantitat d'individus, si que presenten una biodiversitat singular amb espècies típiques d'ambients salins (gran quantitat de sals carbonatades i sulfats a l'aigua de Banyoles) o d'ambients humits de distribució reduïda.

Convé esmentar la presència d'un total de 22 espècies incloses al Decret2/2008 (Text refós de la Llei de protecció dels animals) com a espècies protegides de la fauna salvatge autòctona:

- Picot garser petit (*Dendrocopos minor*)
- Rata d'aigua (*Arvicola sapidus*)
- Mallerenga carbonera (*Parus major*)
- Martinet menut (*Ixobrychus minutus*)
- Boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*)
- Tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*)

- Blauet (*Alcedo atthis*)
- Bernat pescaire (*Ardea cinerea*)
- Esplugabous (*Bubulcus ibis*)
- Balquer (*Acrocephalus arundinaceus*)
- Cabusset (*Tachybaptus ruficollis*)
- Martinet blanc (*Egretta garzetta*)
- Tòtil (*Alytes obstetricans*)
- Gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*)
- Granoteta de punts (*Pelodytes punctatus*)
- Reineta (meridional) (*Hyla meridionalis*)
- Vidriol (*Anguis fragilis*)
- Serp llisa meridional (*Coronella girondica*)
- Serp de collaret (*Natrix natrix*)
- Mostela (*Mustela nivalis*)
- Rabosa de riu o barb caní Blenniidae (*Blennius fluviatilis*)
- Tortugueta (*Triops cancriformis*)

D'altra banda, segons la informació subministrada pel Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals, es localitzen les següents àrees d'interès faunístic:

- *Lutra lutra* (Llúdriga): el Pla de l'Estany s'inclou dins de l'àmbit territorial d'aplicació del Pla de conservació de la Llúdriga (ORDRE MAB/138/2002), amenaçada principalment per la contaminació, la destrucció del seu hàbitat i la sobreutilització dels recursos hídrics.

I com a àrees d'interès florístic:

- *Thelypteris palustres*
- *Ranunculus lingua*
- *Potamogeton perfoliatus*

Representitivitat territorial

Aquestes espècies es concentren principalment a la zona a l'entorn de l'Estany i els seus ecosistemes associats.

Imatges

Figura 7. Espècies de fauna i flora de la zona de l'Estany

Font: Museu Darder de Banyoles i Guia dels Espais Naturals de les Comarques de Girona

Diagnosi

Grau de protecció	**Alt**	Mig	Baix
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	La pressió antròpica sobre els hàbitats on es desenvolupen aquestes espècies posa en risc la seva evolució i pervivència. Cal tenir en compte els efectes derivats de la contaminació d'aigua, o la derivada de la introducció d'espècies exòtiques.		

Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	**Alta**	Moderada	Baixa

FITXA 4: ESPAIS PROTEGITS

Contingut

Els valors naturals de l'estany i el seu entorn han estat reconeguts amb diverses figures de protecció. El 1992 va ser inclòs dins el Pla d'espais d'interès natural (PEIN) per la Generalitat de Catalunya. Aquesta protecció va ser ratificada a nivell europeu, amb la declaració el 2003 de Lloc d'Interès Comunitari i d'espai de la Xarxa Natura 2000. Per altra banda, ha estat reconegut pel conveni de Ramsar, que el qualifica de Zona Humida d'Importància Internacional

Descripció i anàlisi

Les figures de protecció presents al municipi de Banyoles, tal com es pot observar al mapa d'aquesta fitxa, es relacionen, en gran part, amb l'estany de Banyoles. Primerament, la zona de l'estany va ser incorporada al **Pla de d'Espais d'Interès Natural** (PEIN) pel Decret 328/1992, reconeixent-ne el seu elevat valor i afavorint-ne la conservació assetjada per l'expansió urbana. Entre els motius en què es va recolzar la seva inclusió al PEIN destaca l'escassetat i singularitat del sistema lacustre així com la importància biològica de les seves aigües, en tant que és alberg d'una gran diversitat de comunitats vegetals i animals. A més, l'espai va ser declarat com a LIC l'any 1997 i, posteriorment, va ser ampliat com a espai de la **Xarxa Natura 2000** mitjançant l'Acord del Govern 112/2006.
Així mateix, mitjançant el Pla Especial es va realitzar la seva delimitació definitiva, englobant una superfície total de 1.032,74 ha (212,65 de les quals pertanyen al terme municipal de Banyoles). Aquest Pla complementa també el règim normatiu bàsic de protecció establert pel PEIN amb determinacions específiques per a aquest espai.

Actualment, la gestió d'aquest espai natural corre a càrrec del Consorci Estany de Banyoles, una entitat creada el 2004 per tal de preservar i la revalorar el patrimoni natural i cultural i impulsar les funcions econòmiques mediambientals i socials a l'àmbit.

Per altra banda, l'estany ha estat reconegut pel conveni de Ramsar que el qualifica de **Zona Humida d'Importància Internacional**. En aquest tractat, que recull el compromís de mantenir les característiques ecològiques de les seves zones humides d'importància internacional, s'inclou el llac, la seva conca de recepció i el Clot de l'Espolla.

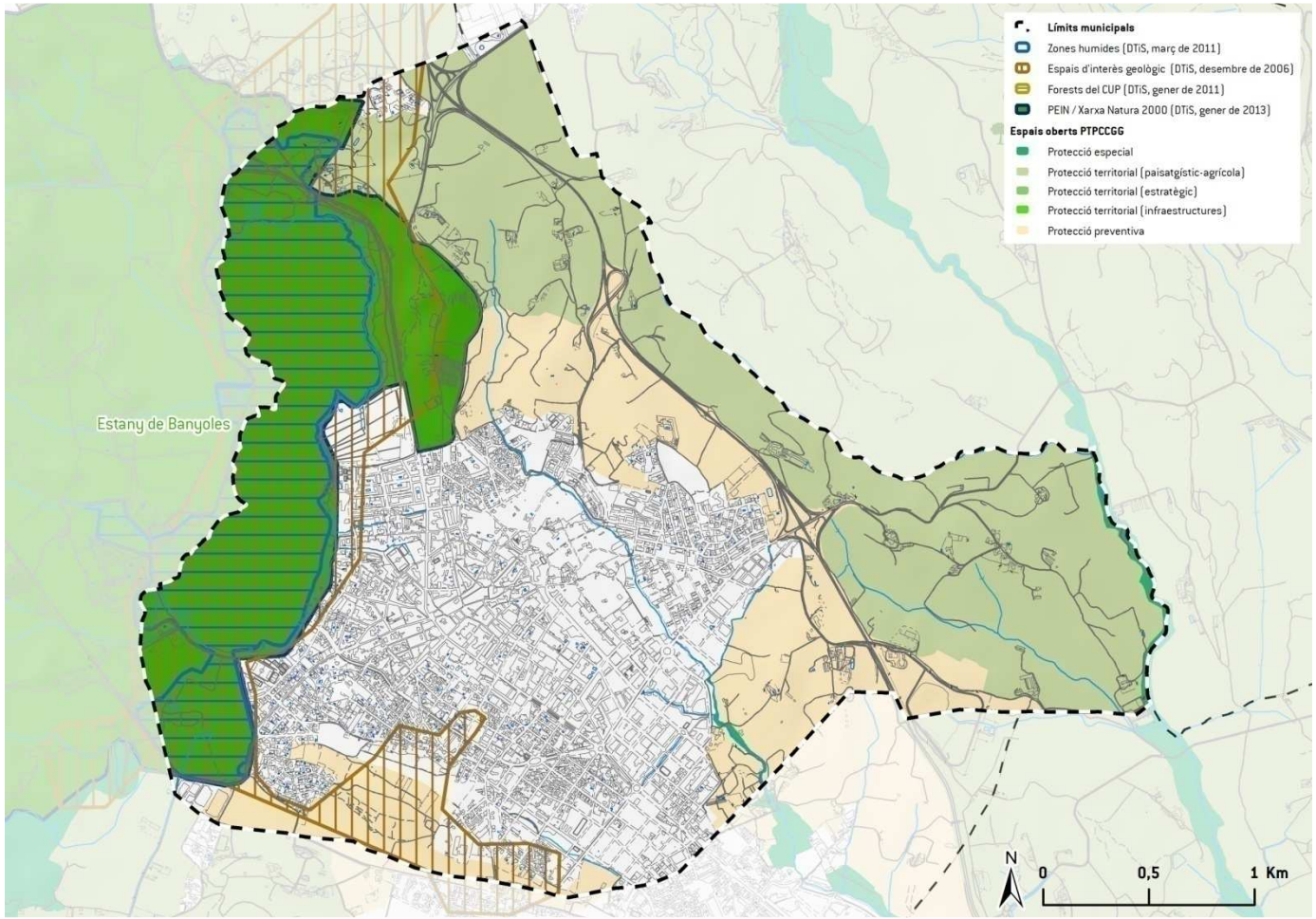
Tal com s'observa al mapa, al municipi també hi trobem la presència de l'**Espai d'interès geològic** que conforma la geozona de la conca lacustre Banyoles-Besalú, protegida com a conseqüència dels seus valors paleontològics, geomorfològics i hidrogeològics. A nivell geològic, conté el registre més complert de la història geològica quaternària del nord-est peninsular, ofereix un escenari per analitzar els processos de sedimentació actuals relacionats amb la dinàmica lacustre i constitueix un exemple de carst actiu. Una part de la geozona queda inclosa en el PEIN (rodalies de l'estany de Banyoles i el clot d'Espolla). En queda exclòs l'extrem meridional (pla de Mata) i el sector del Pla d'Usall entre Banyoles i el Clot d'Espolla.

Finalment, en referència a la regulació dels espais oberts que determina el PTPCCGG, s'estableixen tres categories. El sòl de protecció especial inclou el sòl integrat en les figures de protecció ambiental (PEIN i XN2000), és a dir, l'Estany de Banyoles, però també inclou el sòl de valor natural i connectiu associat als connectors fluvials (el Terri i el Garrumbert). El sòl de protecció territorial té en compte el sòl d'interès agrari i paisatgístic (sector nord-est del terme municipal), i el de corredors d'infraestructures (desdoblament de la C-66), mentre que el sòl de protecció preventiva ocupa l'entorn del nucli de Banyoles.

Representitivitat territorial

ESPAIS PROTEGITS	SUPERFÍCIE OCUPADA (HA)
PEIN Estany de Banyoles	214,07
XN Estany de Banyoles	
Zona humida Estany Banyoles	147,99
Espai d'Interès Geològic Conca lacustre Banyoles-Besalú	279,63

Plànol: Espais d'interès natural **Font: Lavola a partir de bases DARPAM, DTES i ICC**

Imatges

Figura 8. Estany de Banyoles i entorn

Font: Treball de camp

Diagnosi

Grau de protecció	**Alt**	Mig	Baix	
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	S'ha de tenir en compte la pressió antròpica sobre aquests espais, així com les seves condicions de connectivitat ecològica amb altres espais d'interès natural.			
Grau de sensibilitat ambiental	**Molt alta**	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 5.1.: CICLE DE L'AIGUA – AIGÜES SUPERFICIALS I SUBTERRÀNIES

Contingut

En aquesta fitxa es decriuen les característiques i dinàmiques del cicle de l'aigua a Banyoles, element clau en la dinàmica natural del municipi.

Descripció i anàlisi

L'**estany de Banyoles esdevé** l'element més destacat a nivell hidrològic al terme municipal, per la seva singularitat i la seva extensió. Es tracta d'un estany de 107 ha, el més extens de Catalunya, localitzat a la franja oest del terme municipal. La rellevància de l'estany rau en el seu origen càrstic i tectònic i en la procedència de les seves aigües, que són surgències al fons del propi estany que provenen de l'alta Garrotxa. La conca lacustre de Banyoles inclou també diversos estanyols més petits (el Vilar, en Sisó, la Cendra i el Clot d'Espolla), situats al voltant i formats per la dissolució de calcàries i guixos que ocasiona el recorregut dels aqüífers

Taula 3. Dades morfomètriques de l'estany

Longitud màxima	2.150 m
Amplada màxima (lòbul N)	775 m
Amplada màxima (lòbul S)	725 m
Distància mínima entre voreres	237 m
Perímetre màxim mesurable	9.125 m
Perímetre a escala humana	6.650 m
Profunditat màxima Cubeta I	47 m
Profunditat màxima Cubeta III	130 m
Profunditat mitjana	14.8 m
Superfície	111.79 hm^2
Volum	16.12 hm^2

Font: Museu Darder de Banyoles

Les característiques hidrogeomòrfiques de la conca lacustre fan que esdevingui un dels espais més singulars de Catalunya amb un important valor ecològic, conservacionista, paisatgístic i científic ja que alberga una biodiversitat important i alhora singular. D'altra banda, al seu voltant s'hi ha estructurat, des de fa anys, una

intensa activitat econòmica i social.

A partir de la informació continguda en el Document IMPRESS de l'Agència Catalana de l'Aigua s'identifiquen al municipi la presència de les següents masses d'aigua subterrànies:

- Massa de Banyoles: Massa que es troba dins de les conques del Fluvià i del Ter, definida per un conjunt d'aqüífers de naturalesa sedimentària que s'emmarquen en el domini de les unitats geomorfològiques de la cubeta lacustre de Banyoles-Besalú i el sector més nord-oriental de la serralada Transversal Catalana. Està relacionada amb zones de surgències càrstiques que generen al seu entorn espais lacustres permanents i/o recurrents (Estany de Banyoles i Clot d'Espolla). Té una extensió de 361 km^2 amb una superfície aflorant de 170 km^2. Els aqüífers que conformen aquesta massa són els següents:
    - 2017I10 Travertins del pla de Mata i al·luvials del Terri
    - 2024A10 Al·luvial del Fluvià /sector Castellfollit-Esponellà
    - 2021F20 Aqüífer càrstic de la cubeta lacustre Banyoles-Besalú
    - 2022E20 Aqüífer dels detrítics paleògens de la Serralada Transversal
    - 2022C20 Aqüífer de les calcàries paleògenes de la Formació Girona
    - 2024I10 Aqüífer dels travertins del pla d'Usall i conglomerats pleistocens del Fluvià
    - 2024A11 Al·luvial de Sant Miquel de Campmajor

  Aquesta massa, en el municipi de Banyoles està delimitada de forma parcial com a vulnerable a la contaminació per nitrats d'origen agrari.

  Es detecten pressions altes sobre l'estat químic d'aquesta massa derivades dels següents elements: dejeccions ramaderes, abocaments industrials, dipòsits de residus. Es delimitat un nivell de pressió alt sobre l'estat químic global de la massa. Sobre l'estat quantitatiu, la pressió es considera moderada. De totes maneres, la falta de dades i d'un registre piezomètric històric complert per a cada un dels aqüífers (només existeix un punt de control de nivell per a tota la M.A.) no permet establir si la magnitud de la pressió extractiva es manté més o menys estable o, ans al contrari, presenta una tendència a l'alça.

  Així el risc potencial es centra en l'estat químic, especialment associat a la contaminació per nitrats.

- Massa de l'Empordà: La formen unitats litostratigràfiques sedimentàries d'edat neògena i quaternària, dipositades a partir de ventalls al·luvials i deltaics de procedència diversa. Té una extensió de 614 km^2 amb una superfície aflorant de 357 km^2. Els aqüífers que conformen aquesta massa són els següents:
    - 2014I30 Aqüífer dels neògens de l'Empordà (present a la zona de Banyoles)
    - 2018A10 Aqüífer al·luvial del Fluvià, sector Esponellà/Sant Miquel
    - 2013I30 Aqüífers locals dels neògens de les Pregavarres

  Aquesta massa, en el municipi de Banyoles està delimitada de forma parcial com a vulnerable a la contaminació per nitrats d'origen agrari.

  Es detecten pressions altes sobre l'estat químic d'aquesta massa derivades dels següents elements: dejeccions ramaderes, abocaments industrials, i provinents de l'extracció d'àrids. Es delimitat un nivell de pressió alt sobre l'estat químic global de la massa. Sobre l'estat quantitatiu, la pressió es considera moderada. Es considera que més de 30 municipis s'abasteixen actualment d'aquesta massa d'aigua i, per tant, les mesures de protecció exigibles sobre aquests abastaments poden limitar la possibilitat d'incrementar excessivament futurs increments de l'extracció

Així el risc potencial es centra en els compostos nitrogenats (tipus agroramader i abocaments d'EDARs), així com en les modificacions a les lleres

A nivell fluvial, cal destacar el **riu Terri** que neix al sud del terme municipal, concretament a partir de la unió de la **riera de Canaleta** amb el **rec Major de Banyoles**. Rep les aigües del vessant nord del massís de Rocacorba però, principalment, les seves aigües provenen dels recs que desguassen l'estany de Banyoles, de manera que permet connectar les aigües de l'estany amb el riu Ter, del qual n'és afluent. Els recs banyolins hi aporten un cabal d'uns 40.200 m^3/dia, sent el rec Major el que hi fa una aportació major. Es tracta d'un curs molt antropitzat de manera que la qualitat biològica de l'aigua és notablement deficient, fet que convé tenir en compte ja que es tracta d'un curs amb importància com a corredor biològic i paisatgístic.

Tal com s'ha apuntat, també prenen importància, tot i el seu caràcter artificial, els **recs** que desguassen l'estany de Banyoles cap a la riera de Canaleta. Sí bé inicialment van ser construïts amb finalitats agrícoles, avui en dia estan àmpliament ramificats i constitueixen un entramat dens i complex que s'entrellaça amb el sistema de drenatge urbà del municipi. Els principals recs de sortida del llac són:

- Ca n'Hort
- Teixidor
- Figuera d'en Xó
- Major
- Guèmol

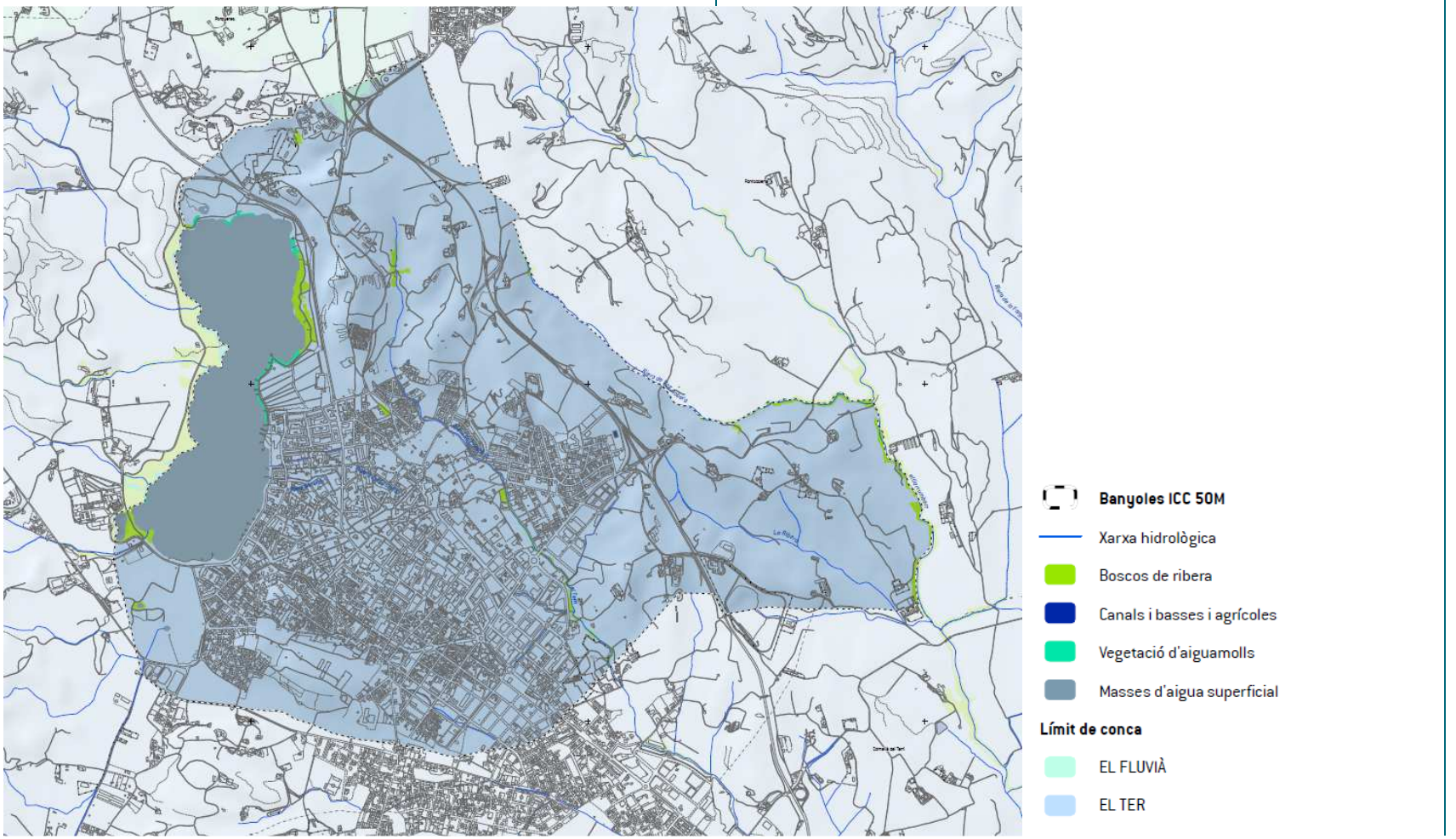
També es localitza a l'est del municipi (conformant el límit del municipi) el pas del Garrumbert i al nord (també coincidint amb el límit municipal de la riera de Vall-llobera. En la zona de Puigpalter es localitza el curs de la Ribera que drena cap al Garrumbert. Tots aquest cursos conflueixen aigües avall al riu Terri.

Representitivitat territorial

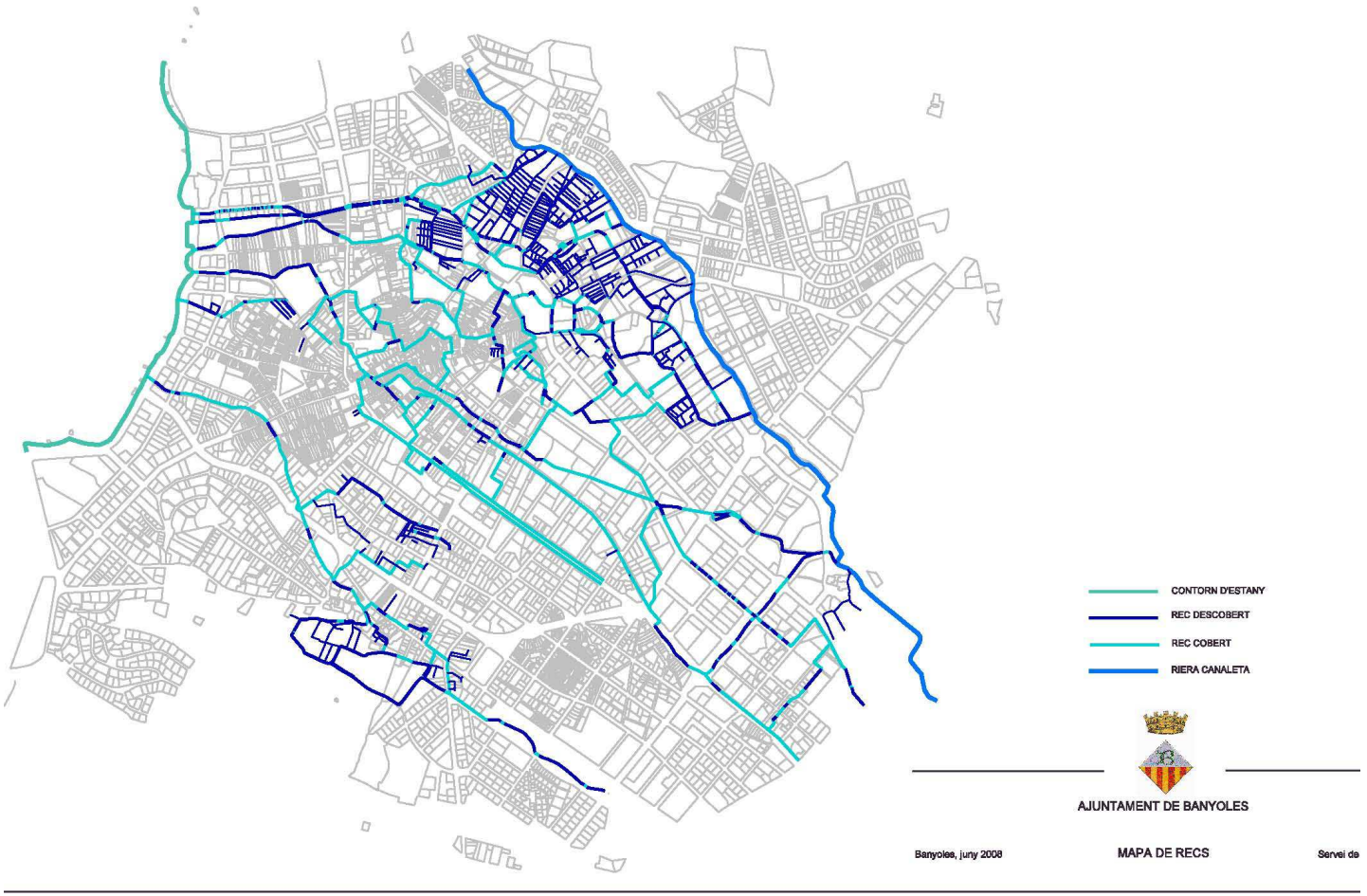
Els eixos fluvials esdevenen un element articulador de la ciutat, tant a nivell urbà com a nivell ambiental, fet que implica que el cicle hídric. s'hagi de tenir en especial consideració i esdevingui un dels elements articuladors del municipi.

Plànol: Xarxa hidrològica

Font: Lavola a partir de bases DTES i ICC:

Mapa de recs **Font: Ajuntament de Banyoles**

Imatges

Figura 9. Riera Canaleta i recs

Font: Treball de camp

Diagnosi

Grau de protecció	Alt	**Mig**	Baix	
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Episodis de contaminació a partir d'abocaments. Pressions identificades al document IMPRESS, especialment derivades de la contaminació per nitrats.			
Grau de sensibilitat ambiental	**Molt alta(*)**	**Alta(*)**	Moderada	Baixa

(*) Depenent del element

FITXA 5C: CICLE DE L'AIGUA – SANEJAMENT I ABASTAMENT

Contingut

En la present fitxa es descriu la situació actual de les xarxes d'abastament i sanejament del municipi

Descripció i anàlisi

Abastament

Per a les dades d'abastament es disposa de la informació subministrada per la companyia de subministrament (Aigües de Banyoles), de la qual a continuació es presenten les principals dades.

L'aigua consumida per tot el municipi de Banyoles s'extreu de l'estany i és potabilitza a l'estació de tractament d'aigua potable de Banyoles (en endavant ETAP). Des d'aquesta es creen dos sistemes, un d'aquest s'encarrega de distribuir l'aigua a la zona de la Rodada i l'altre és l'encarregat de fer arribar l'aigua a la resta del municipi creant una anella principal d'abastament de la que se'n deriven altres subsistemes. L'aigua crua es capta de l'estany mitjançant un emissari submarí que està davant del "Hotel Mirallac". Aquest està format per dues canonades paral·leles de poliester de 500mm de diàmetre nominal i 30 m de longitud, situades a 4m de profunditat. Aquestes canonades un cop arriben a terra s'uneixen, dins d'una arqueta quadrada de 2 x 3 m. L'aigua es condueix fins a un aljub situat a l'interior de l'ETAP amb una canonada de formigó de 1000mm de diàmetre nominal. En l'esquema adjunt a la present fitxa es pot observar el detall d'aquesta xarxa de distribució. Aquesta xarxa dóna servei al municipi de Banyoles i als limítrofs de Porqueres, Camós, Cornellà de Terri i Fontcoberta. Els consums corresponents a l'any 2013 són els següents:

	BANYOLES	CAMÓS	CORNELLÀ DE TERRI	FONTCOBERTA	PORQUERES
Consums m3/any (2013	1.491.670	38.551	48.429	3.580	286.895

Sanejament:

Pel que fa a les instal·lacions de sanejament, les aigües residuals del municipi es dirigeixen a la Depuradora del Terri gestionada pel Consell Comarcal del Pla de l'Estany. A banda de les aigües de Banyoles es tracten també les aigües dels municipis de Porqueres, Camós i Cornellà del Terri. Les seves dades de disseny són les següents:

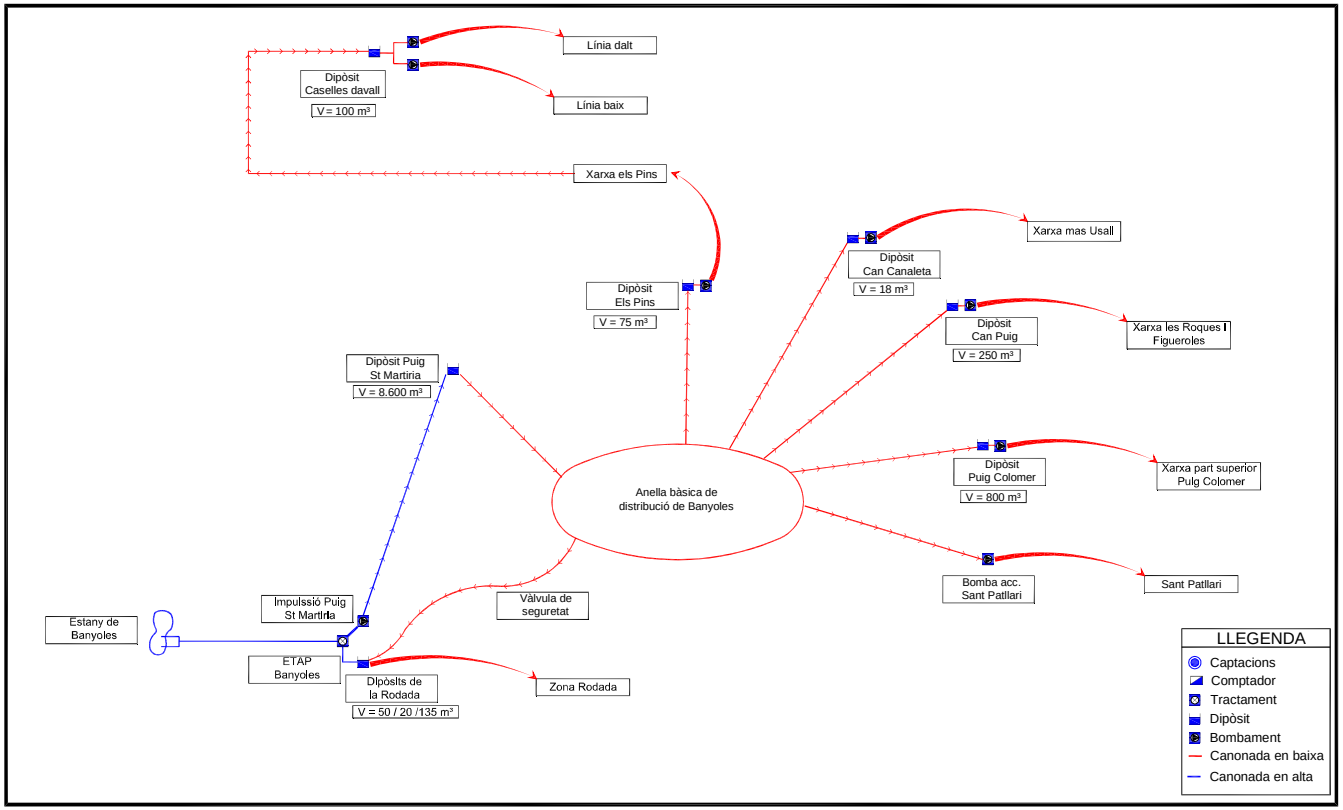
Dades de disseny

- Tipus de procés: Fisico-químic i biològic
- Població servida: 18.650 habitants/equivalents
- Cabal: 14.000 m3/dia

Segons informe del Consell Comarcal del Pla de l'Estany relatiu a la MP del sector de Ronda Monestir (any 2013), la mitjana de cabal tractat en els darrers 5 anys és de 10.000 m^3/dia, i l'EDAR té encara capacitat per absorbir nous creixements, tot i que possibles creixements urbanístics en algun dels municipis que hi estan connectats podrien propiciar que s'arribés al límit de saturació de l'EDAR, pel que fa a les aigües residuals d'entrada. Pel que fa al col·lector en alta de l'EDAR de Terri s'ha anat apropant al seu límit.

Plànols i figures

Figura 10. Esquema de la xarxa d'abastament

Font: Aigües de Banyoles

Diagnosi				
Grau d'incidència	**Alt**	Mig	Baix	
Condicions de servei	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Els creixements previstos pels Plans d'Ordenació Urbanística dels municipis veïns suposen una pressió important sobre els sistemes de sanejament i depuració existents.			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	**Alta**	Moderada	Baixa

FITXA 6: ELEMENTS LOCALS DE VALOR AMBIENTAL

Contingut

Complementàriament a la descripció dels elements ambientals de caire territorial, es creu necessari identificar aquells elements de valor ambiental de caire local, els quals han estat identificats bàsicament a través del treball de camp, la consulta de documents específics de caire local i les sessions i vies de participació ciutadana.

Descripció i anàlisi

Al terme municipal de Banyoles s'identifiquen els següents elements de valor ambiental de tipus local:

- Zones d'hortes inserides en la trama urbana
- Elements lligats a l'anella verda entorn de la zona urbana: Bosc dels Casalots, Pla de Bruguera, Puigpalter, Puig de Guèmol, Puig de Sant Martirià, Bosc de Can Puig, Camí dels Prats, Serrat del Vell.

a) Zones d'hortes inserides en la trama urbana:

Dins del nucli de Banyoles s'identifica la presència de zones on s'ha conservat l'ús agrícola en zones urbanes i periurbanes, les quals conviuen amb altres usos urbans al seu voltant. Aquestes zones agrícoles de conreu hortícola s'han desenvolupat al voltant de l'extensa xarxa de recs present al municipi, fet que ha permès el desenvolupament d'aquesta activitat a gairebé qualsevol punt de la ciutat. Aquestes àrees, a banda de la seva funció social i productiva, esdevenen elements característics del municipi pel seu valor ambiental i paisatgístic, a banda de contenir elements patrimonials característics de l'activitat agrícola. Les més rellevants es localitzen a la zona coneguda de Sotamonestir (a l'entorn del Monestir de Sant Esteve de Banyoles) associada al pas de la Riera de la Canaleta, i a la zona de Guèmol (a la vessant del Puig de Miànigues). Aquestes zones, especialment la situada a l'entorn del Monestir, presenten una configuració diferenciada, combinant zones on es conserva l'activitat agrícola amb zones on s'ha abandonat aquest ús, i per tant presenten una configuració de terreny erm amb usos dispersos de tipologia periurbana.

b) Elements lligats a l'anella verda entorn de la zona urbana

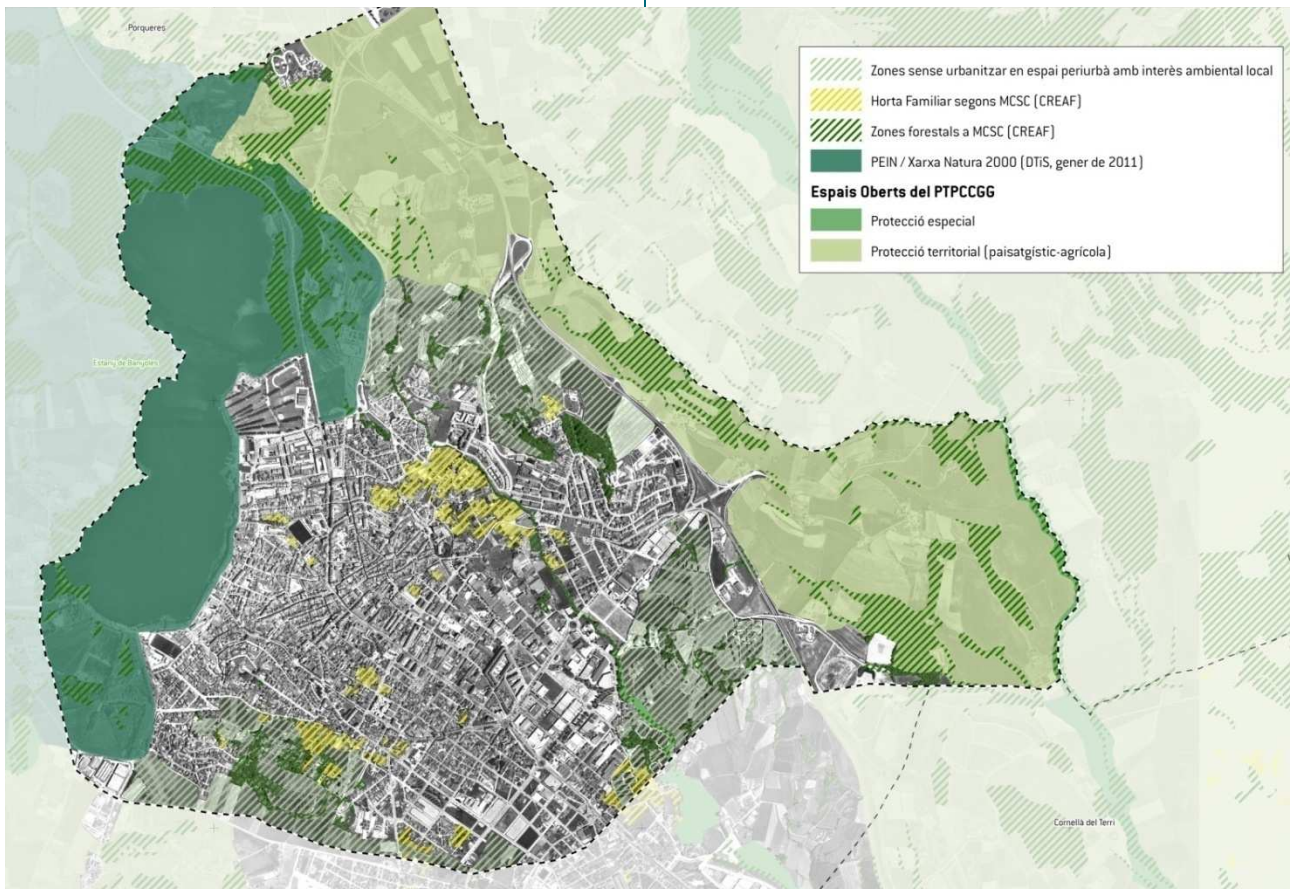
En la zona de transició entre la zona urbana e Banyoles i la zona de sòl no urbanitzable s'identifiquen una sèrie d'elements de valor ambiental, de diferents característiques i composició, que conformen una estructura d'anella urbana a l'entorn de la superfície urbanitzada de Banyoles. El principal valor d'aquests elements recau en esdevenir elements de valor ambiental, propers al nucli urbà, i per tant, de valor des del punt de vista social i patrimonial. A més a més, esdevenen terrenys de transició entre la zona periurbana i les zones rurals del municipi. En el plànol que s'adjunta amb la present fitxa s'identifiquen aquests elements, analitzant així mateix les zones en que aquesta anella verda presenta discontinuïtats, especialment en la zona del Pla de l'Ametller. S'integren en aquest espai d'anella urbana elements com el Bosc dels Casalots, el Puig de Guèmol, el Puig de Sant Martirià, el Bosc de Can Puig, la zona del Camí del Prat o l'àmbit del Serrat del Vell.

Representitivitat territorial

Aquestes zones, esdevenen un element rellevant en tant que permeten el manteniment de zones de valor ambiental properes al nucli de Banyoles.

Plànol: Espais de localització d'espais d'interés local

Font: Lavola a partir de bases CREAF i ICC

Imatges

Figura 11. Zona de Sotamonestir (zones d'hortes en zona urbana)

Figura 12. Zona del Guèmol (zones d'hortes en zona urbana)

Font: Treball de camp

Figura 13. Elements a l'entorn del nuclui urbà (Puig de Miànigues, Bosc de Can Puig, Bosc dels Casalots..)

Diagnosi

Grau de protecció	Alt	**Mig**	Baix
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	La localització d'aquests espais en espais de transició entre la zona urbana i la zona pròpiament de sòl no urbanitzable implica que presentin un grau de pressió (variable segons els casos) provinent dels usos urbans. En aquest sentit, molts d'ells queden fora de les zones de protecció derivades de plans de protecció ambiental o fora de les zones de protecció especial o territorial del planejament territorial.		
Grau de sensibilitat ambiental	L'heterogeneïtat de configuració d'aquestes zones d'hortes implica la dificultat d'integrar-les en una única zona de sensibilitat ambiental. En aquest sentit, caldrà identificar aquelles que per la seva configuració i localització presentin un valor ambiental més alt.		
	Molt alta	**Alta**	Moderada	Baixa

FITXA 7: CONNECTIVITAT ECOLÒGICA

Contingut

Descripció de l'existència al municipi d'espais rellevants per a la connectivitat ecològica. En aquest sentit, l'anàlisi es realitza a dos nivells. Per una banda s'analitza l'existència d'espais rellevants per a la connectivitat territorial, i per altra banda s'estudien aquells elements lligats a la connectivitat de caire més local.

Descripció i anàlisi

A nivell territorial, es localitza a Banyoles la presència de zones integrades en àmbits d'especial valor per la connectivitat en el Pla territorial parcial de les Comarques Gironines. Concretament, es localitza part de l'àmbit PE01 (Connector entre les Muntanyes de Rocacorba i l'espai PEIN de l'Alta Garrotxa passant per l'Estany de Banyoles) i del PE03 (Connexió entre la zona de l'Estany de Banyoles i el riu Ter a través dels cursos fluvials de la Ribera de Castellar, el Terri, el Matamors, el Garrumbert, el Remençà i el Revardit). Per a aquest espai associat als eixos fluvials (PE03), l'Informe de Sostenibilitat Ambiental del PTPCCGG determina pressions derivades del usos urbans de les diferents poblacions per les quals discorre, entre elles, el terme municipal de Banyoles.

A una escala més local, l'anàlisi té en compte les condicions de connectivitat entre els diferents espais de valor ambiental presentes al municipi, així com la connexió d'aquests amb els eixos de connectivitat territorial i la seva continuïtat en zona urbana. En el plànol que s'adjunta en la present fitxa es localitzen aquests principals eixos de connectivitat local i aquells punts conflictius per a la connectivitat. A nivell general el eixos identificats a nivell local són els que permeten la connexió de la zona de l'Estany amb el seu entorn natural. Així, a banda dels cursos hídrics (especialment importants en entorn urbà), són rellevants els espais de permeabilitat de l'Estany, situats als extrems nord i sud del nucli urbà. Si bé en l'àmbit nord aquest espai de connectivitat presenta unes millors condicions, en l'àmbit sud l'espai de connectivitat entre l'estany i la zona de Miànigues es troba molt més pressionat.

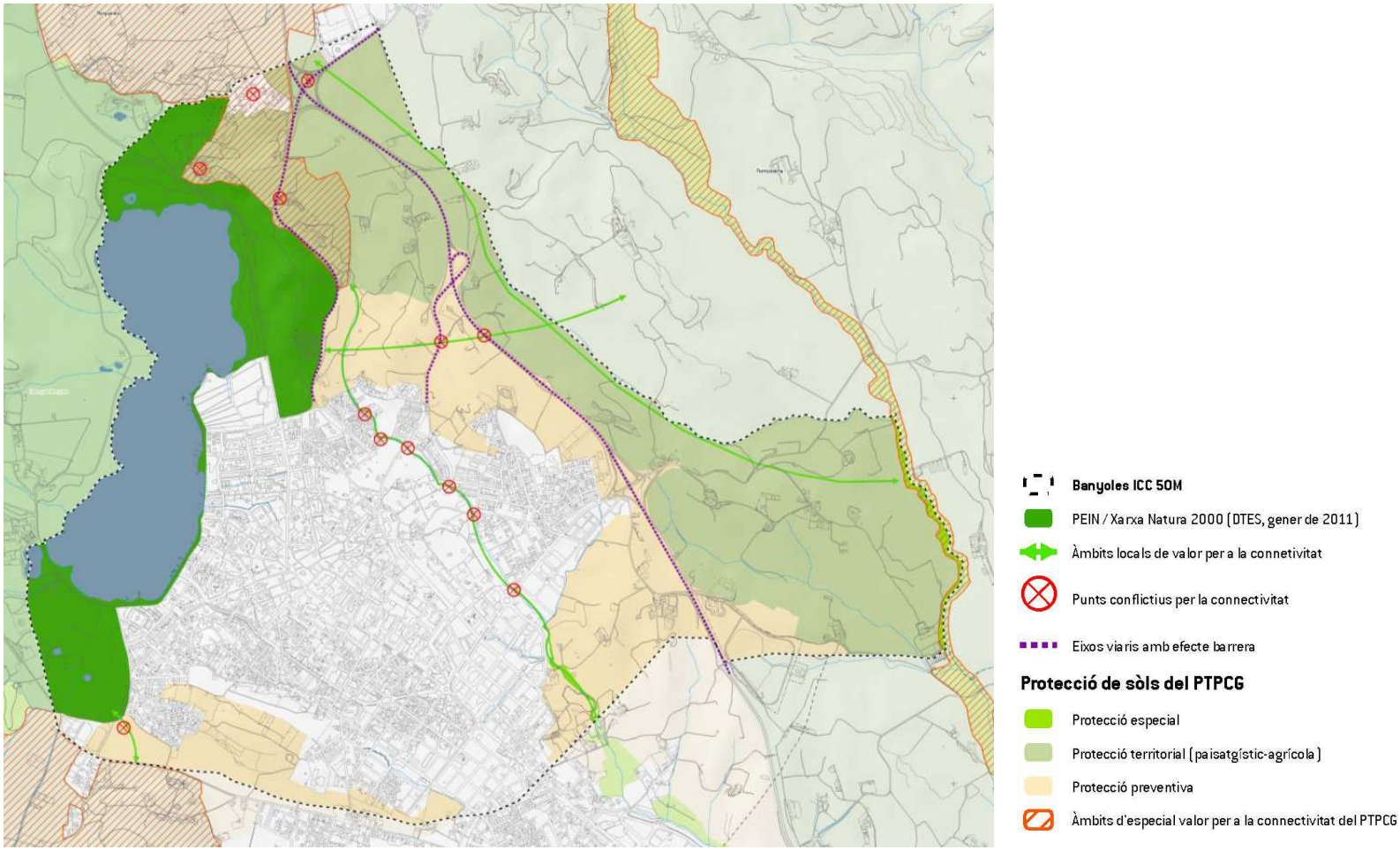
Pel que fa als cursos interns de connectivitat urbana destaca el mal estat de conservació en alguns trams de la Riera de Canaleta (riu Terri) en el seu pas per nucli urbà, així com l'absència d'una xarxa estructurada d'espais verds urbans que permetin estructurar aquests espais a nivell intern urbà i a nivell de connexió amb els espais oberts del sòl no urbanitzable.

Representitivitat territorial

A nivell territorial és destacable l'eix que discorre a nord del municipi, mentre que a escala local, pren especial rellevància el pas de la Riera de Canaleta i tota la xarxa de recs.

Plànol: Connectivitat ecològica

Font: Lavola a partir de bases ICC i PTP Comarques Gironines

Imatges

Figura 14. Zona agrícola del nord del municipi de connexió territorial

Figura 15. Eix de la Canaletat i recs en trama urbana

Font: Treball de camp

Diagnosi				
Grau de protecció	Alt	**Mig**	Baix	
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Tal com s'ha descrit en l'apartat d'anàlisi, especialment en els espais de connexió de nivell local s'identifica un elevat nivell de pressió urbana sobre els mateixos, especialment rellevant en el cas dels eixos de connectivitat associats a cursos fluvials que discorren per zona urbana.			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	**Alta**	Moderada	Baixa

FITXA 8: RISCOS NATURALS

Contingut

Tal com s'ha analitzat a la fitxa d'identificació d'elements ambientals rellevants, els riscos naturals a tenir en compte en el terme municipal de Banyoles són els de tipus geològic i el derivat del risc d'inundació.

Descripció i anàlisi

Pel que fa al **risc d'inundació**, s'adjunta amb la documentació del POUM Estudi d'Inundabilitat preliminar del municipi de Banyoles, elaborat per l'Institut Geològic de Catalunya el qual analitza els risc d'inundació associat a la riera de les Arcades (riera de la Canaleta) i a l'Estany de Banyoles. Les principals conclusions d'aquests estudi són les següents:

ELEMENT	CARACTERÍSTIQUES
Estany de Banyoles	- Anàlisi basat en evidències històriques. Hi ha registre de diversos episodis històrics. - Els ascensos de l'estany, superiors als 40 centímetres, afecten per una banda les zones més properes (com es el passeig de Lluís Maria Vidal, Darder i els edificis més propers) i per una altre banda afecten la dinàmica habitual de desguàs dels canals de rec. En l'estudi d'inundabilitat s'adjunten plànols amb determinació de l'àrea previsiblement afectada en cas d'inundació, a partir dels antecedents històrics.
Riera de les Arcades (riera de Canaleta)	- En la imatge adjunta en la present fitxa es visualitzen els límits inundables associats a aquest curs fluvial. - En general i pels tres períodes de retorn estudiats, es detecten més afectacions al marge dret de la riera que al marge esquerra. Tan mateix, les zones afectades són majors aigües avall de la carretera GIV-5136. - En el marc de la tramitació de la MP es va redactar per encàrrec de l'Ajuntament de Banyoles el document "Estudi hidràulic de la riera Canaleta en el tram comprès entre el pont del carrer Ausiàs Marc i aigua avall de l'Avinguda de la Farga de Banyoles (Pla de l'Estany)", el qual va ser informat favorablement per l'Agència Catalana de l'Aigua en data 21/05/2014.-

Pel que fa al risc d'inundació derivat de la crescuda de l'Estany, es disposa d'Estudi d'Alternatives de monitorització i control de l'Estany de Banyoles (Aquaplan – Gener de 2009) el qual dissenya un sistema de monitoratge que permet controlar les crescudes de l'Estany i preveure les accions necessàries per a la seva gestió i minimitzar així el risc d'inundació derivat de la crescuda de les aigües de l'Estany.

En referència als **riscos geològics** s'adjunta amb la documentació del POUM "Estudi per a la identificació de riscos geològics" realitzat per l'Institut Geològic de Catalunya

al març de 2012. A partir de l'anàlisi que es realitza en aquest document, s'extreuen les següents conclusions:

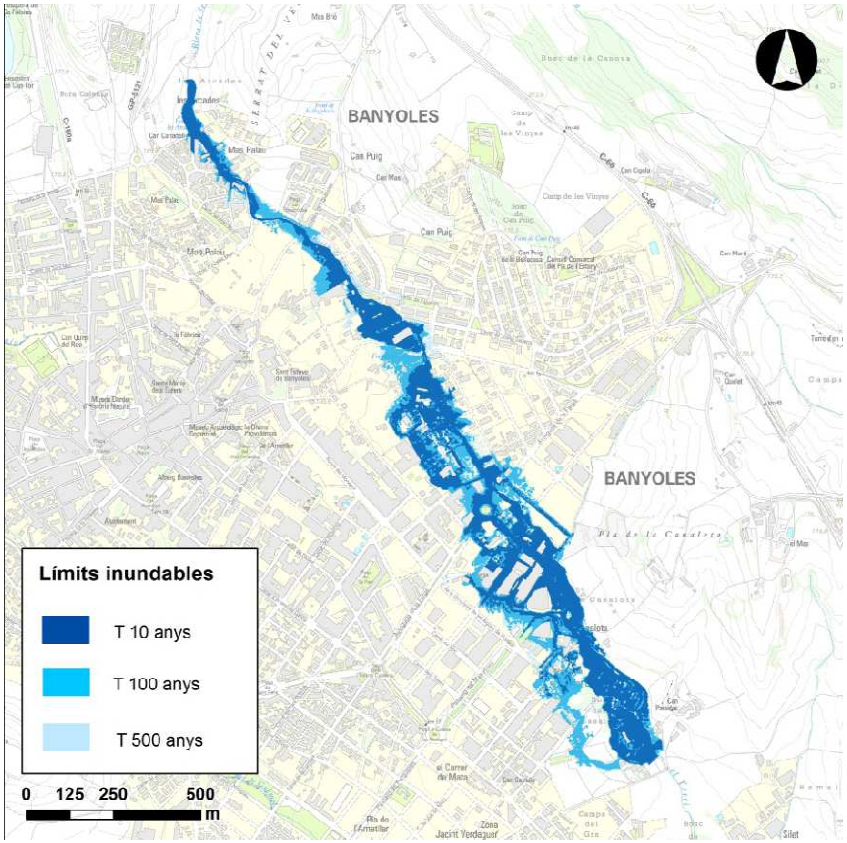
- Considerant la presència de litologies solubles i la constància de que existeix circulació d'aigua que ha donat lloc a antecedents, s'estima que la perillositat natural enfront d'esfondraments és mitja en el sector occidental del nucli, a l'oest de la falla Camós-Celrà.
- S'ha considerat una perillositat enfront d'esfondraments mitja per a les àrees de Ca l'Artit, dels Pins i del Pla de la Bruguera
- Considerant la presència abundant d'aigua a la zona que és susceptible de circular a través de les zones amb presència de travertins i la manca d'antecedents, s'estima que la perillositat enfront d'esfondraments en aquestes zones és mitja a baixa
- No existeixen indicis que facin preveure riscos associats a moviments de vessants o a fluxos torrencials.

Representitivitat territorial

En els plànols adjunts es delimiten les zones afectades per aquests riscos.

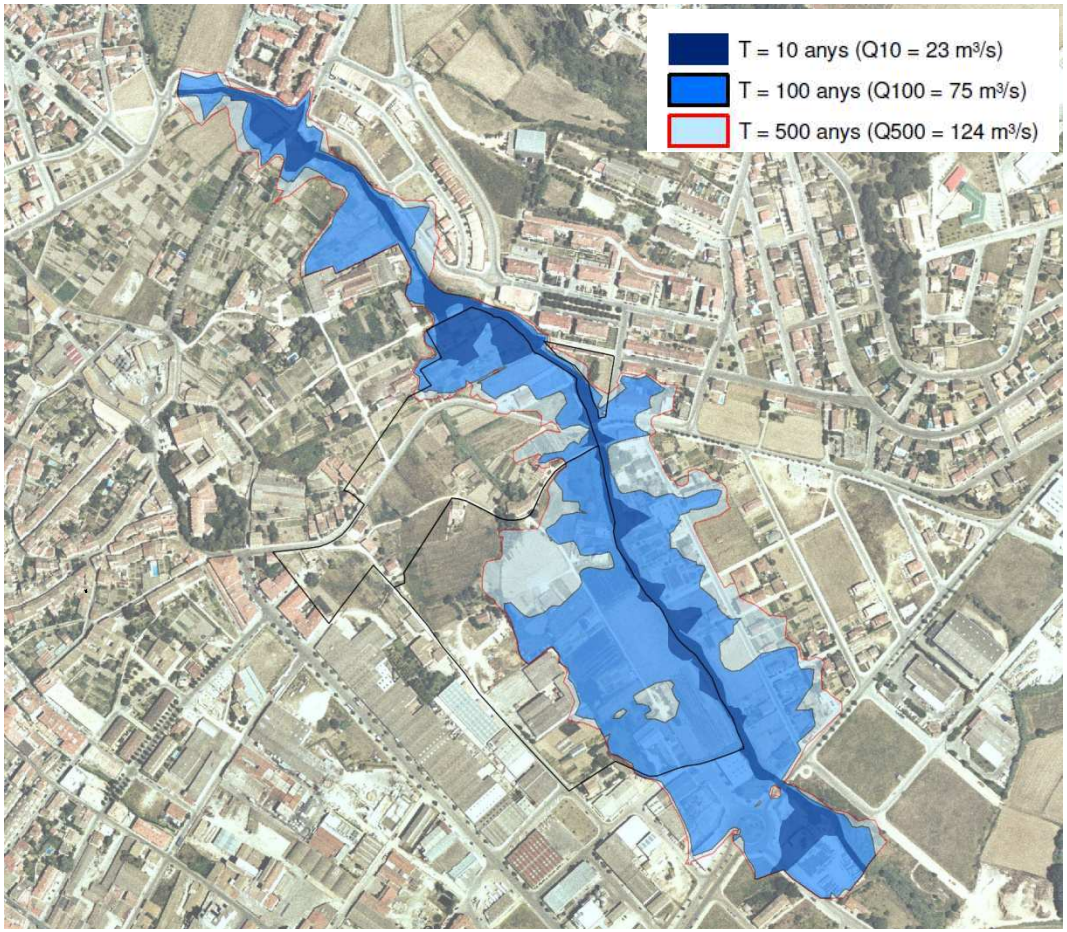
Plànols i figures

Figura 16. Límits inundables associats a la riera de les arcades

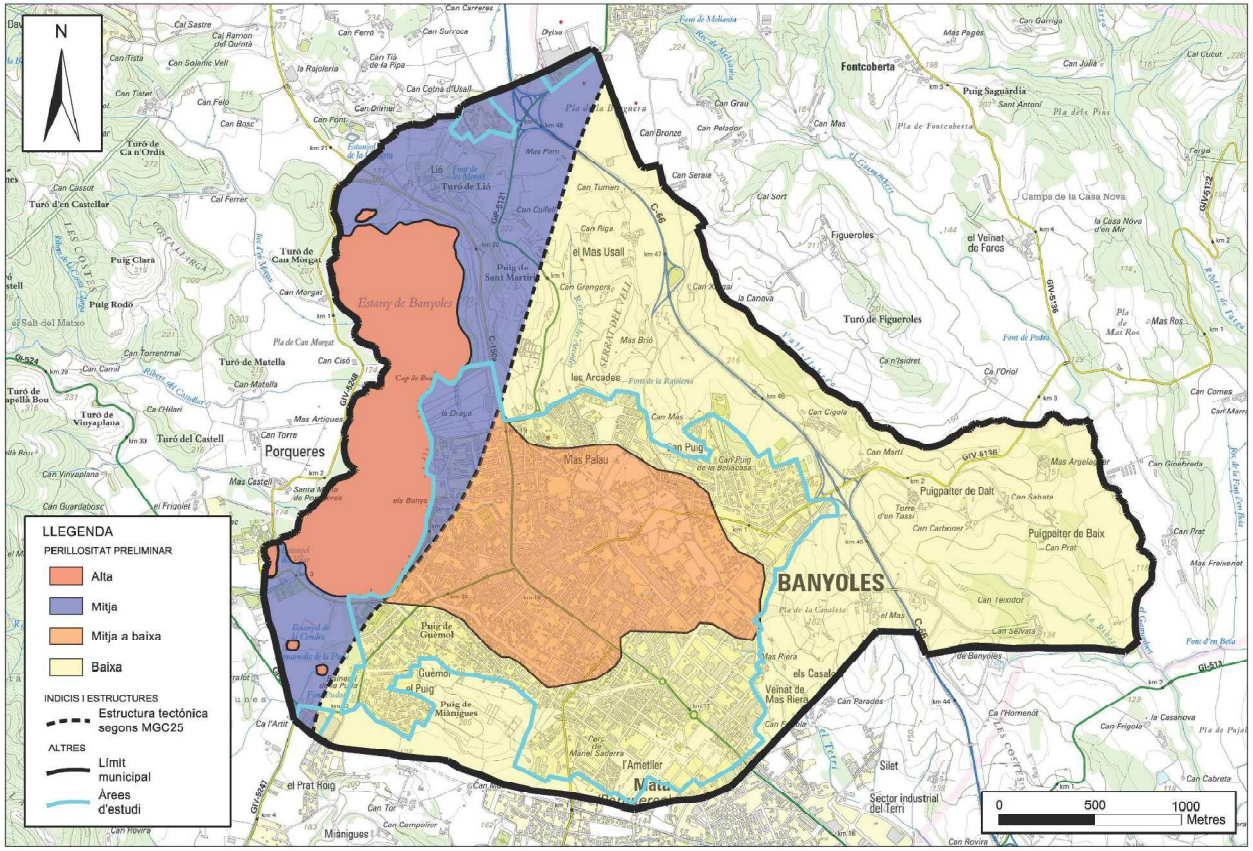
Font. Estudi d'Inundabilitat del municipi de Banyoles. IGC (2014)

Figura 17. Delimitació de zones inundables a partir d'estudi realitzat per la MP en tramitació en aquest àmbit

Font: Estudi hidràulic de la riera Canaleta (ABM)

Figura 18. Zonificació orientativa i preliminar de la perillositat natural enfront d'esfondraments, basada en els límits litològics i tectònics del MGC25m

N
LLEGENDA
PERILLOSITAT PRELIMINAR
Alta
Mitja
Mitja a baixa
Baixa
INDICIS I ESTRUCTURES
Estructura tectònica segons MGC25
ALTRES
Límit municipal
Àrees d'estudi
BANYOLES
Porqueres
Fontcoberta
Puig Sagsardia
Figueroles
Turó de Figueroles
Puigpalter de Dalt
Puigpalter de Baix
Mas Palau
Estany de Banyoles
Turó de Lió
Turó de Matella
Turó del Castell
Turó de Ca n'Ordis
Turó de Casa Morgat
Turó d'en Castellar
Puig Clara
Puig Rodó
el Mas Usall
Puig de Sant Martirià
Puig de Guemol
Guemol el Puig
Puig de Miànigues
Miànigues
el Prat Roig
Silet
Sector industrial del Terri
Veinat de Mas Riera
els Casals
Veinat de Forcs
Les Arcades
Mas Brió
Mas Artigues
Mas Castell
Mas Ros
Mas Pagès
Mas Argelaguer
Mas Freixenet
Can Prat
Can Comes
Can Ginebreda
Can Sabata
Can Carbonnet
Can Teixidor
Can Selvata
Can Paradés
Can Frigola
Can Cabreta
Can Rovira
Can Torrentmal
Can Matella
Can Vinyaplana
Can Guardabosc
Can Cassot
Can Soloric Vell
Can Tista
Can Tietar
Can Felo
Can Bosc
Can Ferro
Can Suroca
Can Carreras
Can Tià de la Pipa
Can Cotna d'Usall
Can Dimnar
Can Font
Can Bronze
Can Pelador
Can Grau
Can Serasa
Can Turners
Can Riga
Can Grangers
Can Morgat
Can Ciso
Can Torre
Can Puig
Can Martí
Can Cigala
Can Isidret
Can Oriol
Can Prat
Can Puig de la Bonacasa
Can Herrero
Can Tor
Can Compolier
Can Rovira
Cal Sastre
Cal Ramon del Quintà
Cal Ferrer
Cal Sort
Cal Cucut
Cal Julià
la Rajoleria
la Canova
la Casa Nova d'en Mir
Camps de la Casa Nova
el Veinat de Forcs
Pla de Can Morgat
Pla de Fontcoberta
Pla dels Pins
Pla de Mas Ros
Pla de la Comuleta
Pla de Banyoles
Font de Pedra
Font d'en Bona
Font de la Rajolera
Font de Melianta
Font de Can Morgat
Font de Lió
Font de la Pipa
Font de Can Morgat
Font de Sant Martirià
Font de la Rajolera
Font de Can Morgat
Font de Pedra
Font de Mas Ros

Diagnosi				
Grau d'incidència	**Alt**	Mig	Baix	
Condicions de protecció	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Tant el risc d'inundació com el geològic es concentren en zones urbanes, fet que implica possibilitat d'afectació a la població En el cas del risc d'inundació s'ha de tenir en compte l'afectació dels efectes derivats del canvi climàtic.			
Grau de sensibilitat ambiental	**Molt alta (*)**	**Alta (*)**	Moderada	Baixa

(*) Depenent del grau de perillositat

FITXA 9: AMBIENT ATMOSFÈRIC

Contingut

En tant que a partir de les dades dels informes de qualitat de l'aire no es localitzen al municipi problemàtiques associades a la qualitat de l'aire, la present fitxa analitza les condicions de qualitat acústica, odorífera i lumínica del municipi.

Descripció i anàlisi

Pel que fa a la qualitat acústica del territori, es detecten al municipi dos fonts d'impacte principals. Una derivada de la circulació viària (tant a nivell de carreteres com de xarxa urbana) i una segona derivada de les activitats industrials presents al municipi, especialment aquelles que es localitzen en entorn urbà.

Pel que fa l'impacte derivat de les infraestructures vàries, es disposa de la informació continguda en els Mapes estratègics de soroll de les carreteres de la Generalitat de Catalunya (2008). En el cas de Banyoles és remarcable el pas de la C-66, que en alguns trams (zona de Can Puig) passa propera a zones habitades. Les dades de població afectada mostren informació per trams i no per nuclis de població, fet pel qual l'anàlisi haurà de ser realitzat en el moment en que es realitzi el mapa estratègic de soroll del municipi. A nivell urbà, l'impacte del soroll derivat del trànsit de vehicles es concentra en aquelles vies principals, essent un punt d'especial incidència el pas de la C-150a pel centre del nucli. En una versió anterior del Mapa estratègic de soroll de les infraestructures viàries, s'analitzava aquest tram des de Borgonyà i fins a Serinyà, amb una part important dins del nucli de Banyoles. L'afectació sobre habitants que es marcava per a aquest tram era la següent:

Tabla 1 Impacte acústic sobre habitants del pas de la C150a

NIVELLS dB(A)	POBLACIÓ Lden (DESENES)	POBLACIÓ Ln (DESENES)
50-54	-	13
55-59	4	122
60-64	10	22
65-69	133	-
70-74	22	-

>75	0	-

Font: Mapes estratègics de soroll dels grans eixos viaris de la Generalitat de Catalunya (dades 2004)

Tenint en compte la presència d'un element de rellevància ambiental com l'Estany de Banyoles contigu al nucli urbà, s'hauran de tenir en compte les afectacions derivades de l'impacte acústic i lumínic de les activitats antròpiques que es realitzen en el seu entorn, i la seva afectació sobre les comunitats de fauna presents en aquest espai natural.

L'altre focus principal d'impacte acústic a la població el conforma la presència d'activitats industrials a l'interior del nucli de Banyoles. Així, de l'enquesta de percepció ciutadana realitzada en el marc de la redacció del present Pla d'Ordenació Urbanística Municipal una majoria dels enquestats indiquen que la presència d'aquestes activitats genera molèsties derivades del seu impacte acústic i odorífer (un 47,5% aposten per treure-les del nucli i un 27,5% per mantenir-les però preveient mesures correctores).

Figura 19. Àrea aproximada de localització de les activitats industrials generadores d'impactes

Font: elaboració pròpia a partir de bases ICGC

Pel que fa a la contaminació lluminosa, La Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, determina la divisió del territori en diverses zones en funció de les característiques i especificitats de cada una en relació amb la claror lluminosa que hi pot ésser admissible, ressaltant les àrees incloses en el Pla d'Espais d'Interès Natural o en àmbits territorials que hagin d'ésser objecte d'una protecció especial, per raó de llurs característiques naturals o de llur valor astronòmic especial, en les quals només es pot admetre una brillantor mínima.

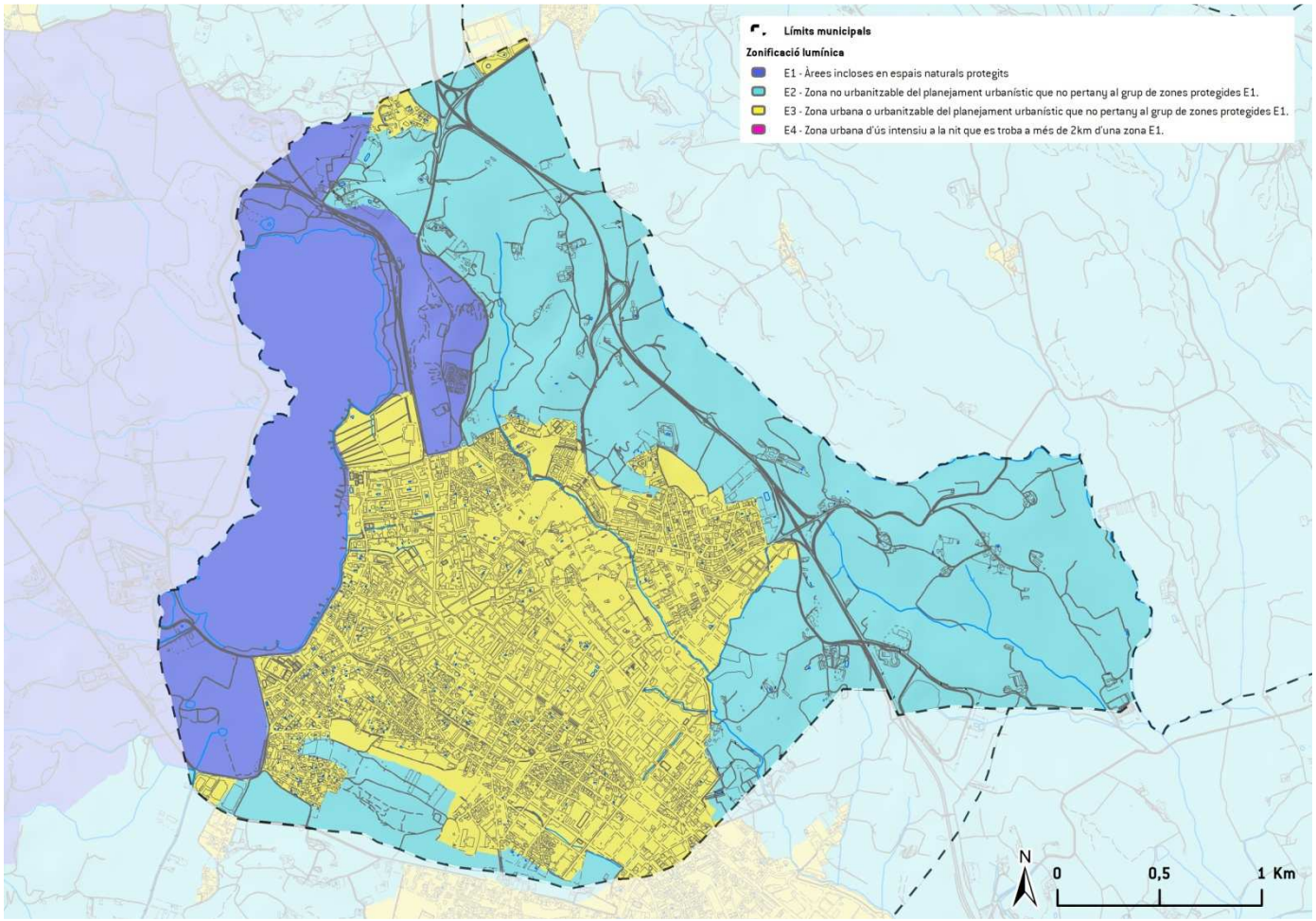
El 19 de desembre del 2007 l'aleshores DMAH va aprovar el mapa de la protecció envers la contaminació lluminosa de Catalunya (esmenada pels ajuntaments).

En el cas del terme de Banyoles el mapa cataloga els nuclis urbans i les zones industrials com a Zones E3 (Protecció Moderada), les zones que pertanyen a espais PEIN o Xarxa Natura 2000 com a Zona E1 (Protecció Màxima) i la resta del territori com a Zona E2 (Protecció alta).

Representitivitat territorial

Tal com es pot observar a la següent imatge, la zona a l'entorn de l'estany esdevé la més sensible, tenint en compte la presència d'usos urbans molt propers a la zona classificada com a E1.

Plànol: Zones de protecció envers la contaminació lluminosa **Font: Bases del DTES**

Imatges

Figura 20. Activitats industrials en zona urbana

Font: Treball de camp

Diagnosi

Grau d'incidència	Alt	**Mig**	Baix	
Condicions de protecció	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Tal com s'ha descrit en la present fitxa, la presència d'activitats industrials i el pas de la >C-150a suposen dos elements de generació d'impacte atmosfèric al nucli de Banyoles, i per tant d'afectació a la població. Així mateix, cal tenir en compte l'impacte de les activitats antròpiques sobre l'entorn natural de l'Estany de Banyoles.			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	**Alta**	Moderada	Baixa

FITXA 10:ELEMENTS D'INTERÉS PATRIMONIAL

Contingut

En la present fitxa es fa referència als elements d'interès patrimonial identificats al municipi. Tenint en compte que el POUM incorporarà un catàleg d'elements patrimonials en la present fitxa es centra l'anàlisi en el principal element identificat a Banyoles, com és la xarxa de recs, la qual presenta a més implicacions de tipus ambiental. Es fa referència també als veïnats en sòl no urbanitzable i a la xarxa de camins.

Descripció i anàlisi

Aquesta extensa xarxa de recs presents al municipi suposen el desguàs artificial de l'Estany de Banyoles, i connecten aquesta massa d'aigua amb la riera de Canaleta i el riu Terri. El seu origen va ser el subministrament d'aigua i l'ús agrícola S IX). De l'extensa xarxa (que es pot observar en el plànol adjunt) hi destaca la presència de 5 recs principals (el rec de ca n'Hort, el rec d'en Teixidor, el rec de la Figuera d'en Xó, el rec Major i el rec de Guèmol. El seu ús inicial de subministrament i agrícola evolucionar cap a usos industrials i com a sistema de clavegueram, fet pel qual van ser objecte d'un procés de sanejament. Actualment la majoria discorren canalitzats en travertí en zona urbana i descoberts en zona agrícola o en zones enjardinades. A banda del valor patrimonial alguns d'ells esdevenen elements de connectivitat ecològica entre la zona de l'estany i el riu Terri a través del nucli de Banyoles, ja que en alguns trams presenten condiciones de cabal que permeten l'existència d'espècies animals i vegetals. Així, a partir de la informació disponible al centre d'interpretació de l'Estany del Museu Darder, son molt importants els 100 primers metres de recs a partir que surten de l'Estany fins a travessar el passeig/carrer de la Sardana, on mantenen poblaments importants de vegetació helofítica, jonqueres de jonc boval, canyissars i balcars. A més en alguns trams es formen veritables prats de vegetació submergida de milfulles, caràcies i espigues d'aigua (*Potamogeton sp.*). A la sorra dels recs de més cabal hi ha espècies d'interès com les nàiades o bivalves d'aigua dolça, una mena de musclos de color marró del gènere *Anodonta sp*. i *Unio sp*. També hi ha peixos autòctons com la bavosa de riu o l'anguila, tot i que els més abundants són el black bass, el peix sol, el llopet de riu, la gambúsia i la carpa, que utilitza els recs com a zona de fresa o posta d'ous en la reproducció. La presència d'aquestes espècies exòtiques, juntament amb l'abundant cranc roig americà, fan que hagin desaparegut gran part dels amfibis que antigament voltaven pels recs de Banyoles. Encara però podem trobar algun tòtil, granotes verdes, gripau corredors o granotes pintades, i fins i tot alguna serp d'aigua. A l'hivern es poden veure blauets, i algunes parelles d'ànecs collverds i polles d'aigua crien en solars abandonats, o erms al costat dels recs.

L'Ajuntament ha encarregat la redacció d'un Pla Especial dels recs de Banyoles amb la finalitat de dotar-se d'un Pla director que fixi els criteris de tractament dels recs en cada àmbit de la ciutat i faciliti la seva incorporació dins la trama urbana de la ciutat.

Els treballs del Pla especial dels recs, encarregat als arquitectes N.Moner, M.Duran i J.Callís, es troba finalitzat en la primera fase d'informació i diagnosi, i contempla els següents criteris i objectius, els quals seran integrats en la formulació dels objectius ambientals que es concreten en el present informe de sostenibilitat ambiental preliminar.

- Facilitar el reconeixement del sistema de recs i la seva percepció física des de la ciutat, fent-los visibles e incorporant-los dins la trama urbana de la ciutat.

- Jerarquització, senyalització i priorització dels recs que s'haurien de fer aflorar, o inclús plantejar la possibilitat de la modificació del seu traçat, a partir dels 5 recs

principals:

Rec de Can Hort i de Can Teixidor (riera Vella)

Rec de la figuera d'en Xo (rec del Molí Canyer)

Rec Major

Rec de Gèmol

- Definir uns criteris de base per a la funcionalitat principal de cada rec, a partir del reconeixement de la seva funció històrica dins l'evolució de la industrialització de la ciutat, lo que permetrà establir unes pautes i criteris d'intervenció a partir de la funcionalitat que es determini per aquests recs principals.

- Posar en valor, la important aportació a la qualitat urbana i ambiental dins la trama urbana de la ciutat, que pot comportar la seva recuperació i accessibilitat a cel obert, des de l'espai públic.

- Protecció dels edificis i elements que tenen interès i formen part del sistema de recs, amb la possibilitat de recuperació dels salts d'aigua perduts i elements més representatius.

-Determinar les intervencions públiques necessàries, així com la seva priorització per recuperar o rehabilitar aquests elements més significatius.

- Determinar els criteris, característiques tècniques i materials a emprar per a les intervencions possibles en cada un dels diferents trams.

- Regular el règim jurídic de l'aigua, els drets d'us, el destí i usos admesos, el consum, extracció, desviacions, etc.... Amb la possibilitat de la seva regulació a través de taxes que permetin discriminar en funció del usos a que es destina l'aigua (hortes, consum propi, piscines, etc...)

Els treballs del Pla especial, permetran tenir una informació bàsica per reordenar el sistema de recs i la circulació de l'aigua per optimitzar-ne la seva funcionalitat, evitant perdudes i abocament de l'aigua a la xarxa de sanejament, i per contra possibilitar el cabdal mínim necessari per la recuperació i reforçament dels traçats principals.

El Pla establirà els projectes i obres necessàries per la recuperació dels trams i elements bàsics que s'han perdut o es considerin necessaris per a recuperar la seva estructura funcional.

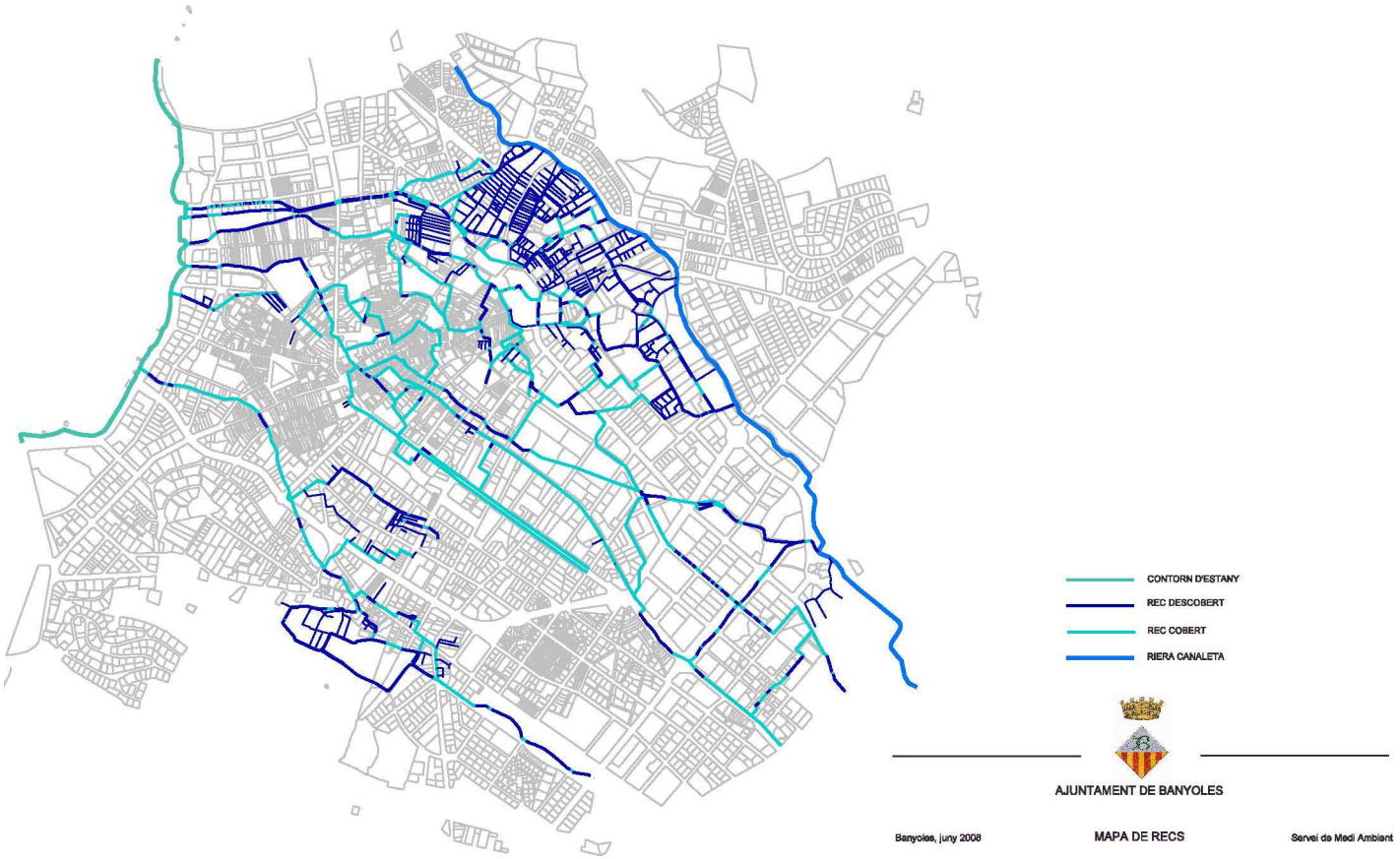
D'altra part, i a banda dels elements patrimonials que s'inclouran en el Catàleg de béns patrimonials del municipi, s'ha de destacar la presència en zona de sòl no urbanitzable de diversos veïnats, que conformen elements interessants pel seu paper d'articuladors de les zones agràries del municipi. També és destacable l'existència de diversos camins i senders, especialment relacionats amb l'Estany. Destaquen els traçats del GR1 i GR2, així com altres itineraris a peu o en bicicleta a escala municipal, comarcal i territorial.

Representitivitat territorial

Tal com s'ha comentat en fitxes anteriors, la xarxa de recs esdevé un element cabdal en la configuració del municipi, essent a més continent d'altres elements patromonials associats a la gestió de l'aigua dels recs i a l'activitat agrícola.

Plànol: Xarxa de recs

Font: Ajuntament de Banyoles

Imatges

Figura 21. Xarxa de recs

Figura 22. Veïnats en SNU

Font: Treball de camp

Diagnosi				
Grau de protecció	Alt	**Mig**	Baix	
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Existència d'abocamentes Manca d'aigua a l'estiu i reducció del cabal per l'efecte del canvi climàtic.			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	**Alta**	Moderada	Baixa

FITXA 11:VALORS PAISATGÍSTICS

Contingut

Tot i ser un element de caire subjectiu, trobem al municipi de Banyoles elements de qualitat paisatgística que cal tenir en compte en la proposta d'ordenació que es realitzi. Així, a banda de l'anàlisi més macro (basat en el Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines) cal analitzar altres característiques a nivell municipal i urbà.

Descripció i anàlisi

A nivell territorial el municipi s'insereix en la unitat de paisatge 10 del Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines:Estany de Banyoles. Aquesta unitat es caracteritza per una composició agroforestal lligada a l'activitat agrícola desenvolupada a l'entorn de l'Estany. En la fitxa i cartografia descriptiva de la unitat continguda al Catàleg es fa una descripció detallada de les seves característiques, de la qual s'extreu el següent resum:

ELEMENT	DESCRIPCIÓ
Trets distintius	- Paisatge lacustre - Paisatge agroforestal on les granges s'han convertit en un element característic - Rieres, recs i canals que creuen la unitat - Eix viari Banyoles – Cornellà del Terri – Girona configura un paisatge periurbà de "carretera aparador" - Itineraris, camins i passeigs al voltant de l'estany amb ús públic intensiu
Principals valors (amb presència a Banyoles)	- Conca lacustre de Banyoles - Mosaics agroforestals del sector de llevant (entre Esponellà, Fontcoberta, Puigpalter, el veïnat de Dalt i Ravós del Terri) - Jardins i passejos arbrats que ressegueixen les vores de l'estany. - Itineraris per seguir a peu o en bicicleta que voregen l'estany - El valor simbòlic i identitari de l'estany de Banyoles i del clot d'Espolla
Paisatge actual (al municipi de Banyoles)	- Estany i la ciutat de Banyoles,que formen un sistema territorial i paisatgístic indissociable, amb una personalitat molt marcada determinada per la presència de l'estany - Mosaic paisatgístic format per conreus de secà i boscos de pi blanc amb alzines així com alguns rierols i torrents que el travessen
Valors del paisatge	- **Naturals i ecològics**: concentrats en el mateix estany - **Estètics**: 'interfície paisatgística on es produeixen combinacions i contrastos de formes, textures i colors entre la làmina d'aigua de l'estany, les formacions vegetals que l'envolten, els espais agrícoles i els elements construïts com les pesqueres, les barques, els passeigs i els jardins. - **Històrics,** associats a l'empremta de l'ésser humà al paisatge de l'estany.

	- **Productius:** Importància de l'activitat agrícola i ramadera, amb presència important de granges. Activitat econòmica i social a l'entorn de l'Estany. - Elevat **valor simbòlic i identitari**.
Dinàmiques del paisatge	- Modificació dels patrons agrícoles tradicionals (industrialització del sector) i supeditació de l'agricultura a la ramaderia - Creixements urbanístic, especialment a l'eix Banyoles – Cornellà del Terri. Creixements de baixa densitat al sud del nucli de Banyoles o la de Can Puig al nord. Efecte d'extensió de dinàmiques urbanes i periurbanes a l'entorn de la C-66. - Efecte fragmentador de la C-66
Avaluació del paisatge	A aquestes dinàmiques urbanitzadores, d'especialització agrària i abandonament de les masses forestals es confronten l'alt valor dels paisatges d'aquest entorn, alguns d'ells ben conservats, les zones d'hortes en entorns periurbans, la xarxa de recs i la seva funció connectora i la fortalesa ambiental i social de l'estany. Aquests elements, conjuntament amb la presa de consciència dels agents territorials, l'alt valor identitari, la conscienciació social i les noves polítiques agràries permeten preveure una evolució positiva de les dinàmiques paisatgístiques en aquest entorn.
Objectius	La proposta d'objectius ambientals i la diagnosi ambiental tindran en compte els objectius de qualitat paisatgística i proposta de mesures i accions del Catàleg de paisatge d'aplicació al municipi de Banyoles.

Si bé han estat citats en l'anàlisi del paisatge associat a la Unitat de paisatge de l'Estany de Banyoles, es necessari posar de manifest l'existència d'altres elements de valor ambiental de caire local, que cal tenir en compte:

- Zona de contacte de l'Estany i el nucli de Banyoles: tot i presentar trams d'adequada relació entre aquests dos elements, existeixen elements de discordança, com pot ser la presència d'alguns edificis o la presència de vials amb circulació de vehicles.
- Paisatge urbà de Banyoles: existeix una diferenciació entre la zona central, amb un espai públic de qualitat amb altres zones on es detecten mancances en aquest sentit, associades a la poca disponibilitat d'espais lliures o de zones per a vianants. Cal destacar el valor paisatgístic de les zones d'hortes en zona urbana, especialment en aquelles àrees ben conservades.
- Zones de contacte periurbà: La proliferació d'activitats, moltes d'elles lligades a la C-66 exerceixen una certa pressió sobre les zones de contacte entre el nucli urbà i les zones agrícoles de l'entorn.
- És destacable l'alt valor paisatgístic dels mosaics agroforestals de la zona est del municipi a l'entorn de Puigpalter

Representitivitat territorial

Tot el municipi

Imatges

Figura 23. Zona agrícola entorn la Fontpudosa i vista general del nucli de Banyoles

Font: Treball de camp

Diagnosi				
Grau de protecció	Alt	**Mig**	Baix	
Estat de conservació	Bo	**Millorable**	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	Les dinàmiques urbanes i les activitats en sòl no urbanitzable tenen un potencial impacte sobre la preservació d'aquests paisatges.			
Grau de sensibilitat ambiental	**Molt alta(*)**	**Alta(*)**	Moderada	Baixa

(*) Depenent de la zona

2.3 DIAGNOSI AMBIENTAL I DEFINICIÓ DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT SIGNIFICATIUS

Una vegada identificats i analitzats els elements ambientals rellevants es procedeix a continuació a realitzar una diagnosi sintètica i integrada d'aquesta anàlisi, amb l'objectiu d'identificar aquells elements ambientalment significatius que ens permetran una millor i més adequada definició dels objectius ambientals del POUM de Banyoles.

Així, a partir de l'anàlisi realitzada, els elements ambientalment significatius a tenir en compte per a la definició de la proposta del POUM són els següents:

L'Estany de Banyoles esdevé el principal element de valor ambiental del municipi.

L'estany de Banyoles esdevé l'element central definidor de les principals característiques ambientals del municipi. En aquest sentit esdevé el punt de concentració d'una rica biodiversitat, associada tant als ambients lacustres com al seu entorn, amb concentració d'espècies rellevants, moltes d'elles amb figures de protecció i conservació.

A banda d'aquest paper clau com a zona de valor natural, té un paper rellevant en la dinàmica hídrica del municipi, en tant que esdevé el nucli articulador de tota la xarxa, tant d'aigües subterrànies com de cursos superficials.

Tal com s'ha analitzat, esdevé un element central de la configuració paisatgística de Banyoles i el seu entorn, tant per la seva pròpia rellevància com per l'influència en la definició del model agroforestal del seu entorn. És destacable també la rellevància de la zona de contacte entre la zona de l'estany i el nucli urbà.

Finalment, s'ha de destacar el seu paper com a element social, amb presència de múltiples vies de connectivitat local i itineraris i com a element de valor turístic i identitari.

L'extensa zona ocupada per usos urbans implica una rellevant pressió d'aquests sobre els entorns periurbans de la ciutat.

La reduïda dimensió del terme municipal ha propiciat que l'extensió de la seva zona urbana hagi anat ocupant històricament els terrenys destinats principalment a l'activitat agrícola. Aquest fet, i l'extensió de les zones urbanitzades al llarg dels eixos de comunicació han propiciat l'aparició de continus urbans que dificulten la connexió entre els diferents elements de valor ambiental localitzats en aquest espai de contacte amb la zona urbana. Així, existeix en entorn periurbà una certa extensió de diverses activitats que suposen un element de pressió sobre els ambients naturals i paisatgístics dels entorns propers a la ciutat.

Existeixen elements naturals que localitzats en zones urbanes periurbanes de Banyoles, com les zones d'hortes o espais al voltant de la zona urbana.

A nivell urbà, es remarcable el manteniment d'espais on encara es desenvolupa l'activitat d'horta, especialment a la zona al voltant del Monestir de Sant Esteve i a la zona de Guèmol. El grau de conservació d'aquestes zones és heterogeni, existint àrees ben conservades i amb activitat agrícola i altres zones on no es porta a terme activitat i que per tant romanen com a terrenys erms.

Així mateix, tal com s'ha descrit en el present informe de sostenibilitat ambiental es mantenen certs espais d'interès local que permeten la definició d'una certa anella verda a l'entorn del nucli, si bé amenaçada i pressionada per la presència d'activitats urbanes.

Existeix, especialment a l'est del municipi, una zona d'alt valor agrari, des del punt de vista funcional, de connexió ecològica i des del punt de vista paisatgístic.

Tot i que gran part del terme municipal de Banyoles presenta una configuració de tipus urbà, la zona de sòl no urbanitzable amb presència dominant d'usos agrícoles presenta un alt valor per la seva qualitat ambiental i paisatgística. Aquesta zona es localitza a l'est del nucli, i tot i estar travessada per la C-66 presenta espais de valor paisatgístic, especialment en l'àmbit a l'entorn de Puigpalter. A banda de la seva rellevància associada al valor ambiental, esdevé un punt de manteniment de la connectivitat ecològica, i esdevé el punt de localització dels masos i veïnats de valor patrimonial i social.

Les dinàmiques hídriques esdevenen un element clau i característic del municipi

La presència de l'estany de Banyoles determina la configuració i estructura de la dinàmica hídrica del municipi. A banda de la seva importància com a massa d'aigua superficial, esdevé l'origen de l'extensa xarxa de recs que desguassen l'aigua de l'estany cap al curs de la Riera de la Canaleta / Riu Terri. Esdevé a més un punt de relació entre aquests aigües superficials i les masses d'aigua subterrànies, les quals estan sotmeses a pressions importants derivades de la contaminació per nitrats. A banda, esdevé un dels principals punts de subministrament d'aigua de la ciutat.

S'ha de tenir en compte la importància d'aquests cursos fluvials i xarxa de recs com a elements de manteniment de la connectivitat ecològica. A més a més, cal tenir en compte la importància d'aquesta xarxa de recs, com a element de valor patrimonial a la ciutat, fet que ha motivat la redacció d'un Pla Especial dels Recs de Banyoles, els objectius i criteris dels quals hauran de ser incorporats en el procés de redacció del present POUM.

Les dinàmiques pròpies de l'estany impliquen que s'hagin de tenir en consideració els riscos geològics i d'inundació.

Directament relacionats amb les dinàmiques hídriques i de configuració geològica associades a la presència de l'Estany de Banyoles apareixen localitzades zones amb afectació pel risc d'inundació (associades a la crescuda del propi estany i al curs de la Riera de les Arcades o Canaleta), i pel risc d'esfondrament en zones properes a l'estany.

Existeixen focus identificats d'impacte acústic (activitats industrial i circulació viària), odorífer (activitats industrials) i

lumínic (especialment a la zona de contacte entre l'estany i el nucli)

A partir del treball de camp i de les respostes rebudes en els processos de participació ciutadana, es localitza la presència d'activitats industrials a l'interior del nucli de Banyoles que esdevenen font d'impactes acústics i odorífers.

A banda, especialment en les vies de major trànsit, i concretament en el pas de la C-151a existeix impacte acústic derivat del trànsit de vehicles.

Finalment, s'ha de tenir en consideració l'afectació de les activitats antròpiques (impacte acústic i lluminós) en la zona a l'entorn de l'estany pel seu impacte sobre les espècies de fauna presents en aquest àmbit.

L'estany determina el paisatge del municipi, si bé es detecten altres elements de valor paisatgístic a tenir en compte

A l'evident valor paisatgístic de l'Estany de Banyoles, que propicia que esdevingui una unitat de paisatge del Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines, s'han d'afegir altres elements de rellevància des del punt de vista paisatgístic.

Així, s'ha de tenir en compte la qualitat de la zona de mosaic agroforestal de la zona est del municipi, així com la presència d'elements de valor en zones urbanes (zona de contacte entre la ciutat i l'estany, zona centre del nucli, zones d'hortes i espais de valor natural en zona periurbana).

El municipi presenta marge de millora en aspectes d'eficiència energètica i mobilitat sostenible

A partir de les dades a les quals s'ha tingut accés i a la informació continguda en la diagnosi de mobilitat corresponent a la fase d'avanç de l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada es detecta marge de millora pel que fa a l'establiment de mesures orientades a l'eficiència energètica en edificació i urbanització i de potenciació de la mobilitat sostenible. En aquest últim punt és necessari posar de manifest, les bones condicions potencials per a la mobilitat de vianants i bicicletes, essent en el cas de les bicicletes molt alt el seu grau d'utilització.

3 OBJECTIUS I PROPÒSITS AMBIENTALS DEL PLA

Donat que un dels pilars de l'avaluació ambiental del Pla seran els objectius i criteris ambientals establerts, a continuació es descriuen, en primer lloc, els objectius de protecció ambiental fixats en l'àmbit internacional, nacional, autonòmic o local que tinguin relació amb el POUM; i en segon lloc els criteris i els objectius ambientals proposats per a elaborar aquest POUM, els quals es deriven de l'anàlisi dels apartats precedents d'aquest ISA.

3.1.1 OBJECTIUS DE PROTECCIÓ AMBIENTAL PREDETERMINATS

En aquest apartat es sintetitzen aquells objectius de protecció mediambiental fixats a l'àmbit internacional, comunitari europeu, estatal, autonòmic o local que tinguin relació amb el pla.

Amb caràcter general, pel fet de tractar-se aquest d'un pla de tipus urbanístic, es considera que caldrà tenir especial consideració el fet que la Llei d'Urbanisme estableix com un objectiu bàsic de planificació urbanística l'assoliment d'un **model de desenvolupament urbanístic sostenible** tal i com queda recollit en el seu article 3. Aquest objectiu, per la seva rellevància es desenvolupa més detalladament en l'apartat següent júntament amb els objectius ambientals específics per a aquest pla.

Cal considerar també de manera especial que la Generalitat va aprovar els **Criteris per al planejament territorial** a Catalunya. El document presenta 15 criteris per al planejament territorial que en bona part són igualment aplicables al planejament urbanístic. Per la seva implicació ambiental directa se'n ressalten els següents:

- Afavorir la diversitat del territori i mantenir la referència de la seva matriu biofísica
- Protegir els espais naturals, agraris i no urbanitzables en general com a components de l'ordenació del territori
- Preservar el paisatge com un valor social i un actiu econòmic del territori
- Moderar el consum de sòl
- Afavorir la cohesió social del territori i evitar la segregació espacial de les àrees urbanes
- Protegir i potenciar el patrimoni urbanístic que vertebra el territori
- Propiciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes i racionalitzar la implantació de polígons industrials o terciaris
- Aportar mesures de regulació i orientació espacial de la segona residencia
- Vetllar pel caràcter compacte i continu dels creixements
- Reforçar l'estructura nodal del territori a través del creixement urbà
- Fer de la mobilitat un dret i no una obligació

- Facilitar el transport públic mitjançant la polarització i la compacitat dels sistemes d'assentaments.

En el cas del Pla de l'Estany aquests criteris s'han materialitzat en el Pla territorial parcial corresponent (Comarques Gironines), el qual, en la seva memòria ambiental estableix les determinacions per l'avaluació ambiental del planejament urbanístic que es desenvolupi en l'àmbit del Pla. Aquestes determinacions, ja exposades abans, es poden traduir en el cas de Banyoles en una sèrie d'objectius ambientals específics que es recullen en el punt següent.

Per altra banda, existeixen tot un seguit d'altres figures normatives, acords, convenis, plans, estratègies, etc. que d'una manera ho altre estableixen obligacions o criteris que s'haurien de tenir en compte a nivell general pel planejament urbanístic. La següent taula intenta resumir, sense ànim d'exhaustivitat aquests instruments directors:

Taula 4 Síntesi dels plans, acords i instruments amb incidència sobre les polítiques territorials

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE	Internacional	Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)
	Comunitari	VII Programa de medi ambient de la Unió Europea Estratègia europea de desenvolupament sostenible
	Estatal	Estratègia espanyola de desenvolupament sostenible
	Autonòmic	Estratègia per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya
BIODIVERSITAT I CONNECTIVITAT ECOLÒGICA	Internacional	Estratègia global per a la conservació de la biodiversitat (1992) Convenció de Rio sobre la diversitat biològica (1992) i Declaració sobre els boscos i masses forestals Estratègia Paneuropea per a la Diversitat Ecològica i Paisatgística (1995) Convenció RAMSAR
	Comunitari	Estratègia de la Unió Europea per a la biodiversitat (1998)
	Estatal	Estrategia española para la conservación y el uso sostenible de la diversidad biológica Plan Estratégico Español para la Conservación y Uso Racional de los Humedales Estrategia Forestal Española

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
	Autonòmic	Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica Bases per a les directrius de connectivitat ecològica de Catalunya Pla Territorial Sectorial de la Connectivitat Ecològica de Catalunya (en elaboració)
AIGUA I COSTES	Internacional	Convenció Ramsar de zones humides
	Comunitari	Directiva Marc de l'Aigua (DMA) Directiva Marco sobre la Estrategia Marina
	Estatal	Estrategia Común de Implementación de la DMA
	Autonòmic	Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya Pla de gestió de l'aigua de Catalunya Pla sectorial de cabals de manteniment de les conques internes de Catalunya
MEDI ATMOSFÈRIC	Internacional	
	Comunitari	Directiva 96/62/CE del Consell, de 27 de setembre de 1996, sobre avaluació i gestió de la qualitat de l'aire ambient
	Estatal	Estrategia Española de Calidad del Aire
	Autonòmic	
SÒL	Internacional	Conveni de Nacions Unides de lluita contra la desertificació
	Comunitari	Estratègia temàtica per a la protecció del sòl COM(2006)
	Estatal	Programa de Acción Nacional contra la Desertificación (PAND)
	Autonòmic	
CANVI CLIMÀTIC	Internacional	Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic Protocol de Kyoto per al citat conveni i
	Comunitari	Estratègia europea sobre el canvi climàtic Programa europeu sobre el canvi climàtic PECC I i PECC II Llibre verd i llibre blanc d'adaptació al canvi climàtic
	Estatal	Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático (PNACC) Estrategia Española de Cambio Climático y Energía Limpia

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
	Autonòmic	Estratègia catalana sobre el canvi climàtic Pla de l'Energia i el Canvi Climàtic 2012 - 2020
PAISATGE	Internacional	
	Comunitari	Conveni europeu del paisatge
	Estatal	
	Autonòmic	Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció i gestió del paisatge Catàleg del paisatge del Camp de Tarragona
MOBILITAT	Internacional	
	Comunitari	Estratègia Transport 2050 del Llibre Blanc de la Unió Europea
	Estatal	Estratègia espanyola de mobilitat sostenible
	Autonòmic	Pla estratègic d'infraestructures de transport Llei 9/2003, de la mobilitat Directrius nacionals de mobilitat Pla estratègic de la bicicleta a Catalunya
RISCOS	Internacional	
	Comunitari	Directives Seveso I i II Directiva relativa a l'avaluació i gestió dels riscos d'inundació
	Estatal	
	Autonòmic	Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Catalunya

Així doncs, a mode de síntesi, es pot extreure que a grans termes, els objectius ambientals amb els quals haurà de ser coherent el Pla, d'acord amb el marc jurídic internacional, comunitari, estatal i autonòmic són els següents:

- Afrontar els factors causants del canvi climàtic i preparar-se per a afrontar-ne l'impacte mitjançant estratègies d'adaptació
- Aconseguir un aprofitament sostenible dels recursos naturals, amb especial atenció a l'aigua i l'energia
- Fer front a totes les formes de contaminació i restaurar els ambients i àrees ja degradats, inclosos el sòl, les aigües i l'atmosfera
- Aturar la pèrdua de biodiversitat dels ecosistemes i les espècies

- Protegir i gestionar adequadament el paisatge

- Avançar cap a un model de mobilitat sostenible, basat en la prioritització dels vianats, la bicicleta, el transport públic i la intermodalitat

3.1.2 OBJECTIUS AMBIENTALS DEL PLA

D'acord amb la diagnosi anterior i amb els principis del desenvolupament urbanístic sostenible, s'estableixen els objectius ambientals a considerar en el POUM. En primer lloc es presenten tot un seguit d'objectius de caire genèric que serien exigibles a qualsevol territori que revisi el seu planejament general en el marc del concepte de desenvolupament urbanístic sostenible. En segon lloc es desenvolupen tot un seguit d'objectius específics per al municipi i que es deriven dels aspectes ambientalment significatius esmentats en els capítols precedents. Aquests objectius específics s'agrupen en funció de la seva rellevància.

3.1.2.1 OBJECTIUS GENERALS PER A UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE

La Llei d'Urbanisme de Catalunya estableix en el seu article 3 el concepte de desenvolupament urbanístic sostenible com:

> *"la utilització racional del territori i el medi ambient que comporta conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures.*
>
> *El desenvolupament urbanístic sostenible, atès que el sòl és un recurs limitat, comporta també la configuració de models d'ocupació del sòl que evitin la dispersió en el territori, afavoreixin la cohesió social, considerin la rehabilitació i la renovació en sòl urbà, atenguin la preservació i la millora dels sistemes de vida tradicionals a les àrees rurals i consolidin un model de territori globalment eficient.*
>
> *L'exercici de les competències urbanístiques ha de garantir, d'acord amb l'ordenació territorial, l'objectiu del desenvolupament urbanístic sostenible."*

D'aquí se'n desprèn que els principis generals per a un desenvolupament urbanístic sostenible són:

A. MODEL D'OCUPACIÓ I ORDENACIÓ DEL SÒL: minimitzar el consum del sòl i racionalitzar-ne l'ús, d'acord amb un model urbanístic globalment eficient i atent als condicionants ambientals existents.

A-1 Garantir una ordenació urbanística eficient, especialment pel que fa a la funcionalitat i al consum de recursos, i adaptada a les característiques ambientals del sector i el seu entorn.
A-2 Establir la zonificació i els usos del sector potenciant la seva plurifuncionalitat i autonomia.
A-3 Possibilitar una mobilitat sostenible mitjançant la planificació integrada dels usos del sòl i del transport.
A-4 Adoptar un model d'ordenació urbanística energèticament eficient.

B. CICLE DE L'AIGUA: compatibilitzar el planejament amb el cicle natural de l'aigua, garantir-ne la disponibilitat i racionalitzar l'ús d'aquest recurs en el marc d'un model urbanístic globalment eficient.

B-1 Prevenir el risc d'inundació, evitant l'afectació a béns i persones.
B-2 Protegir la xarxa hídrica i els espais fluvials
B-3 Garantir la disponibilitat de l'aigua i fomentar-ne l'estalvi i la reutilització en l'espai urbà.
B-4 Fomentar l'estalvi i la reutilització de l'aigua en l'edificació.
B-5 Preservar i millorar la qualitat de l'aigua.

C. AMBIENT ATMOSFÈRIC (I): minimitzar els efectes del planejament sobre la qualitat de l'aire i el canvi climàtic i, en general, reduir al màxim les immissions de substàncies contaminants.

C-1 Optimitzar l'eficiència energètica de l'ordenació urbanística i de les pròpies edificacions garantint la màxima reducció de la seva contribució al canvi climàtic.
C-2 Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables
C-3 Prevenir i corregir les immissions i les fonts d'emissions contaminants.

D. AMBIENT ATMOSFÈRIC (II): prevenir i corregir la contaminació acústica, lluminosa i electromagnètica.

D-1 Mantenir la població exposada a nivells acústics permesos per la legislació.
D-2 Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior (públic i privat) i evitar-ne els fluxos hemisferi superior, la intrusió lluminosa i l'impacte negatiu sobre els organismes vius.
D-3 Regular la implantació de les instal·lacions de radiocomunicació i de transport d'energia elèctrica, per tal de minimitzar els seus efectes sobre els éssers vius i el paisatge.

E. GESTIÓ DE RESIDUS: fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus urbans i, si és el cas, facilitar la disponibilitat d'instal·lacions adequades per al seu tractament.
GESTIÓ DE MATERIALS: minimitzar l'impacte de la construcció sobre el cicle dels materials i el medi ambient en general.

E-1 Implantar l'equipament i els sistemes de disseny urbà adients per a la reutilització i la recollida selectiva dels residus.
E-2 Promoure en els edificis la previsió d'espais i instal·lacions que facilitin la recollida selectiva dels residus i, en general, les operacions de gestió.
E-3 Ordenar el desenvolupament de l'activitat constructiva amb l'objectiu de minimitzar els impactes associats als materials utilitzats i fomentar-ne la durabilitat, la reutilització i el reciclatge.

F. BIODIVERSITAT, CONNECTIVITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI NATURAL: considerar la biodiversitat urbana en l'ordenació i conservar els elements d'interès natural.

F-1 Establir, com a element bàsic i vertebrador de l'ordenació adoptada, un sistema d'espais lliures que respongui, entre d'altres, a criteris de biodiversitat urbana, físicament continu i connectat amb les xarxes urbanes i les xarxes territorials exteriors.
F-2 Fomentar la naturalització de l'espai urbà.

G. PAISATGE: integrar el paisatge en el procés de planejament urbanístic i garantir-ne la qualitat.

3.1.2.2 OBJECTIUS AMBIENTALS DERIVATS DELS INSTRUMENTS DE PLANEJAMENT SUPERIOR

L'adaptació de les determinacions de la memòria ambiental del Pla territorial parcial per al'avaluació ambiental del planejament urbanístic en les Comarques Gironines , en el cas específic de Banyoles, es pot traduïr en els següents objectius ambientals per a l'avaluació ambiental:

- Identificar els punts conflictius per la connectivitat ecològica i, quan sigui viable, preveure mesures compensatòries de les noves actuacions i correctores en les existents.

- Prioritzar l'ús de sòl urbà no consolidat i l'urbanitzable no desenvolupat enfront la qualificació de noves àrees d'extensió sempre que tinguin un menor impacte ambiental que les alternatives d'extensió.

- El disseny de les noves àrees urbanes incorporarà criteris de qualitat paisatgística, de mobilitat sostenible, d'afavoriment de la biodiversitat en la vegetació urbana, de prevenció de la contaminació i de gestió dels residus.

- Preveure en la normativa del Pla regulacions específiques per a afavorir la millora en l'ecoeficiència dels sistemes urbans i, en especial, pel que fa a l'energia i l'aigua.

- Preveure sistemes de reutilització i estalvi d'aigua que garanteixin un ús sostenible del recurs, tant a nivell d'urbanització com en l'edificació. Els nous desenvolupaments hauran de preveure les mesures necessàries que permetin que el reg de zones verdes es dugui a terme mitjançant la recollida de les aigües pluvials, aigües grises o drenatges de les infraestructures soterrades

- L'ordenació de sectors de sòl urbanitzable, o de sòl urbà no consolidat, que siguin confrontants amb masses d'aigua (rius, rieres, canals, llacs, estanys o la vora del mar) així com amb sòls de protecció especial o territorial agro-paisatgístic, hauran de considerar la presència d'aquests elements i preveure espais de transició paisatgística entre el front edificat i aquells elements.

- El planejament urbanístic delimitarà amb precisió les zones de risc o afectació i ha de determinar, si escau, les mesures específiques de protecció i prevenció que siguin adequades d'acord amb l'ordenació proposada i la normativa d'aplicació en cada cas

3.1.2.3 OBJECTIUS AMBIENTALS ESPECÍFICS PEL POUM DE BANYOLES

A continuació s'especifiquen els objectius i criteris ambientals que, en base a la diagnosi anterior dels aspectes ambientalment significatius, dels objectius de protecció ambiental fixats a l'àmbit internacional, estatal, autonòmic o local que tinguin relació amb l'instrument objecte d'avaluació ambiental i del concepte de desenvolupament urbanístic sostenible, es considera que el Pla hauria d'atendre i que serviran de base per a la seva avaluació ambiental.

ELEMENT AMBIENTALMENT SIGNIFICATIU	NÚM	OBJECTIU AMBIENTAL
L'Estany de Banyoles esdevé el principal element de valor ambiental del municipi.	1	Conservar i potenciar els valors ambientals, socials i paisatgístics de l'Estany de Banyoles
L'extensa zona ocupada per usos urbans implica una rellevant pressió d'aquests sobre els entorns periurbans de la ciutat	2	Promoure un desenvolupament urbà racional que prioritzi la consolidació del sòl urbà existent
Existeixen elements naturals que localitzats en zones urbanes periurbanes de Banyoles, com les zones d'hortes o espais al voltant de la zona urbana.	3	Garantir la conservació dels elements de valor ambiental local identificats e sòl urbà i el seu entorn
Existeix, especialment a l'est del municipi, una zona d'alt valor agrari, des del punt de vista funcional, de connexió ecològica i des del punt de vista paisatgístic.	4	Conservar i potenciar els valors ambientals i productius del sòl no urbanitzable
Les dinàmiques hídriques esdevenen un element clau i característic del municipi	5a	Garantir la conservació de la xarxa hídrica existent al municipi des d'una visió global i integrada
	5b	Promoure la naturalització dels cursos fluvials (recs i rieres) per tal de potenciar el seu paper de connectors ecològics.
	5c	Garantir la qualitat de les aigües, tant superficials com subterrànies
	5d	Cal garantir la suficiència de recursos d'abastament i capacitat del sistema de sanejament per absorbir els desenvolupaments previstos.
Les dinàmiques pròpies de l'estany impliquen que s'hagin de tenir en consideració els riscos geològics i d'inundació	6	Integrar en l'ordenació la minimització dels riscos naturals existents al municipi
Existeixen focus identificats d'impacte acústic (activitats industrial i circulació viària),	7a	Minimitzar l'impacte acústic i odorífer sobre la població

odorífer (activitats industrials) i lumínic (especialment a la zona de contacte entre l'estany i el nucli)	7b	Minimitzar els impactes derivats de l'activitat antròpica sobre la zona de l'estany
L'estany determina el paisatge del municipi, si bé es detecten altres elements de valor paisatgístic a tenir en compte	8a	Conservar i potenciar els valors paisatgístics del terme municipal
	8b	Garantir la qualitat de l'espai públic urbà
El municipi presenta marge de millora en aspectes d'eficiència energètica i mobilitat sostenible	9a	Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic
	9b	Potenciar un esquema de mobilitat sostenible que garanteixi la mobilitat a peu i bicicleta a tots els barris de la ciutat

Tot seguit, es concreten aquelles actuacions que es proposa per tal de poder integrar el compliment dels objectius ambientals en la proposta d'ordenació que es realitzi.

Objectiu 1: Cal conservar i potenciar els valors ambientals, socials i paisatgístics de l'Estany de Banyoles

- Delimitar i concretar el límit de la zona del PEIN. Incloure aquells sòls no urbanitzables en contacte amb la zona PEIN dins de categoria de sòl no urbanitzable de protecció especial.
- Protegir especialment tot el sistema lacustre associat, integrant elements associats com els estanyols i les surgències, garantint la protecció de la vegetació inherent en aquests àmbits.
- Incloure criteris en el disseny de la zona urbana en contacte amb l'Estany que permetin la conservació i la millora ambiental de la zona de l'Estany
- Garantir la connectivitat ecològica de l'estany tant amb els espais de valor natural, com a través del nucli urbà.
- Conservar i millorar la connectivitat social entre la ciutat i l'estany, definint itineraris d'accés en modes no motoritzats que permetin una fàcil permeabilitat per a vianants i en bicicleta entre la zona urbana i l'estany. Integrar la xarxa d'itineraris paisatgístics i miradors indicats en el mapa 10.2 de la fitxa corresponent a la unitat de paisatge de l'Estany de Banyoles del Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines.
- Conservar i reforçar les estructures de plantació per mantenir la presència d'alineacions d'arbres que ressegueixen les vores de l'Estany i les zones de passeig.

Objectiu 2a. Promoure un desenvolupament urbà racional que prioritzi la consolidació i compactació del sòl urbà existent

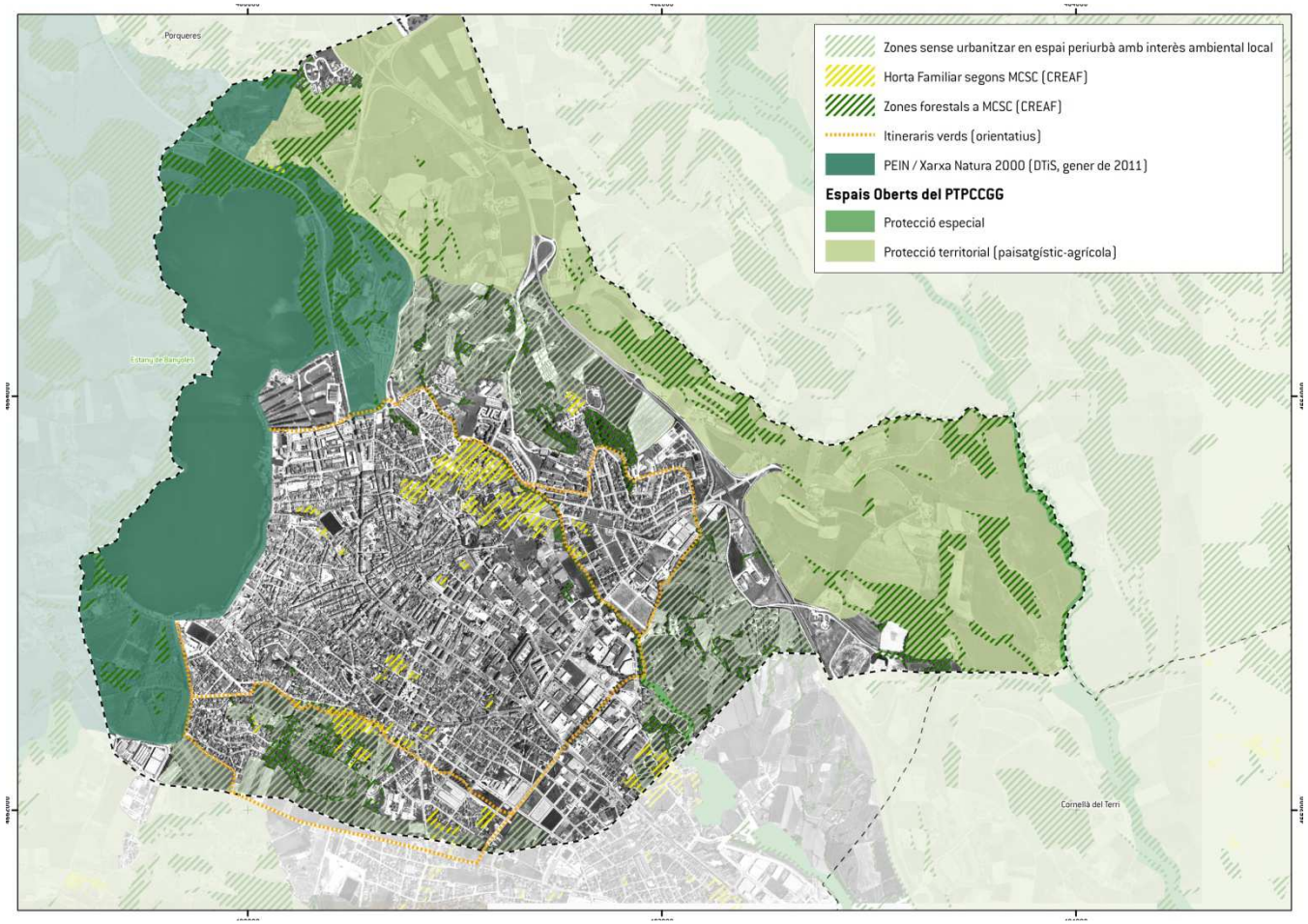
- Minimitzar creixements extensius i prioritzar el desenvolupament de sectors urbans i urbanitzables localitzats a l'interior de la zona urbana actual. Evitar l'aparició de creixements discontinus que fragmentin el paisatge.
- Preveure accions de rehabilitació urbana i regeneració de sòls urbans degradats.

- Potenciar la dotació de zones de serveis i equipaments en els diferents barris de la ciutat, evitant una excessiva concentració al centre i disminuint les distàncies de desplaçament.

Objectiu 3. Garantir la conservació dels elements de valor ambiental local identificats a l'entorn del sòl urbanitzat

- Fer compatible el desenvolupament del POUM amb l'existència dels horts en zona urbana i periurbana, promovent la conservació dels de més valor i promovent la seva inserció en el lloc, especialment els localitzats a l'entorn del Monestir de Sant Esteve i els de la zona del Guèmol.
- Preveure sistemes per la gestió i manteniment de les zones d'horta, garantint el seu manteniment i ús social, productiu o educatiu.
- Promoure la possibilitat de que aquests espais quedin integrats en els espais lliures que es reservin en els diferents sectors.
- Articular una estructura d'anella verda a l'entorn de la zona urbana de Banyoles consolidant i garantint la protecció dels espais de valor ambiental existents en aquesta zona:
    - Puig de Miànigues i zona agrícola del Guèmol
    - Espais agrícoles a la zona de l'Ametller
    - Bosc dels Casalots i entorn (Pla de la Canaleta)
    - Puigpalter
    - Bosc de Can Puig i Camp de les Vinyes
    - Serrat del Vell
    - Puig de Sant Martirià
- Preveure en les zones de discontinuïtat d'aquesta estructura d'anella verda actuacions d'intervenció urbana que permetin una certa permeabilitat: zona del polígon de Can Ametller i zona de baixa densitat de Can Puig.
- Articular aquesta anella verda a partir de la consolidació d'itineraris verds que permetin connectar els dos extrems de l'estany a partir d'itineraris circulars a l'entorn i a través de la ciutat de Banyoles. En la imatge següent, i a partir del plànol d'elements de valor ambiental local, es marquen uns itineraris indicatius que es podrien preveure per tal d'articular tots aquests espais entre ells i amb la zona de l'Estany.

Figura 24. Esquema de zones de valor local i esquema d'itineraris

Font: Lavola

Objectiu 4. Conservar i potenciar els valors ambientals i productius del sòl no urbanitzable

- Garantir la protecció dels espais de més valor ambiental existents en la zona de sòl no urbanitzable, atenent a la seva protecció territorial o a l'existència d'elements ambientals de valor local.
- Establir una regulació adequada del sòl no urbanitzable, que reguli els usos admesos, prohibits o compatibles i que garanteixi la seva protecció i la seva potenciació com a sòl de valor productiu, social i econòmic.
- Potenciar el valor ambiental i paisatgístic del paisatge agroforestal de les immediacions de l'Estany de Banyoles d'origen històric i d'alt valor productiu preservat i promocionat per les seves qualitats inherents i per les capacitats d'estructuració i adaptació a les condicions paisatgístiques de l'índret.
- Tenir en compte el paper d'aquestes zones de sòl no urbanitzable en el manteniment de la connectivitat ecològica a nivell territorial.
- Malgrat al terme municipal de Banyoles no són gaire extenses les masses forestals, garantir la seva conservació i sistemes de gestió per garantir el seu correcte manteniment.
- Garantir i potenciar les zones amb producció agrícola activa, evitant el seu abandonament i potenciant el seu paper com a activitat productiva de valor.

Objectiu 5a. Garantir la conservació de la xarxa hídrica existent al municipi des d'una visió global i integrada

- Identificar i integrar en la xarxa hídrica tots els cursos hídrics naturals (rieres) i artificials (recs), a partir del seu tractament integrat i tenint en compte la seva vinculació amb la zona de l'estany.
- Identificar i inventariar la xarxa de recs existents, per tal d'integrar-la en el cicle global de l'aigua del municipi i preservar i potenciar els seus valors històrics, patrimonials, ambientals i paisatgístics. Reforçar la imatge del sistema històric de canals in infraestructures de l'aigua com a símbol identitari del municipi, a partir de la difusió dels seus valors.

Objectiu 5b. Promoure la naturalització dels cursos fluvials (recs i rieres) per tal de potenciar el seu paper de connectors ecològics.

- En zona urbana, potenciar la naturalització de la xarxa de rieres i recs existents, especialment en cas dels principals recs i de l'eix Terri – Canaleta, per tal de que esdevinguin punts de connectivitat ecològica a l'interior del nucli urbà. Preveure'ls com sistemes de vertebració dels espais lliures urbans.
- Preveure en aquestes tasques de naturalització espècies característiques d'aquests àmbits, amb l'objectiu de potenciar el seu valor com a eixos de connectivitat.
- Mantenir i reforçar la vegetació inherent als àmbits fluvials externs a la zona urbana, tenint en compte el seu paper com a connector natural, especialment en el cas de l'entorn fluvial de la riera de Vall-llobera i el Garrumbert.

Objectiu 5c. Garantir la qualitat de les aigües, tant superficials com subterrànies

- Preservar les cursos de recs i rieres d'abocaments incontrolats lligats a les activitats antròpiques.
- Preveure els sistemes necessaris per a evitar la contaminació per nitrats de les aigües subterrànies provinents de les dejeccions agrícoles i ramaderes.

Objectiu 5d. Cal garantir la suficiència de recursos d'abastament i capacitat del sistema de sanejament per absorbir els desenvolupaments previstos.

- Garantir que els desenvolupaments urbans i creixements de població i activitats previstos pel POUM són compatibles amb la capacitat d'abastament d'aigua sense afectar als recursos hídrics superficials i als aqüífers existents.
- Integrar mesures d'estalvi d'aigua i de reutilització a nivell urbà i edificatori amb l'objectiu de disminuir la pressió sobre els sistemes d'abastament.
- Avaluar la capacitat del sistema de sanejament d'absorbir els creixements previstos tenint en compte els desenvolupaments previstos en els municipis de l'entorn.

Objectiu 6. Integrar en l'ordenació la minimització dels riscos naturals existents al municipi

- Fer compatible l'ordenació prevista amb l'existència dels riscos d'inundació identificats en l'estudi d'inundabilitat.
- Tenir en compte en l'ordenació prevista i en la regulació dels sòls urbans i urbanitzables de desenvolupament l'existència de zones delimitades amb risc d'esfondrament.

Objectiu 7a. Minimitzar l'impacte acústic i odorífer sobre la població

- Evitar l'afectació sobre la població derivada de la contaminació acústica i odorífera identificada en zones urbanes del municipi.
- Reduir l'impacte acústic derivat del trànsit de vehicles, especialment en aquelles vies amb una major intensitat de trànsit.

Objectiu 7b. Minimitzar els impactes derivats de l'activitat antròpica sobre la zona de l'estany

- Regular els usos i actuacions a l'entorn de l'estany per tal d'evitar l'afectació derivada de la contaminació acústica i lumínica, tenint en compte la presència a l'estany d'espècies protegides.
- Disminuir les zones de trànsit rodat a l'entorn de l'Estany.

Objectiu 8a. Conservar i potenciar els valors paisatgístics i patrimonials del terme municipal

- Establir mesures de protecció del sòl als espais de valor natural i connector presents al municipi, especialment en les zones de l'entorn dels cursos fluvials (Terri, Garrumbert) i els espais de valor agrícola
- Establir criteris d'actuació en les àrees perimetrals de l'estany i els estanyols d'acord amb els elements estructuradors predominants, com les alineacions d'arbres, els recs i els canals d'aigua.
- Protegir i potenciar l'estructura de recs agrícoles existent al municipi, pel seu valor identitari, històric, patrimonial i paisatgístic. Potenciar la seva divulgació, preservant la imatge en llocs prioritaris visualment i preveien mecanismes per la seva descoberta i divulgació.
- Vincular la seva conservació al sistema d'hortes existents en zona urbana.
- Identificar altres elements patrimonials vinculats a aquesta xarxa de regadiu (molins, sèquies, assuts, etc.)
- Conservar el valor patrimonial de les carreteres històricament ben inserides al territori, com la GI-513 entre Banyoles i Orriols., la GIV-5132 entre Banyoles i Galliners i la GI-524 entre Banyoles i Olot, dotant-les de miradors i limitant les dimensions i velocitats de circulació.
- Garantir la integració paisatgística de noves infraestructures, o ampliacions de les existents, que es portin a terme al municipi.
- Establir criteris de regulació dels usos i construccions en sòl no urbanitzable, per tal de garantir la seva qualitat i el manteniment dels seus valors paisatgístics.

- Conservar i potenciar el valor patrimonial dels veïnats i masies existents en sòl no urbanitzable (Puigpalter, el Mas Usall, Mas Riera...)
- Tenir en compte la xarxa d'itineraris paisatgístics i miradors accessibles que es relacionen en el Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines: miradors del Puig de Sant Martirià, itineraris a peu o bicicleta de l'estany del GR-1 (Banyoles – Les Estunes, Banyoles – Rocacorba, i els motoritzats de Banyoles – Esponellà, estany de Banyoles; i integrar el conjunt de miradors i itineraris del Pla territorial parcial de les Comarques Gironines.

Objectiu 8b. Garantir la qualitat de l'espai públic urbà i periurbà

- Eixamplar els criteris de qualitat de composició de l'espai públic de la zona central del municipi a altres barris i zones de la ciutat.
- Preveure una major dotació de zones d'espais lliures urbans en el nucli urbà, cercant la creació d'una xarxa estructurada connectada per eixos verds lineals (recs o carrers).
- Garantir uns límits clars i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de la perifèria. S'ha d'evitar l'aparició d'activitats o instal·lacions no aptes en aquests entorns i evitar la degradació d'aquestes fronteres preveien espais de transició.
- Regular l'aparició d'usos vinculats al pas de la C-66 evitant l'efecte de carretera aparador i evitant l'obstaculització de les visuals a banda i banda de les vies principals.
- Es seguiran els criteris d'articulació i composició adequats per a la millora i conservació de la xarxa de recs existents al municipi. S'hauran de respectar els seus trets compositius específics, la seva continuïtat funcional, i en la mesura del possible, mantenir-los descoberts amb un tractament paisatgístic adequat.

Objectiu 9a. Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic

- Apostar per un mode de distribució d'usos que minimitzi les necessitats de desplaçament.
- Incloure elements d'eficiència energètica en la normativa per tal de promoure una edificació eficient des del punt de vista energètic.

Objectiu 9b. Potenciar un esquema de mobilitat sostenible que garanteixi la mobilitat a peu i bicicleta a tots els barris de la ciutat

- Promoure un sistema de mobilitat basat en els modes no motoritzat, garantint itineraris adequats per a vianants i establint una xarxa de mobilitat en bicicleta d'acord amb l'alt grau d'utilització d'aquest vehicle a la ciutat.
- Integrar les mesures i accions proposades per l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada.

3.1.2.4 JERARQUITZACIÓ DELS OBJECTIUS AMBIENTALS

Els objectius ambientals han de formular-se de forma jerarquitzada en funció del seu grau d'importància relativa, amb l'objecte que restin diferenciats clarament aquells més essencials. En aquest sentit, per tal d'establir aquesta jerarquització, en el present informe es valora cada objectiu en funció de dos criteris a partir dels quals s'estableix la jerarquització dels mateixos:

- Rellevància (REL). Es refereix a la importància de l'objectiu en qüestió d'acord amb l'element de diagnosi del qual se'n deriva i tenint en compte la realitat física de l'àmbit territorial en el que s'emmarca el pla objecte d'avaluació.

- Aplicabilitat (APL). Es refereix a la capacitat que té el planejament, tenint en compte l'abast i l'escala del pla objecte d'avaluació, per a incidir sobre les causes i possibles solucions de l'objectiu en qüestió.

Així doncs, a cada un d'aquests objectius se li atorga un pes específic en funció de si la seva importància/incidència és Alta (3), Mitja (2) o Baixa (1) i la suma d'ambdós pesos dóna un valor final o "valor de jerarquització". Per a l'establiment del valor de rellevància s'han tingut en compte les conclusions de les sessions de participació ciutadana i els resultats de l'enquesta de percepció ciutadana. A les sessions de participació, els objectius que es van considerar prioritaris van ser els següents:

- Preservar els espais d'interès ambiental i patrimonial del municipi
- Fomentar la naturalització de l'espai urbà
- Minimitzar el consum de sòl i racionalitzar-ne l'ús

Pel que fa l'enquesta de percepció ciutadana, els aspectes ambientals i territorials que es considera que el POUM ha de tractar de manera prioritària, són els següents:

- Preservació del patrimoni natural: 46,5% de les respostes
- Construcció sostenible (estalvi d'aigua, eficiència energètica): 19,7% de les respostes
- Millora de la qualitat de l'espai públic: 16,8% de les respostes

Així, s'estableixen els següents valors de jerarquització:

NIVELL DE JERARQUITZACIÓ	Σ
Objectius prioritaris	6
Objectius rellevants	5
Objectius secundaris	1 a 4

Taula 5. Jerarquització dels objectius ambientals del POUM de Banyoles

NUM		REL	APL	∑	JERARQUITZACIÓ
1	Conservar i potenciar els valors ambientals, socials i paisatgístics de l'Estany de Banyoles	**3**	**3**	**6**	**Prioritari**
2	Promoure un desenvolupament urbà racional que prioritzi la consolidació del sòl urbà existent	**3**	**3**	**6**	**Prioritari**
3	Garantir la conservació dels elements de valor ambiental local identificats a l'entorn del sòl urbanitzat	**3**	**3**	**6**	**Prioritari**
4	Conservar i potenciar els valors ambientals i productius del sòl no urbanitzable	**2**	**3**	**5**	**Rellevant**
5a	Garantir la conservació de la xarxa hídrica existent al municipi des d'una visió global i integrada	**3**	**3**	**6**	**Prioritari**
5b	Promoure la naturalització dels cursos fluvials (recs i rieres) per tal de potenciar el seu paper de connectors ecològics	**3**	**2**	**5**	**Rellevant**
5c	Garantir la qualitat de les aigües, tant superficials com subterrànies	**3**	**2**	**5**	**Rellevant**
5d	Cal garantir la suficiència de recursos d'abastament i capacitat del sistema de sanejament per absorbir els desenvolupaments previstos.	**2**	**3**	**5**	**Rellevant**
6	Integrar en l'ordenació la minimització dels riscos naturals existents al municipi	**2**	**3**	**5**	**Rellevant**
7a	Minimitzar l'impacte acústic i odorífer sobre la població	**2**	**2**	**4**	**Secundari**
7b	Minimitzar els impactes derivats de l'activitat antròpica sobre la zona de l'estany	**2**	**2**	**4**	**Secundari**

8a	Conservar i potenciar els valors paisatgístics del terme municipal	**2**	**3**	**5**	**Rellevant**
8b	Garantir la qualitat de l'espai públic urbà	**3**	**2**	**5**	**Rellevant**
9a	Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic	**3**	**2**	**5**	**Rellevant**
9b	Potenciar un esquema de mobilitat sostenible que garanteixi la mobilitat a peu i bicicleta a tots els barris de la ciutat	**2**	**3**	**5**	**Rellevant**

Per tant, els objectius ambientals del POUM de Banyoles queden jerarquitzats de la següent manera:

Taula 6. Objectius ambientals del POUM de Banyoles

Objectius prioritaris	Objectiu 1: Conservar i potenciar els valors ambientals, socials i paisatgístics de l'Estany de Banyoles
	Objectiu 2a: Promoure un desenvolupament urbà racional que prioritzi la consolidació del sòl urbà existent
	Objectiu 3: Garantir la conservació dels elements de valor ambiental local identificats a l'entorn del sòl urbanitzat
	Objectiu 5a: Garantir la conservació de la xarxa hídrica existent al municipi des d'una visió global i integrada
Objectius rellevants	Objectiu 4: Conservar i potenciar els valors ambientals i productius del sòl no urbanitzable
	Objectiu 5b: Promoure la naturalització dels cursos fluvials (recs i rieres) per tal de potenciar el seu paper de connectors ecològics
	Objectiu 5c: Garantir la qualitat de les aigües, tant superficials com subterrànies
	Objectiu 5d. Cal garantir la suficiència de recursos d'abastament i capacitat del sistema de sanejament per absorbir els desenvolupaments previstos.
	Objectiu 6: Integrar en l'ordenació la minimització dels riscos naturals existents al municipi
	Objectiu 8a: Conservar i potenciar els valors paisatgístics del terme municipal
	Objectiu 8b: Garantir la qualitat de l'espai públic urbà

	Objectiu 9a: Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic
	Objectiu 9b: Potenciar un esquema de mobilitat sostenible que garanteixi la mobilitat a peu i bicicleta a tots els barris de la ciutat
Objectius secundaris	Objectiu 7: Minimitzar l'impacte acústic i odorífer sobre la població
	Objectiu 7b: Minimitzar els impactes derivats de l'activitat antròpica sobre la zona de l'estany

4 DESCRIPCIÓ I AVALUACIÓ D'ALTERNATIVES

4.1 ALTERNATIVES CONSIDERADES

En relació al planejament que s'avalua en el present document, es plantegen les següents alternatives que s'han plantejat en treball conjunt amb l'equip redactor de la proposta de POUM:

- **Alternativa 0**, en la que s'inclou i analitza el planejament urbanístic actual i que implica la congelació del planejament vigent en la fase en que es troba actualment i la seva adaptació a la normativa urbanística i sectorial vigent i als instruments de planejament urbanístic i territorial de rang superior.

- **Alternativa 1**, Actuar sobre el sòl urbà existent, preservar les "hortes sota monestir" i preveure nous creixements per extensió al nord i nord-est

- **Alternativa 2**, Compactar el teixit actual

Inicialment es realitza la descripció urbanística de cada alternativa, i posteriorment es realitza una comparativa des del punt de vista ambiental, confrontant cada una amb els objectius ambientals, per tal de determinar la justificació ambiental de l'alternativa seleccionada.

4.1.1 ALTERNATIVA ZERO: PLANEJAMENT VIGENT

La primera alternativa considerada és la de mantenir el planejament vigent. El sòl classificat com a urbà en l'actualitat es veuria incrementat pel dels sectors de sòl urbanitzable ja transformats, mentre que el futur creixement hauria de ser absorbit pels quatre sectors de sòl urbanitzable que manquen desenvolupar. En definitiva, hi hauria una extensió residencial al sud del municipi, l'actual sector de sòl urbanitzable no delimitat, NP2, i s'urbanitzaria l'àmbit de les "Hortes sota Monestir" amb usos industrials al sector sud-est i residencials a la resta.

A continuació es resumeixen les dades urbanístiques d'aquesta alternativa:

ALTERNATIVA 0		
	SUPERFÍCIE	%
Sòl Urbà	368,8 ha	33%
Sòl Urbanitzable	33 Ha	3%
SNU - Sòl no urbanitzable	699,7 Ha	64%
TOTAL	1.101,5 Ha	100%

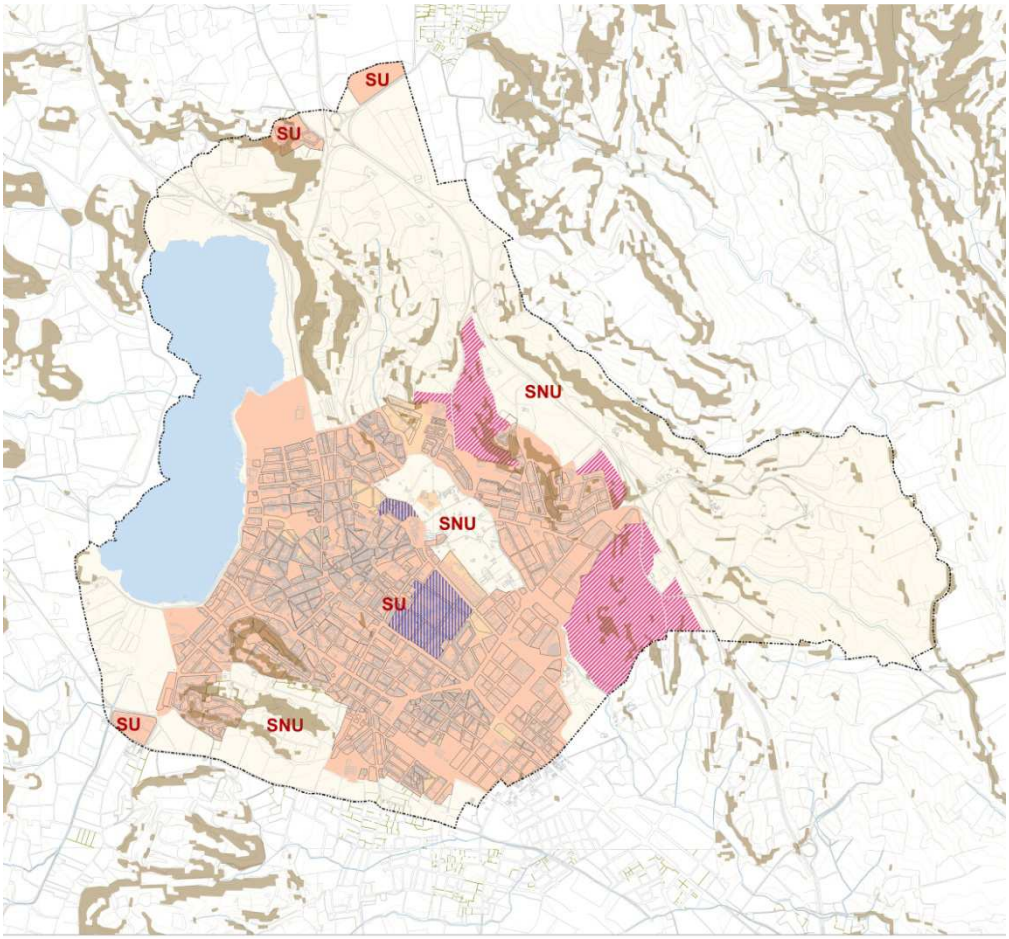
4.1.2 ALTERNATIVA 1

Respecte a l'alternativa 0, és a dir el planejament vigent, s'eliminaria la previsió del sector de sòl urbanitzable al sud del municipi i es deixaria lliure la zona de les "hortes sota monestir" que romandrien com a sòl no urbanitzable.

Com en l'alternativa anterior, el sòl urbà estaria conformat pel sòl classificat com a tal pel planejament vigent, més aquell sòl classificat com sòl urbanitzable que ha estat desenvolupat i ha assolit les característiques pròpies del sòl urbà.

Aquesta opció no dóna resposta al creixement previst en el període de vigència del POUM i molt menys al salt qualitatiu previst pel planejament territorial i director. En conseqüència, l'alternativa s'ha de completar delimitant nous sectors de sòl urbanitzable que compensin la manca de sòl per a nou creixement resultat de la desclassificació de les "hortes sota monestir", situats en el sòl de protecció preventiva segons les determinacions del planejament de rang superior (en rosa a la imatge següent). Aquests àmbits, es situen al nord i al nord-est del actual sòl urbà, i a la posició allunyada i desvertebrada del centre del sector nord, se li suma la discontinuïtat entre teixits del sector nord-est, situat a l'altra banda del sector industrial. Al factor negatiu de la posició dels sectors, se li ha d'afegir les limitacions que comporta el seu relleu complicat amb trams de pendent superior al 20%.

Figura 25. Alternativa 1

Font: Equip redactor del POUM

ALTERNATIVA 1		
	SUPERFÍCIE	%
Sòl Urbà	368,8 ha	33%
Sòl Urbanitzable	0(*) Ha	0%
SNU - Sòl no urbanitzable	732,6 Ha	67%
TOTAL	1.101,5 Ha	100%

(*) No es concreten, però a partir de les necessitats de creixement indicades en el planejament territorial, seria necessari preveure zones de sòl urbanitzable en els àmbits indicats a la figura anterior.

4.1.3 ALTERNATIVA 2

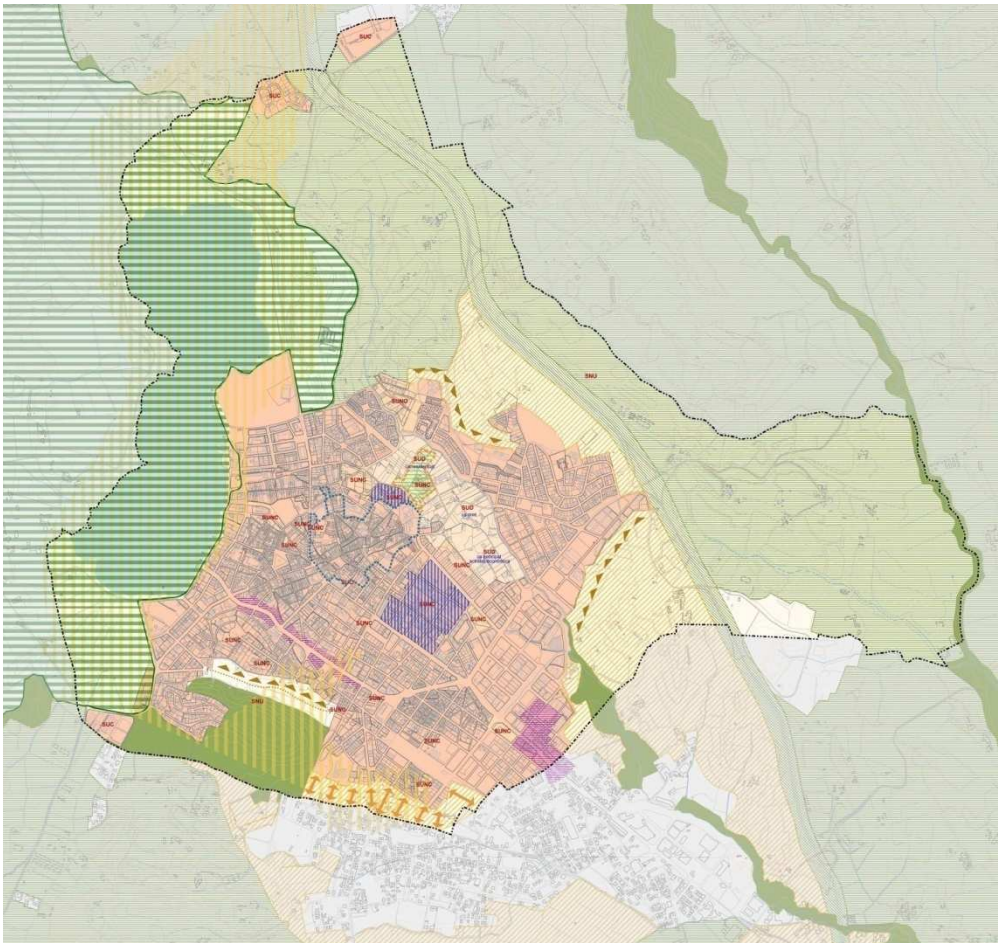
Aquesta alternativa a diferència de l'alternativa 1, prioritza les actuacions sobre la ciutat existent en comptes del creixement per extensió de la taca urbana. En aquest sentit, es replanteja la idoneïtat del desenvolupament del sector NP2, però contràriament a l'alternativa anterior, el desenvolupament del sector de les "hortes sota monestir" es considera com una operació de compactació ates que permet relligar els diferents sectors consolidats de sòl urbà, així com assolir altres objectius fixats pel POUM i que conformen l'estructura orgànica del territori.

Es considera també la renovació de les àrees urbanes obsoletes i les operacions de millora urbana, així com l'opció d'augmentar la densitat d'habitatges en el sòl urbà consolidat. La densificació, a banda de permetre la optimització del teixit, contribueix a la consecució d'una massa crítica de població que permet atraure i concentrar activitats econòmiques i comercials de proximitat en zones residencials de baixa densitat.

Les grans peces que absorbirien el creixement estimat serien l'àmbit de sòl urbanitzable de les "hortes sota monestir" i les operacions de renovació del teixit obsolet en l'àmbit de Can Juncà-PEII - PEIII. En aquestes peces caldria una programació adequada per tal de controlar l'equilibri entre l'oferta i la demanda immobiliària i uns mecanismes que permetin tancar la xarxa viària estructurant el més ràpidament possible. Atès l'actual conjuntura d'incertesa econòmica, seria interessant poder flexibilitzar i ajustar els paràmetres d'usos, densitats i tipologies a mesura que s'abordi la transformació del sòl.

Pel que fa als àmbits de sòl urbà, situats en discontinuïtat amb el nucli central: la urbanització els Pins, el sector industrial DYTSA, situat al nord confrontant amb el nucli de Melianta al municipi veí de Fontcuberta, i la zona industrial de la carretera de Mieres al sud confrontant amb el nucli suburbà de Prat de Dallas al terme de Porqueres, no s'hi preveu cap extensió.

Figura 26. Alternativa 2

Font: Equip redactor

ALTERNATIVA 2		
	SUPERFÍCIE	%
Sòl Urbà	368,8 Ha	33%
Sòl Urbanitzable	24,7 Ha	2%
SNU - Sòl no urbanitzable	707,9 Ha	65%
TOTAL	1.101,5 Ha	100%

La següent taula, permet comparar les principals xifres de les alternatives considerades fins al moment:

Taula 7. Comparativa d'alternatives

	SÒL URBÀ	SÒL URBANITZABLE	SNU
Alternativa 0	368,8 ha	33 ha	699,7 ha
Alternativa 1	368,8 ha	0 ha(*)	732,7 ha
Alternativa 2	368,8 ha	24,7 ha	707,9 ha

(*) No es concreten, però a partir de les necessitats de creixement indicades en el planejament territorial, seria necessari preveure zones de sòl urbanitzable en els àmbits indicats a la figura anterior

4.2 AVALUACIÓ I JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ALTERNATIVA SELECCIONADA

Per tal de fer una primera aproximació a les alternatives des del punt de vista ambiental, es presenta a continuació taula de coherència de les tres alternatives respecte als objectius ambientals plantejats en el present informe de sostenibilitat ambiental preliminar.

	OBJECTIU AMBIENTAL	ALTERNATIVA 0	ALTERNATIVA 1	ALTERNATIVA 2
PRIORITARIS	Objectiu 1: Conservar i potenciar els valors ambientals, socials i paisatgístics de l'Estany de Banyoles			
	Objectiu 2a: Promoure un desenvolupament urbà racional que prioritzi la consolidació del sòl urbà existent			
	Objectiu 3: Garantir la conservació dels elements de valor ambiental local identificats a l'entorn del sòl urbanitzat			
	Objectiu 5a: Garantir la conservació de la xarxa hídrica existent al municipi des d'una visió global i integrada			
PRIORITARIS	Objectiu 4: Conservar i potenciar els valors ambientals i productius del sòl no urbanitzable			
	Objectiu 5b: Promoure la naturalització dels cursos fluvials (recs i rieres) per tal de potenciar el seu paper de connectors ecològics			
	Objectiu 5c: Garantir la qualitat de les aigües, tant superficials com subterrànies			
	Objectiu 5d. Cal garantir la suficiència de recursos d'abastament i capacitat del sistema de sanejament per absorbir els desenvolupaments previstos.			
	Objectiu 6: Integrar en l'ordenació la minimització dels riscos naturals existents al municipi			

	Objectiu 8a: Conservar i potenciar els valors paisatgístics del terme municipal			
	Objectiu 8b: Garantir la qualitat de l'espai públic urbà			
	Objectiu 9a: Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic			
	Objectiu 9b: Potenciar un esquema de mobilitat sostenible que garanteixi la mobilitat a peu i bicicleta a tots els barris de la ciutat			
SECUNDARIS	Objectiu 7: Minimitzar l'impacte acústic i odorífer sobre la població			
	Objectiu 7b: Minimitzar els impactes derivats de l'activitat antròpica sobre la zona de l'estany			

Aquesta primera aproximació a l'adequació ambiental de les diferents alternatives permet afirmar que l'alternativa 2 és la que presenta una major idoneïtat des del punt de vista ambiental. Si bé l'alternativa 1 conserva íntegrament tot el sector existent de no urbanitzable a l'entorn del Monestir de Sant Esteve (on es localitzen hortes de valor identificades en el present informe) presenta altres afectacions des del punt de vista ambiental a tenir en compte.

Així, es considera que l'actuació sobre aquest sector que planteja l'alternativa 2, amb la previsió de mesures de protecció d'aquelles zones d'horta amb més valor, permet l'establiment d'un model urbà més coherent des del punt de vista ambiental, tenint en compte la necessitat d'avaluar el pla des d'un punt de vista municipal. Aquesta alternativa, respecte a les altres dos, presentar els següents elements de valor des del punt de vista ambiental, a banda dels arguments de tipus urbanístic que es concreten a la memòria d'ordenació del POUM:

- Permet absorbir els creixements poblacionals previstos als diferents instruments de planejament territorial i urbanístic supramunicipal a l'interior de la zona urbana sense fer necessària l'extensió cap a zones externes.
- Permet relligar tota la trama urbana, permetent una major accessibilitat dels barris del nord de la ciutat a la zona central, i per tant, facilitant els desplaçaments en modes no motoritzats.
- Permet establir una alternativa al trànsit rodat i preveure mesures de pacificació de la carretera C150a al seu pas per Banyoles, amb la consegüent millora de l'espai públic i de les condicions d'impacte acústic.
- Permet conservar els elements de valor ambiental local més propers al nucli, creant una estructura d'anella verda a l'entorn de la ciutat de Banyoles.

Pel que fa a les zones de les Hortes de Sotamonestir, si bé aquesta alternativa preveu el desenvolupament d'aquesta zona, es prioritzarà la conservació de les de més valor, concentrant les actuacions en aquelles zones que presenten un menor grau de conservació, en la línia del que es proposa en la MP que s'està tramitant en aquest àmbit.

Per tant, es considera que l'ordenació prevista en l'alternativa 2 és la s'ajusta en major grau als objectius ambientals definits en el present document d'informe de sostenibilitat ambiental preliminar.

Cal apuntar que amb les dades de que es disposa en la present fase d'avanç no ha estat possible efectuar el càlcul de les emissions de GEH associades a cada alternativa, en tant que el nivell de detall no permet obtenir les dades necessàries pel seu càlcul. En fases posteriors es realitzarà aquesta anàlisi, amb l'objectiu d'avaluar l'impacte de cada alternativa sobre la generació de GEH.

5 TRÀMIT I CONCLUSIONS

D'acord amb l'article 17 de la Llei 6/2009, el promotor d'un pla que ha d'ésser objecte d'avaluació ambiental d'acord amb el què disposa aquesta llei ha de trametre a l'òrgan ambiental l'informe de sostenibilitat ambiental preliminar present amb informació suficient sobre els aspectes indicats a l'apartat 1 d'aquest article.

Posteriorment l'òrgan ambiental fa les consultes pertinents per determinar l'abast i el grau d'especificació que haurà de tenir l'informe de sostenibilitat ambiental. Un cop finalitzada la fase de consultes, l'òrgan ambiental elabora el document de referència, el qual determina el contingut de la informació que cal tenir en compte en l'ISA d'acord amb les indicacions que estableix l'article 2 de la mateixa llei.

Cal afegir que segons la disposició addicional cinquena de la Llei 6/2009, l'avanç dels plans urbanístics subjectes a avaluació ambiental s'ha de trametre simultàniament a l'òrgan ambiental i al departament competent en matèria d'urbanisme. Així mateix, l'òrgan ambiental ha de dur a terme les consultes sobre l'abast de l'ISA i la notificació al promotor del document de referència en un termini de dos mesos.

Així mateix, caldrà que la proposta de POUM de Banyoles incorpori els criteris i objectius ambientals predeterminats i específics que defineix aquest informe.

Direcció dels treballs:

COAMB
Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya
Núm
ADRIÀ GELABERT BAUTISTA
Núm col·legiat
826

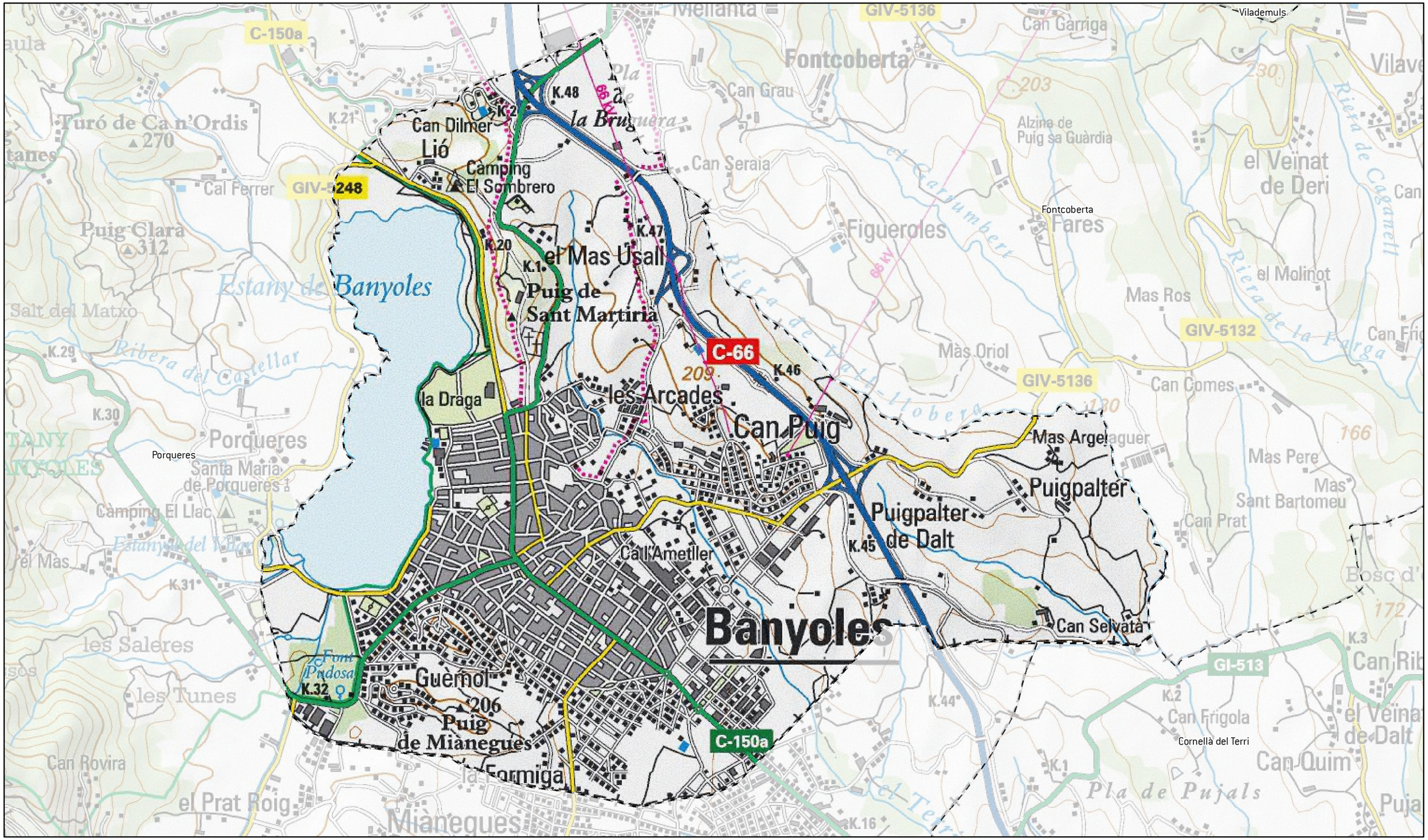
Tècnic redactor:
Nacho Guilera Vella

Col·legiat núm. 1756 pel
Col·legi de Geògrafs de Catalunya

Barcelona, 17 de juliol de 2014

CARTOGRAFIA

Plànol I1: Situació
Plànol I2: Usos del sòl
Plànol I3: Hàbitats
Plànol I4: Cicle de l'Aigua
Plànol I5: Risc d'incendi
Plànol I6: Contaminació lluminosa
Pànol I7: Pendents
Plànol I8: Espais d'interès natural
Plànol I9: Connectivitat
Plànols I10: Elements locals

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

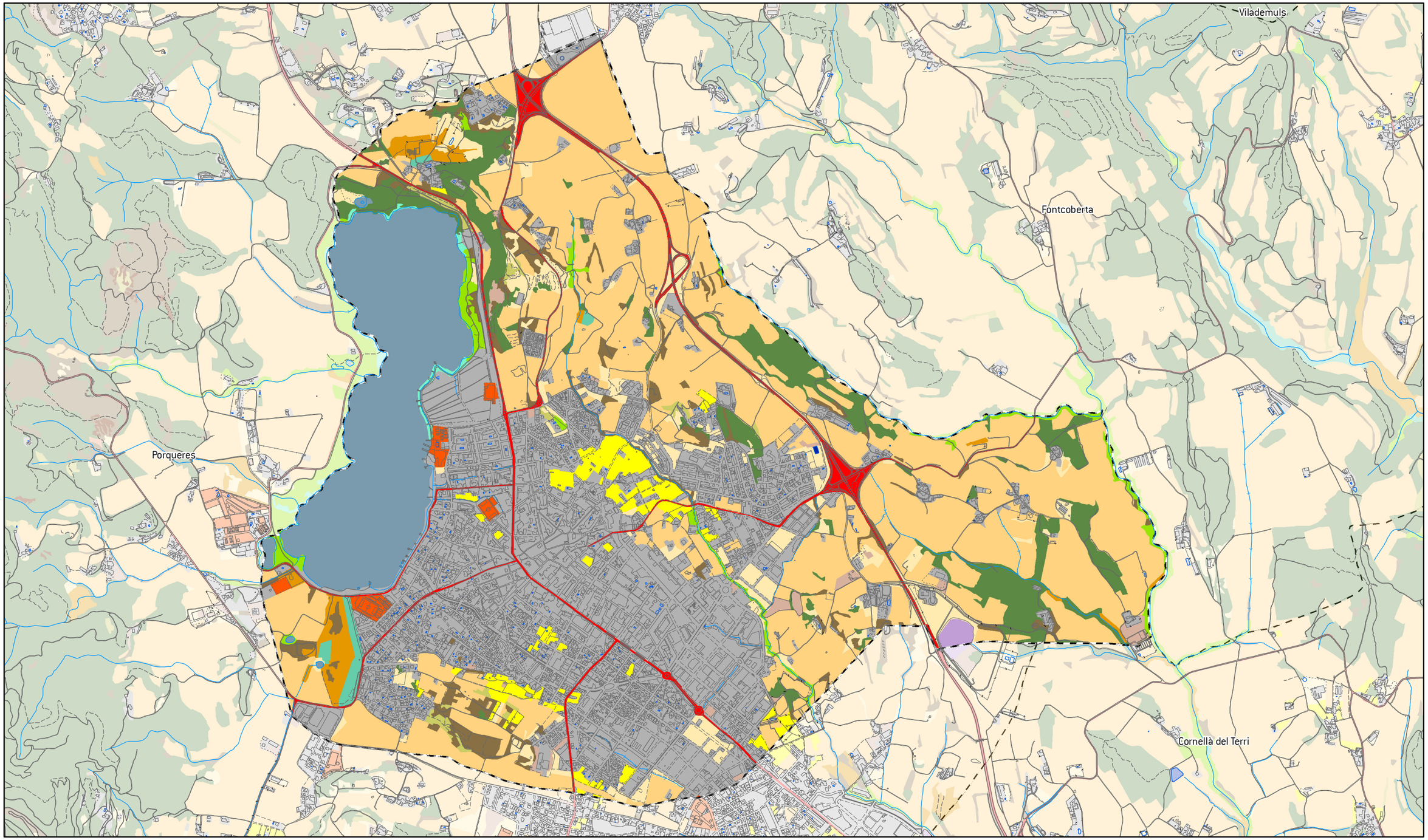
N

AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I1: Situació

Realització:
lavola

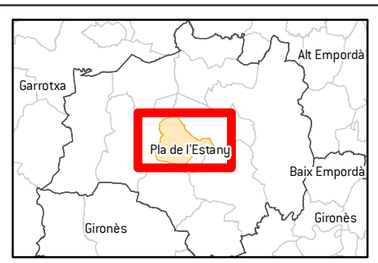
Juliol de 2014

- Terme municipal

Cobertes del sòl

- Aigües continentals
- Boscos clars (no de ribera)
- Boscos de ribera
- Boscos densos (no de ribera)
- Canals i basses i agrícoles
- Conreus
- Horta familiar
- Matollars
- Plantacions de plàtans
- Plantacions de pollancres
- Prats i herbassars
- Roquissars
- Sòls nus forestals
- Vegetació d'aiguamolls
- Vies de comunicació
- Zones cremades
- Zones d'extracció minera
- Zones esportives i lúdiques
- Zones urbanitzades

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

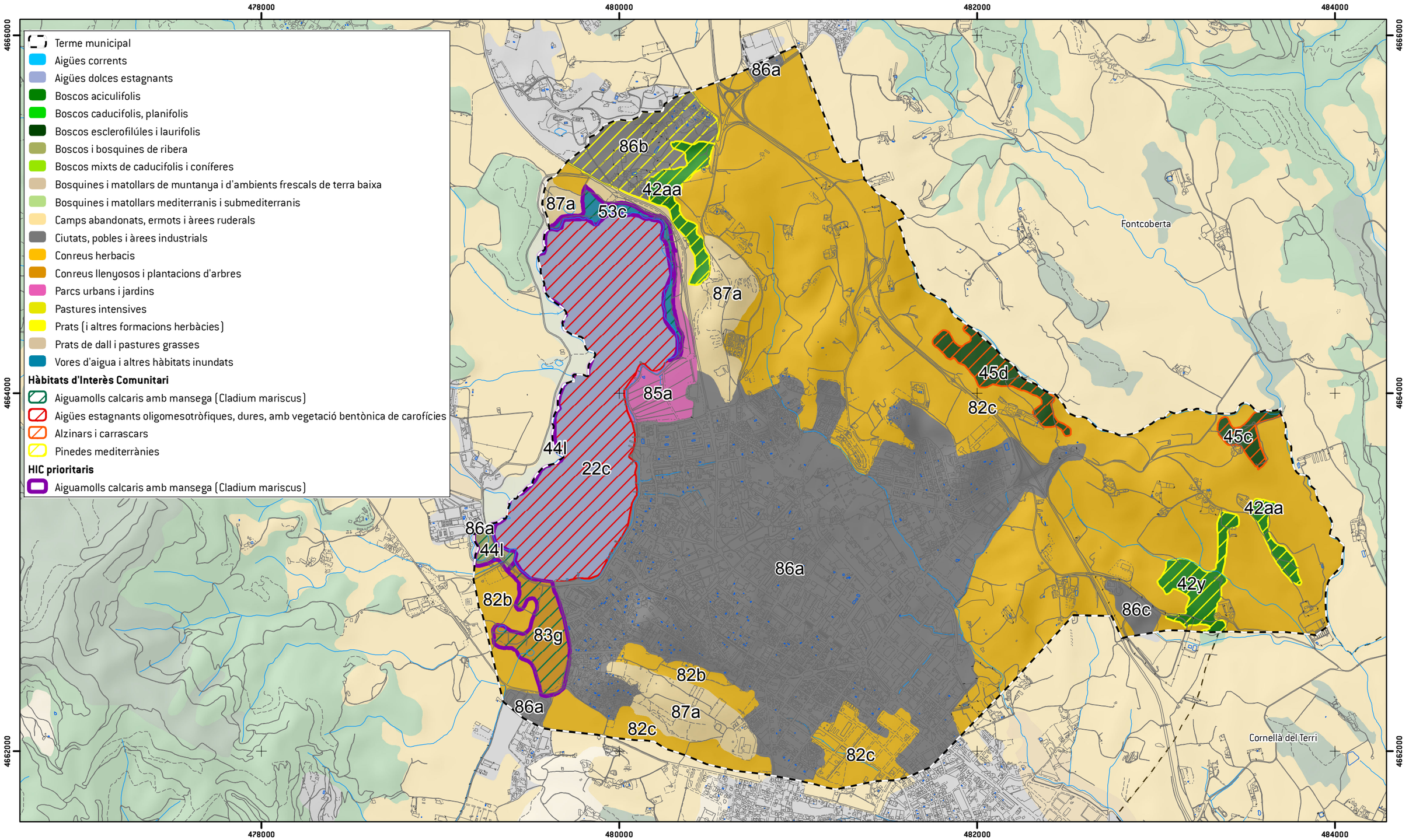
N

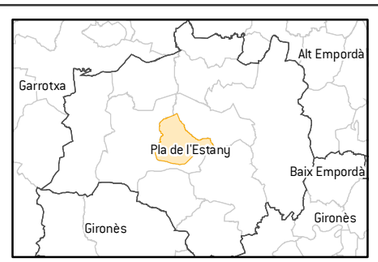
AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I2: Usos del sòl

Realització:
lavola

Juliol de 2014

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

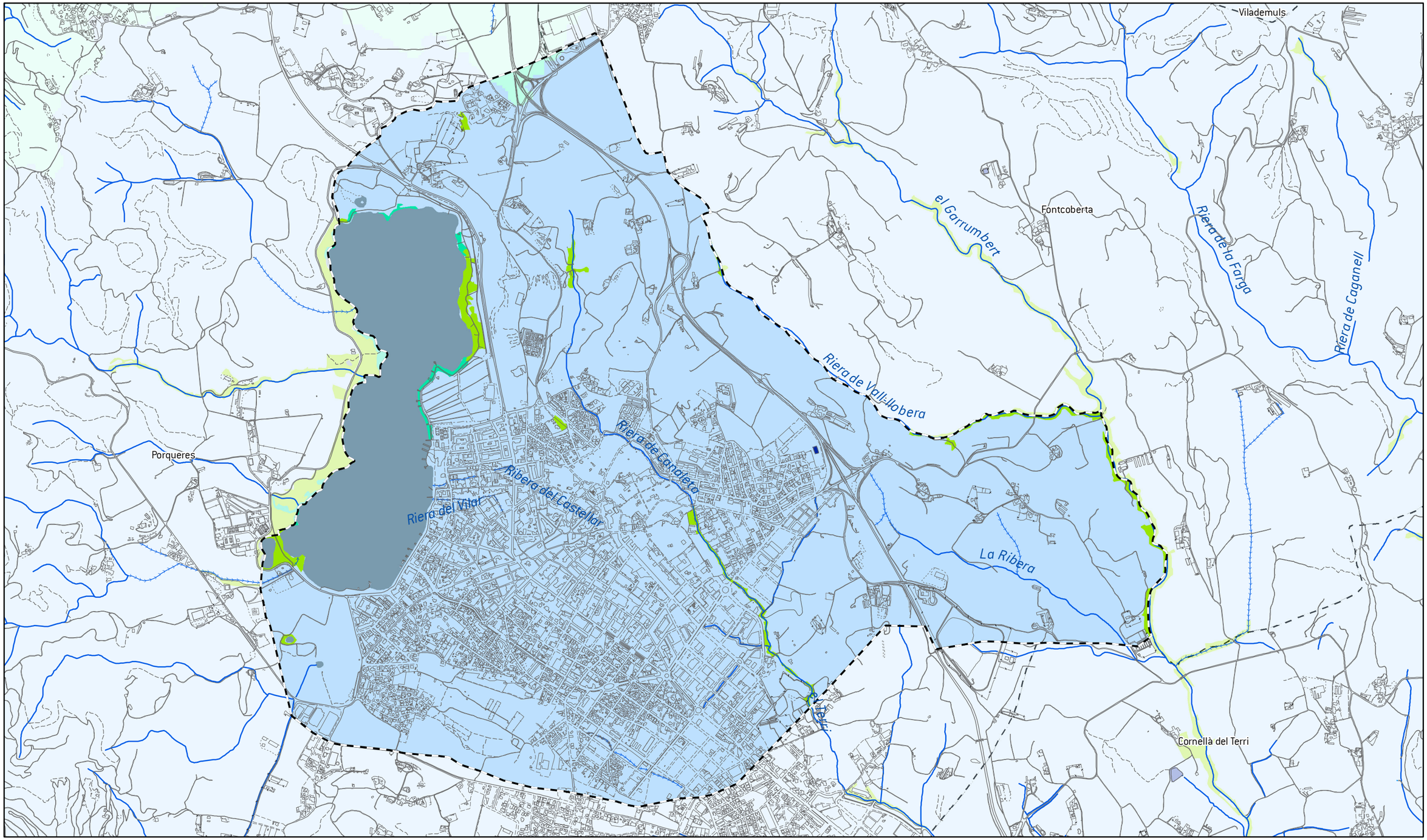
N

AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I3: Hàbitats

Realització:
lavola

Juliol de 2014

Terme municipal

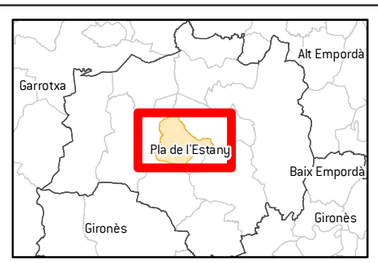
Xarxa hidrològica

Cobertes del sòl

- Boscos de ribera
- Canals i basses i agrícoles
- Vegetació d'aiguamolls
- Masses d'aigua superficial

Límit de conca

- EL FLUVIÀ
- EL TER

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

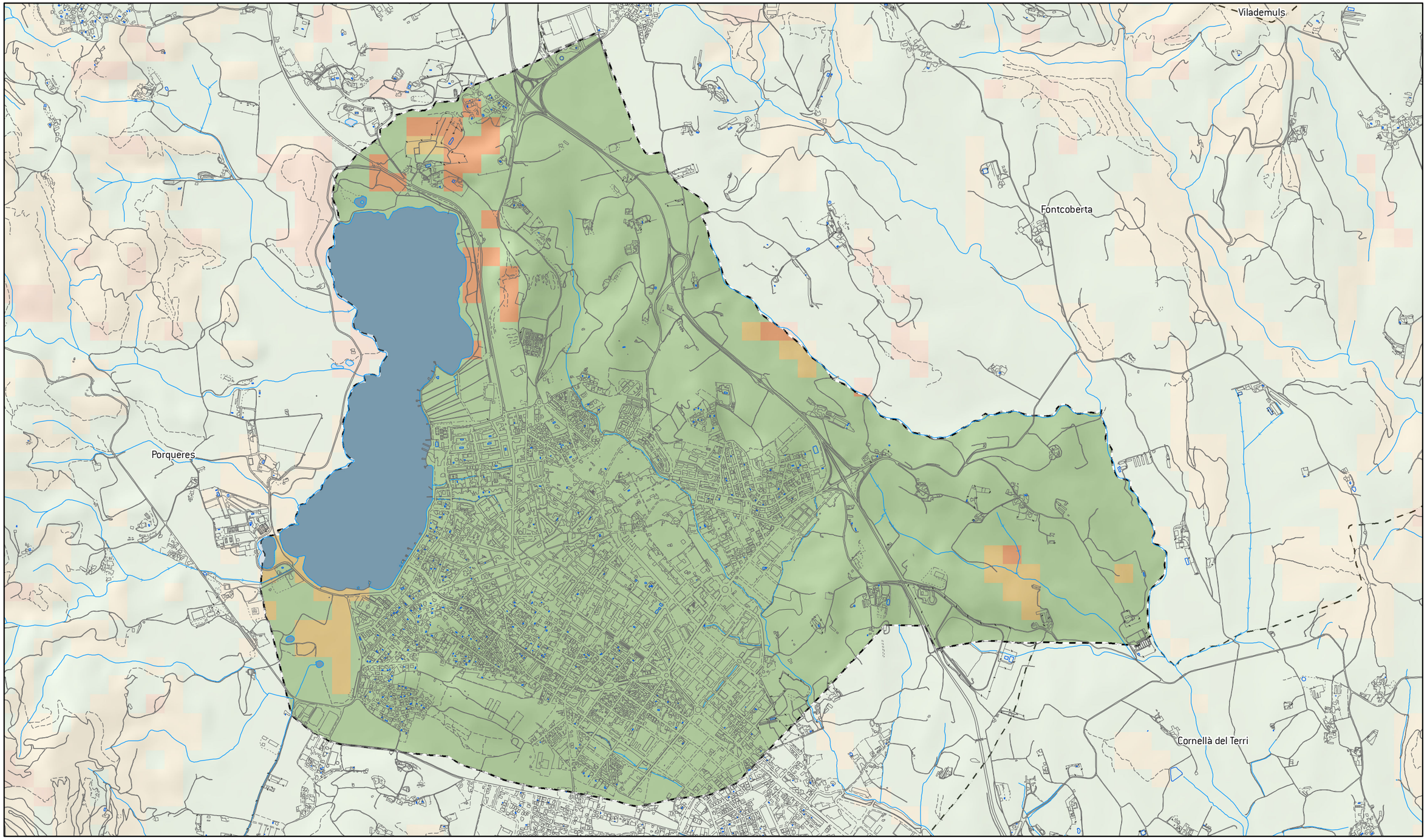
N

AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I4: Xarxa hidrològica

Realització: iavola

Juliol de 2014

Terme municipal

Risc bàsic d'incendi forestal

- Risc molt Baix
- Risc moderat
- Risc alt
- Risc molt alt

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

N

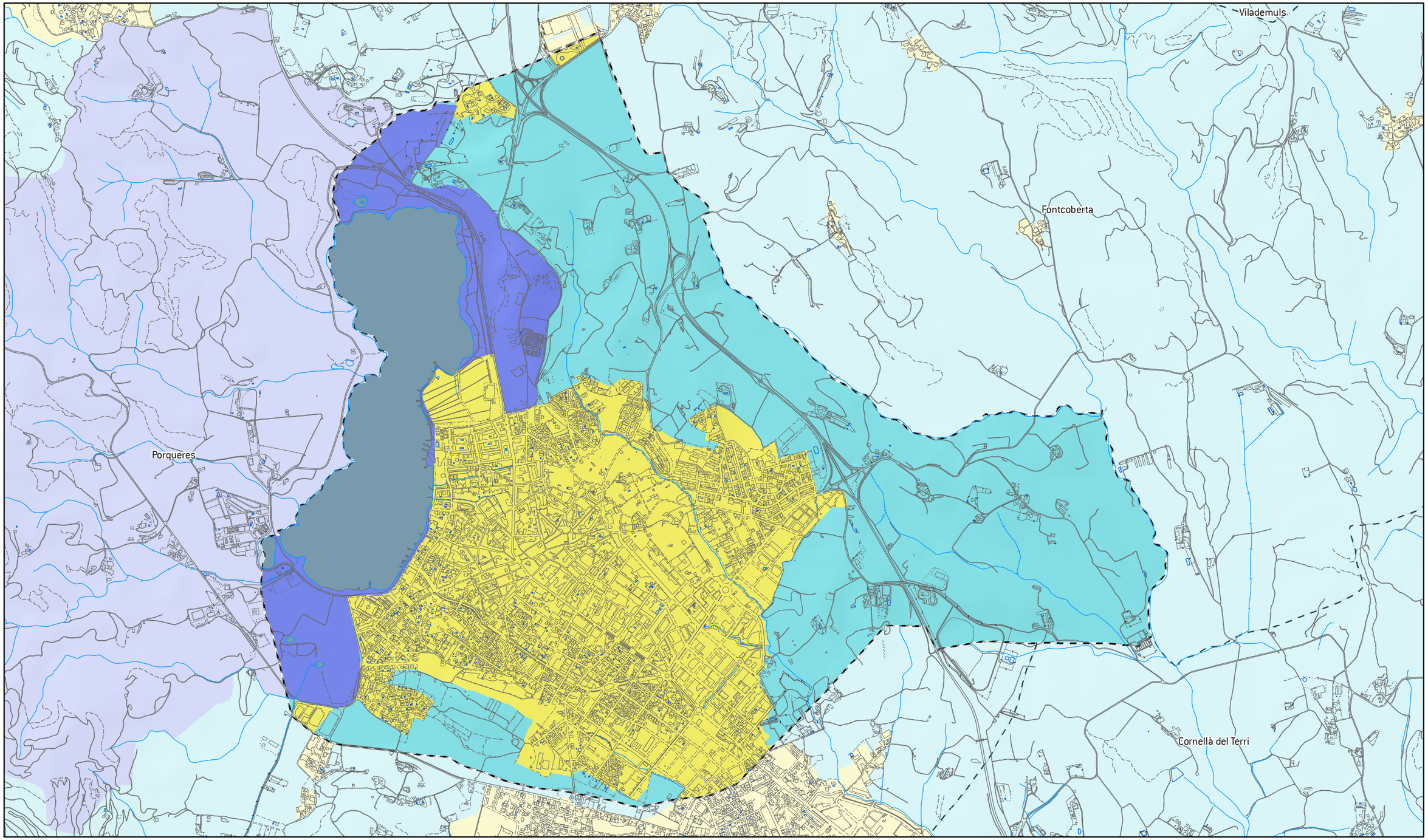
AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I5: Risc Bàsic d'Incendi Forestal

Realització:

lavola

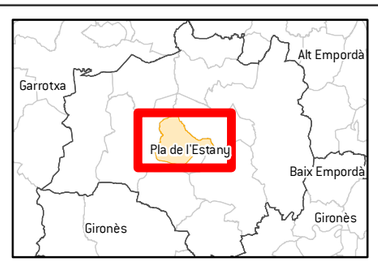
Juliol de 2014

Terme municipal

Zonificació lumínica

- E1 - Àrees incloses en Xarxa Natura 2000, Pla d'Espais d'Interès Nartural, Espais Naturals de Protecció Especial
- E2 - Zona no urbanitzable del planejament urbanístic que no pertany al grup de zones protegides E1.
- E3 - Zona urbana o urbanitzable del planejament urbanístic que no pertany al grup de zones protegides E1.
- E4 - Zona urbana d'ús intensiu a la nit que es troba a més de 2km d'una zona E1.

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

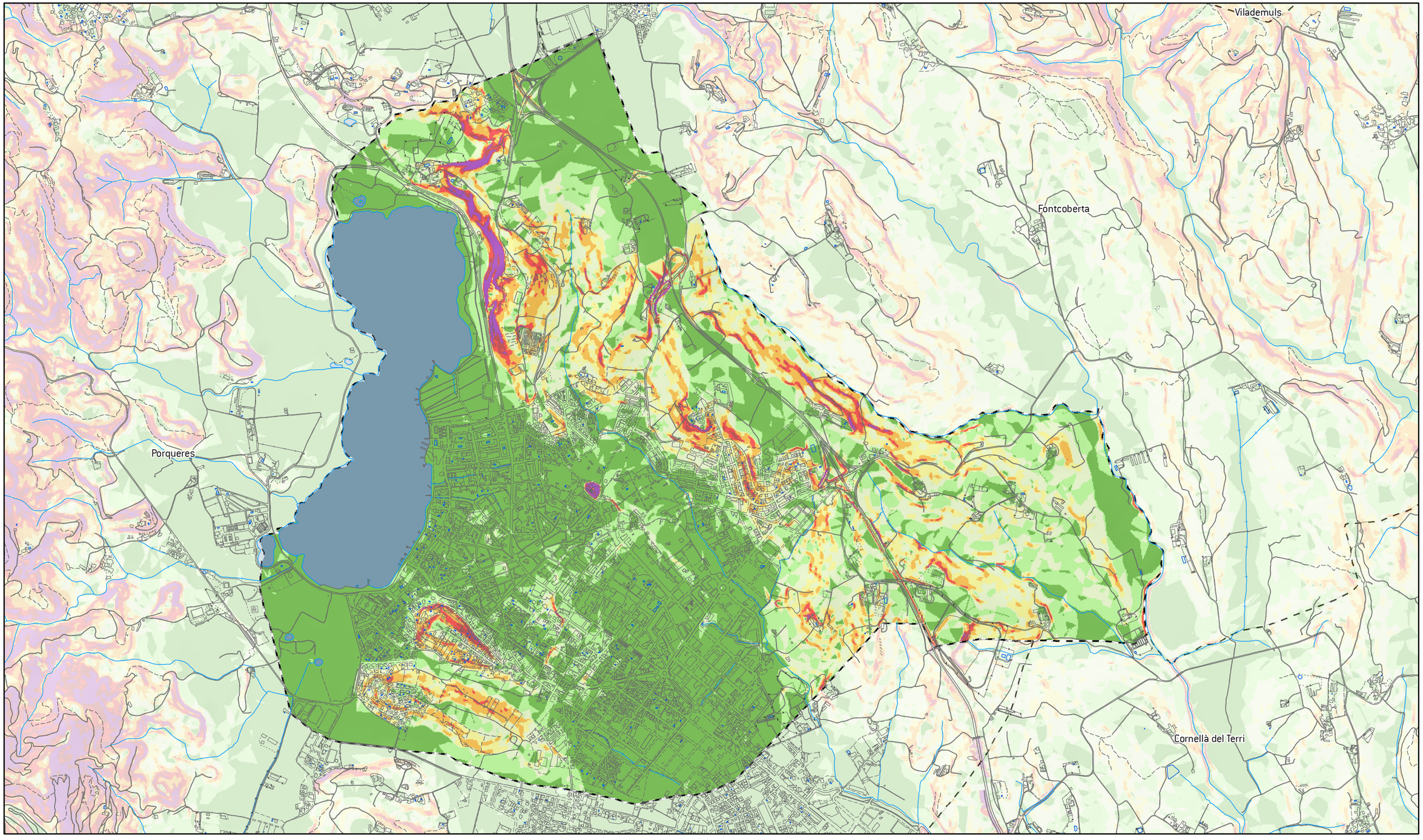
N

AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I6: Zonificació lumínica

Realització: iavola

Juliol de 2014

Pendents (%)

- Terme municipal
- 0 - 5
- 5 - 10
- 10 - 15
- 15 - 20
- 20 - 30
- 30 - 40
- 40 - 50
- > 50

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

N

AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I7: Plànol de pendents

Realització:

lavola

Juliol de 2014

Viladamuls
AM
AM
Fontcoberta
el Garrumbert
Riera de la Farga
Riera de Caganell
Riera de Vall-llobera
Porqueres
Riera del Mial
Riera del Castellot
Riera de Canaleta
Estany de Banyoles
La Ribera
el Terri
Cornellà del Terri

Terme municipal
Zones humides (DTiS, març de 2011)
Espais d'interès geològic (DTiS, desembre de 2006)
PEIN / Xarxa Natura 2000 (DTiS, gener de 2011)

Espais oberts PTPCCGG

Protecció especial
Protecció territorial (paisatgístic-agrícola)
Protecció preventiva

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

N

AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I8: Espais naturals protegits

Realització:
lavola

Juliol de 2014

Vilademuls

Fontcoberta

Porqueres

Cornellà del Terri

Terme municipal

Àmbits d'especial valor per a la connectivitat del PTPCG

Àmbits locals de valor per a la connetivitat

Punts conflictius per la connectivitat

Eixos viaris amb efecte barrera

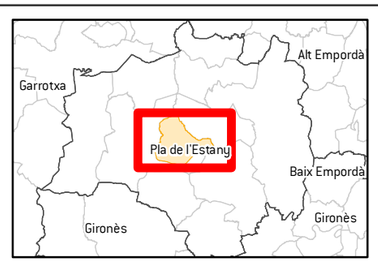
PEIN / Xarxa Natura 2000

Espais oberts PTPCCGG

Protecció especial

Protecció territorial (paisatgístic-agrícola)

Protecció preventiva

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'elipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

N

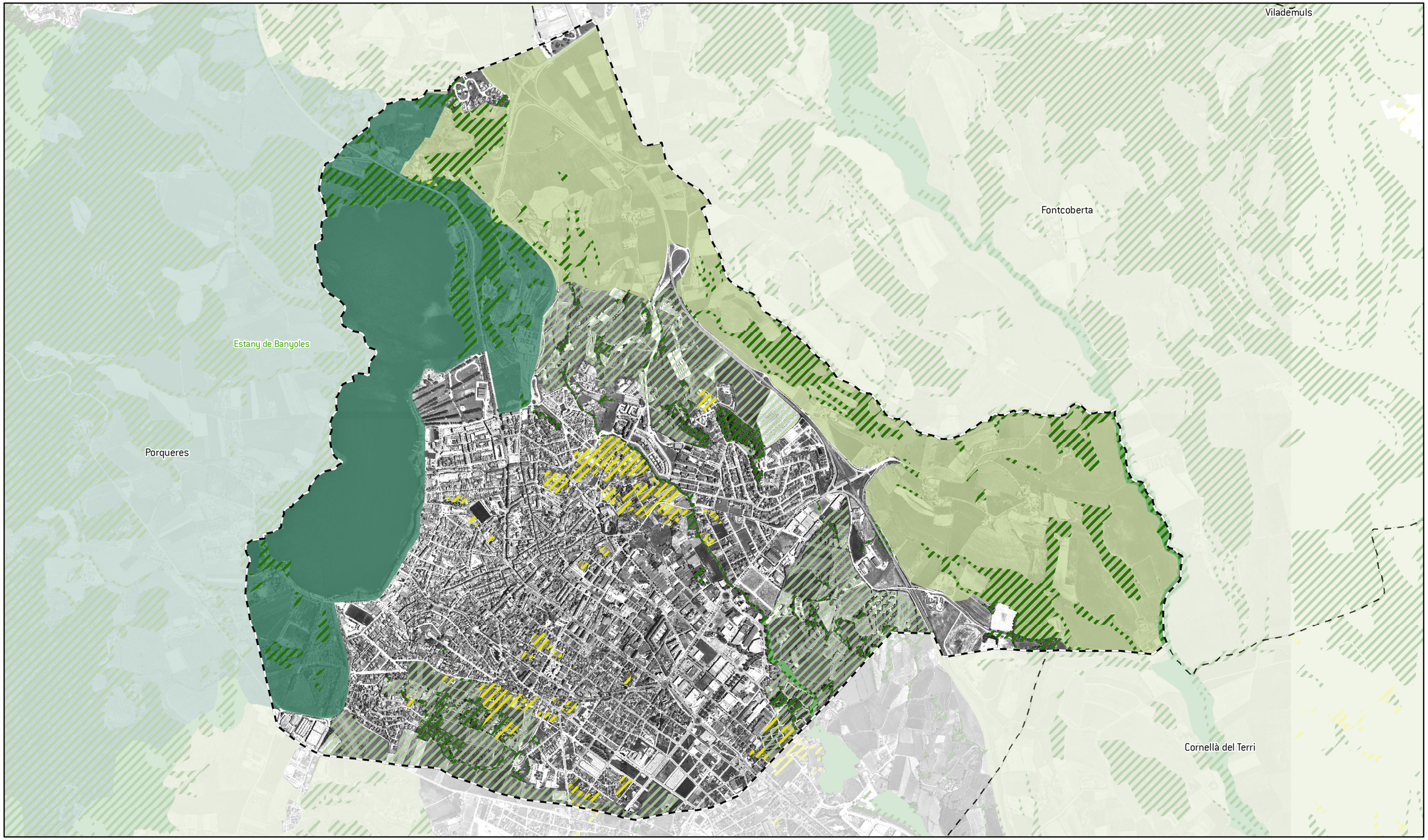
AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I9: Connectivitat

Realització:

lavola

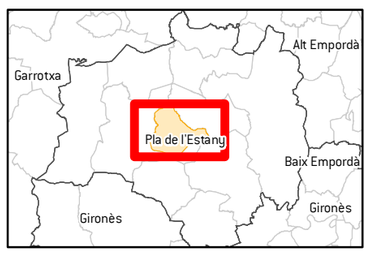
Juliol de 2014

- Terme municipal
- Zones sense urbanitzar en espai periurbà amb interès ambiental local
- Horta Familiar segons MCSC (CREAF)
- Zones forestals a MCSC (CREAF)
- PEIN / Xarxa Natura 2000 (DTiS, gener de 2011)

Espais oberts PTPCCGG

- Protecció especial
- Protecció territorial (paisatgístic-agrícola)

Projecció Universal Transversa de Mercator (UTM), fus 31N, sobre l'el·lipsoide GRS80, datum European Terrestrial Reference System 1989, amb origen d'altituds a nivell del mar a Alacant i origen de longituds al meridià de Greenwich

Escala 1 : 20000

N

AVALUACIÓ AMBIENTAL DEL POUM DE BANYOLES

Plànol I10: Espais ambientals locals

Realització:
lavola

Juliol de 2014

MANLLEU (Barcelona)
av. Roma, 252-254
938 515 055

info@lavola.com
www.lavola.com

BARCELONA
rbla. Catalunya 6, 2a planta

MADRID
c. Preciados, 44, 2º

clean CO_2